

Provinciale Staten van Noord-Brabant
t.a.v. het college van Gedeputeerde Staten van
Noord-Brabant

Postbus 90151
5200 MC 's-HERTOGENBOSCH

ons kenmerk
00.369.015

uw kenmerk
3994771

onderwerp
Jaarrekening 2015, begro-
ting 2016 en 2017

behandeld door
F. Goorden
013 - 206 03 85

plaats / datum
Tilburg, 12-8-2016

bijlage(n)
5

Geacht college en geachte leden van provinciale staten,

Op 13 juli 2016 heeft het algemeen bestuur van de Omgevingsdienst Mid-
den- en West-Brabant de jaarrekening 2015 en de begrotingen 2016 en
2017 van de Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant vastgesteld.
De vastgestelde jaarrekening en de vastgestelde begrotingen treft u hier-
bij aan.

Tegen de ontwerpbegrotingen werd door u op 20 mei 2016 een zienswijze
ingediend.

Aan de leden van het algemeen bestuur is een overzicht verstrekt van de
ingediende zienswijzen en de beoordeling daarvan door ons bestuur. Door
middel van deze brief willen wij ingaan op die beoordeling voor zover deze
betrekking heeft op de zienswijze, zoals die door u is ingediend. Daaraan
vooraangaand maken wij enkele algemene opmerkingen over de gevolgde
procedure. Daarna zal op de zienswijzen worden ingegaan.

Gevolgde procedure.

Op 16 maart 2016 hebben wij de ontwerpbegrotingen 2016 en 2017 ver-
zonden aan de deelnemers aan de gemeenschappelijke regeling Omge-
vingsdienst Midden- en West-Brabant met het verzoek om voor 15 juni
2016 een zienswijze met betrekking tot deze ontwerpbegrotingen aan ons
kenbaar te maken. Op een later moment hebben wij medegedeeld die
datum van 15 juni te verschuiven naar 1 juni, omdat anders de tijd ont-
brak om de behandeling van de zienswijzen voor het algemeen bestuur
goed voor te bereiden.

Van diverse deelnemers kregen wij de mededeling, dat het onmogelijk
was om voor die datum een zienswijze in te dienen. In de meeste gevallen
had dat te maken met de planning van de vergaderingen van raadscom-
missies en/of de gemeenteraad.

Spoorlaan 181
5038 CB Tilburg

Postbus 75
5000 AB Tilburg

T. (013) 206 01 00

E. info@omwb.nl
I. www.omwb.nl

Daarvoor hebben wij begrip getoond en voor zover dat mogelijk was de afspraak gemaakt, dat het collegevoorstel al ter kennis van de OMWB zou worden gebracht, zodat daarop geanticipeerd kon worden. Voor zover we hebben kunnen nagaan hebben we de zienswijzen van alle deelnemers op deugdelijke wijze in de begrotingsprocedure kunnen betrekken.

Ingediende zienswijze.

De door de deelnemers ingediende zienswijzen zijn op een aantal onderdelen gelijkloidend. Dit heeft er toe geleid, dat een overzicht is samengesteld waarin die gelijklopende zienswijzen zijn beoordeeld. Dit overzicht is aan het algemeen bestuur voorgelegd en als bijlage bij deze brief gevoegd met als titel: Algemene reactie op zienswijzen. Bij elk onderdeel is aangegeven welke deelnemers een dergelijke zienswijze hebben ingediend, wat de reactie daarop is vanuit ons bestuur en wat de voorgestelde aanpassingen zijn op de ontwerpbegrotingen. Deze voorstellen zijn ook door het algemeen bestuur overgenomen.

Vervolgens is per deelnemer een totaaloverzicht gemaakt van alle ingediende zienswijzen. In dat totaaloverzicht wordt per onderwerp een reactie gegeven op de door die deelnemer ingediende zienswijze, soms met een verwijzing naar het hiervoor vermelde overzicht: Algemene reactie op zienswijzen. Voor het volledig beeld is de door ons ontvangen (voorlopige) zienswijze, waarop wij ons oordeel hebben gebaseerd aan dat totaaloverzicht gehecht.

Wij gaan er van uit, dat door deze beantwoording in voldoende mate aandacht is besteed aan de door u ingediende zienswijze. Mochten er desondanks nog aanvullende vragen zijn dan horen wij dat graag van u.

Hoogachtend,
Het dagelijks bestuur van de Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant,
Namens deze,
de directeur,

Y. van Delft

Overzicht ingediende zienswijze en de beoordeling daarvan door de OMWB op de begrotingen 2016 en 2017 door de Provincie Noord-Brabant.

Nr.	Zienswijze	Beantwoording/beoordeling
1.	De ontwerpbegrotingen 2016 en 2017 OMWB sluiten aan bij de eigen bestuurlijke kaders van de OMWB en bij de provinciale kaders over de invloedeffecten. <i>Voor volledige tekst: zie aangehecht statenvoorstel 23/16A</i>	Is voor kennisgeving aangenomen.
2.	De ontwerpbegrotingen 2016 en 2017 OMWB sluiten aan bij het provinciale budgettaire kader. <i>Voor volledige tekst: zie aangehecht statenvoorstel 23/16A</i>	Is voor kennisgeving aangenomen.
3.	De ontwerpbegrotingen 2016 en 2017 OMWB sluiten niet aan bij het provinciale kader over de collectieve taken. <i>Voor volledige tekst: zie aangehecht statenvoorstel 23/16A</i>	Het programma collectieve taken zal voorafgaand aan het kalenderjaar ter vaststelling aan het AB moeten worden aangeboden. Om dit proces goed te laten verlopen is een nieuwe werkwijze met de deelnemers in voorbereiding. Deze nieuwe werkwijze zal worden toegepast voor het programma collectieve taken 2017 en verder.
4.	De ontwerpbegrotingen 2016 en 2017 OMWB sluiten niet aan bij provinciale kader over kwaliteitsborging. In de ontwerpbegrotingen wordt nauwelijks ingegaan op het thema kwaliteit. Alleen in toelichtende zin wordt ingegaan op de opbouw van de personeelslasten. Het beschikbaar budget voor opleidingen wordt niet genoemd. Verwacht wordt dat de OMWB bereid is in de volgende begrotingen dit thema verder uit te werken. <i>Voor volledige tekst: zie aangehecht statenvoorstel 23/16A</i>	In de begroting 2018 zal dit thema verder zijn uitgewerkt.
5.	De ontwerpbegrotingen 2016 en 2017 OMWB sluiten niet aan bij provinciale kader van het weerstandsvermogen. <i>Voor volledige tekst: zie aangehecht statenvoorstel 23/16A</i>	De OMWB onderkent dat de snelheid van de opbouw van het EV afhangt van het al dan niet aanzuiveren van het negatieve eigen vermogen ultimo 2015. Indien het AB besluit het negatieve eigen vermogen ultimo 2015 te verrekenen met de deelnemers conform het principebesluit van 23 maart 2016, zal uiteraard de opbouw van het EV in de begrotingen 2018 en verder worden herzien.

Nr.	Zienswijze	Beantwoording/beoordeling
6.	De ontwerpbegrotingen 2016 en 2017 OMWB sluiten niet aan bij het provinciale kader van de verplichte kengetallen. Er ontbreken de prognoses over de ontwikkeling van de Eigen Vermogenspositie en de Vreemd Vermogenspositie (praktisch; de geprognosticeerde balans). <i>Voor volledige tekst: zie aangehecht statenvoorstel 23/16A</i>	Zie reactie 5. van de algemene reactie.
7.	Het verzoek in te dienen bij het Dagelijks Bestuur van de OMWB om de ontwerpbegrotingen 2016 en 2017 conform de provinciale zienswijzen aan te passen. <i>Voor volledige tekst: zie aangehecht statenvoorstel 23/16A</i>	Is voor kennisgeving aangenomen.

Statenvoorstel 23/16 A

Voorgestelde behandeling

Procedurevergadering : 9 mei 2016

PS-vergadering : *wordt ingevuld door de griffie*

Onderwerp

Zienswijze op de ontwerpbegroting 2016 met meerjarenraming 2017-2019 en de ontwerpbegroting 2017 met meerjarenraming 2018-2020 van de Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant (OMWB).

Datum

19 april 2016

Documentnummer

3941367

Aan Provinciale Staten van Noord-Brabant

Samenvatting

Aan Provinciale Staten wordt voorgesteld hierover zienswijzen kenbaar te maken aan het Dagelijks Bestuur van de OMWB. Provinciale Staten maken hierbij gebruik van de wettelijke bevoegdheid om zienswijzen in te brengen op de ontwerpbegroting.

Onlangs heeft GS de toetsingskaders voor de begrotingen van de omgevingsdiensten geactualiseerd. Voornaamste redenen hiervoor waren dat de oorspronkelijke kaders uit de tijd stamden dat de omgevingsdiensten werden opgericht (2012) en daardoor niet meer passend waren in de huidige context. Daarnaast richten de nieuwe provinciale kaders zich meer op de inhoud en minder op de middelen.

De ontwerpbegrotingen 2016 en 2017 van de OMWB zijn getoetst aan 7 thema's, te weten: bestuurlijke kaders, kwaliteitsborging, collectieve taken, inverdieneffecten, weerstandsvermogen, verplichte kentallen en het budgettaire kader. Aan enkele provinciale kaders wordt niet voldaan. Hierbij gaat het over de thema's collectieve taken, kwaliteitsborging, weerstandsvermogen, verplichte kentallen en budgettaire kaders.

Het voorstel

De volgende zienswijze op de ontwerpbegrotingen 2016 en 2017 van de Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant kenbaar te maken aan het Dagelijks Bestuur van de OMWB:

1. De ontwerpbegrotingen 2016 en 2017 OMWB sluiten aan bij de eigen bestuurlijke kaders van de OMWB en bij de provinciale kaders over de inverdieneffecten.
2. De ontwerpbegrotingen 2016 en 2017 OMWB sluiten aan bij het provinciale budgettaire kader.

3. De ontwerpbegrotingen 2016 en 2017 OMWB sluiten niet aan bij het provinciale kader over de collectieve taken.
4. De ontwerpbegrotingen 2016 en 2017 OMWB sluiten niet aan bij het provinciale kader over kwaliteitsborging.
5. De ontwerpbegrotingen 2016 en 2017 OMWB sluiten niet aan bij het provinciale kader van het weerstandsvermogen.
6. De ontwerpbegrotingen 2016 en 2017 OMWB sluiten niet aan bij het provinciale kader van de verplichte kentallen.
7. Het verzoek in te dienen bij het Dagelijks Bestuur van de OMWB om de ontwerpbegrotingen 2016 en 2017 conform de provinciale zienswijzen aan te passen.

Aanleiding

De ontwerpbegrotingen 2016 en 2017 van de OMWB zijn aan alle deelnemers, waar onder de provincie, toegezonden voor de mogelijkheid tot het inbrengen van zienswijzen.

Bevoegdheid

Ingevolge artikel 59 Wet gemeenschappelijke regelingen ligt de bevoegdheid tot het inbrengen van zienswijzen op de ontwerpbegroting bij de gemeenteraden respectievelijk Provinciale Staten.

Doel

Het Dagelijks Bestuur van de OMWB door het kenbaar maken van zienswijzen in positie brengen om de ontwerpbegrotingen te verbeteren en de risico's voor de provincie als deelnemer en eigenaar van de OMWB beheersbaar te houden.

Argumenten

1. Zienswijze vaststellen

Provinciale Staten maken gebruik van hun wettelijke bevoegdheid.

De ontwerpbegroting is op 16 maart 2016 verstrekt aan de gemeenteraden en Staten van de deelnemers. Het Algemeen Bestuur van de OMWB wil de definitieve begroting vaststellen in haar vergadering van 13 juli 2016. In eerste instantie was aan de deelnemers gevraagd om zienswijzen uiterlijk op 15 juni 2016 in te dienen. In een aanvullend schrijven wordt gevraagd om vóór 1 juni 2016 zienswijzen kenbaar te maken.

1.1. De ontwerpbegrotingen 2016 en 2017 OMWB sluiten aan de eigen bestuurlijke kaders van de OMWB en de provinciale kaders over de inverdieneffecten.

- De ontwerpbegrotingen 2016 en 2017 van de OMWB sluiten aan bij de door de dienst opgestelde notitie "beleidsmatige en financiële kaders" (de kadernota). Tevens sluit de begroting aan op de uitgangspunten uit de Gemeenschappelijke Regeling OMWB.
- De OMWB stelt voor om, als gevolg van de huidige zorgwekkende financiële situatie, structureel € 1,5 miljoen te bezuinigen. Hierdoor wordt bereikt dat toekomstige deelnemersbijdragen niet meer stijgen dan strikt noodzakelijk is. Daarnaast worden interne projecten zonder financiële dekking niet meer uitgevoerd door de OMWB. Dit leidt er toe dat de productiviteit verbetert (structureel effect € 0,47 miljoen).
Tevens heeft de OMWB besloten om de noodzakelijke coördinatie-uren bij alle deelnemers volledig in rekening te gaan brengen. Dit levert een structureel voordeel op van € 0,6 miljoen.

1.2. De ontwerpbegrotingen 2016 en 2017 OMWB sluiten aan bij het provinciale budgettaire kader.

De provinciale bijdrage voor de jaren 2016 en 2017 wordt in de ontwerpbegrotingen verdeeld in een structurele en een incidentele component. De structurele component voor 2016 sluit aan bij het door de provincie opgedragen VTH-programma 2016. Het geraamde bedrag voor 2017 lijkt eveneens aan te sluiten bij de voor dat jaar beschikbare provinciale middelen.

Aan alle deelnemers wordt in 2016 en 2017 een incidentele bijdrage gevraagd om de tekorten van de OMWB weg te werken. Voor de provincie gaat het hierbij om bedragen van € 0,87 miljoen (2016) en € 0,39 miljoen (2017). In totaal ruim € 1,26 miljoen.

Op 15 april 2016 heeft PS de Perspectiefnota 2016 vastgesteld. Hierin is opgenomen dat rekening moet worden gehouden met een bijdrage ter afdekking van de toekomstige tekorten van de OMWB. In de Perspectiefnota 2016 is voorgesteld om bij de Burap hiervoor € 1 miljoen beschikbaar te stellen en dit bedrag toe te voegen aan de voorziening "eigenaarschap omgevingsdiensten". De hoogte van deze voorziening komt daarmee uit op € 2,58 miljoen. Dit is voldoende om de gepresenteerde incidentele bijdragen voor 2016 en 2017 te kunnen afdekken.

1.3. De ontwerpbegrotingen 2016 en 2017 OMWB sluiten niet aan bij het provinciale kader over de collectieve taken.

De OMWB stelt in de ontwerpbegroting 2016 dat de dienst beschikt over een door de deelnemers vastgesteld programma voor de uitvoering van de collectieve taken in 2016. Dit programma is echter alleen in het Dagelijks Bestuur aan de orde geweest, het is (nog) niet vastgesteld in het Algemeen Bestuur. Voor 2017 moet een dergelijk programma nog worden opgesteld.

1.4. De ontwerpbegrotingen 2016 en 2017 OMWB sluiten niet aan bij het provinciale kader over kwaliteitsborging.

In de provinciale kaders is opgenomen dat uit de (paragraaf bedrijfsvoering van de) ontwerpbegrotingen moet blijken op welke wijze een verbinding wordt gelegd tussen enerzijds de bestuurlijke prioriteiten en doelstellingen in het VTH-domein en anderzijds de daarvoor benodigde inzet van personeel en middelen. Daarnaast zou expliciet uit de begroting moeten blijken welke middeleninzet wordt voorzien voor de uitvoering van landelijke prioriteiten en regionale samenwerkingsafspraken. Tenslotte zou moeten blijken op welke wijze periodiek klanttevredenheid wordt gemeten en hoe hierop wordt gestuurd. Omdat deze gegevens ontbreken in de ontwerpbegrotingen wordt niet voldaan aan het gestelde provinciaal kader.

1.5. De ontwerpbegrotingen 2016 en 2017 OMWB sluiten niet aan bij het provinciale kader van het weerstandsvermogen.

De paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing van beide ontwerpbegrotingen presenteert op een gestructureerde en heldere wijze de risico's die de OMWB loopt, de impact die deze risico's kunnen hebben en de mate waarin de dienst in staat is deze risico's af te dekken. De ratio weerstandsvermogen (dat is de beschikbare weerstandscapaciteit ten opzichte van de benodigde weerstandscapaciteit) komt voor 2016 uit op: € 0 miljoen beschikbaar / € 1,86 miljoen benodigd = 0. De ratio voor 2017 bedraagt: € 0 miljoen beschikbaar / € 1,18 miljoen benodigd = 0. De provincie stelt dat deze ratio tussen de 1,0 en 1,2 zou moeten liggen. De OMWB streeft naar een ratio tussen de 1,0 en 1,4. De in de ontwerpbegroting gepresenteerde ratio blijft achter bij zowel de provinciale norm als de norm van de dienst.

1.6. De ontwerpbegrotingen 2016 en 2017 OMWB sluiten niet aan bij het provinciale kader van de verplichte kentallen.

De door het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) verplicht gestelde kentallen maken onderdeel uit van de ontwerpbegrotingen. Deze kentallen hebben onder ander betrekking op vermogenspositie, het verwachte resultaat en de netto schuldquote.

Wat echter ontbreekt in de ontwerpbegrotingen zijn de prognoses over de ontwikkeling van de Eigen Vermogenspositie en de Vreemd Vermogenspositie (praktisch: de geprognostiseerde balans). Vandaar dat niet wordt voldaan aan dit landelijke en provinciaal kader.

1.7. Het verzoek in te dienen bij het Dagelijks Bestuur van de OMWB om de ontwerpbegrotingen 2016 en 2017 conform de provinciale zienswijzen aan te passen.

Gedeputeerde Van den Hout heeft als lid van het Dagelijks Bestuur van de OMWB bij de totstandkoming van de ontwerpbegroting zijn invloed reeds zoveel als mogelijk aangewend.

Vanwege het ingestelde preventieve toezicht door de financieel toezichthouder (minister Bzk) was het voor het Dagelijks Bestuur van het allergrootste belang dat er tijdig (uiterlijk 15 maart 2016) twee ontwerpbegrotingen werden opgeleverd die structureel in evenwicht zijn.

Kanttekeningen

1. Zienswijze vaststellen

Het provinciale besluitvormingsproces om deze zienswijze vast te stellen lijkt niet te conflicteren met de bestuurlijke planning van de OMWB. Er bestaat echter een kans dat de Staten deze zienswijze niet kunnen vaststellen voor de gevraagde datum van 1 juni 2016.

1.1. De ontwerpbegrotingen 2016 en 2017 OMWB sluiten aan de eigen bestuurlijke kaders van de OMWB en de provinciale kaders over de inderdieneffecten.

- De door de dienst opgestelde notitie "beleidsmatige en financiële kaders" (de kadernota) is door het Dagelijks Bestuur, samen met de ontwerpbegrotingen 2016 en 2017, verstuurd aan de deelnemers. In de vergadering van het Algemeen Bestuur van de OMWB op 23 maart 2016 is deze notitie ter kennisname voorgelegd, maar (nog) niet vastgesteld.
- Het in rekening brengen van de coördinatie-uren heeft geen effect op de provinciale bijdrage aan de OMWB omdat de provincie dergelijke uren tot op heden al betaalde aan de dienst.
- De OMWB heeft een extern adviesbureau gevraagd een globale validatietoets uit te voeren over o.a. de beleidsmatige en financiële kaders en de ontwerpbegroting 2016. Uit deze toets blijkt dat de OMWB een beeld heeft van de oorzaak van de financiële problemen en weet waar de mogelijke oplossingen liggen. De ontwerpbegroting wordt echter als "te ambitieus" beoordeeld; men verwacht dat het langer duurt om de lasten terug te dringen en de baten te laten stijgen. De ontwerpbegrotingen 2016 en 2017 zijn overigens door de OMWB nog aangepast nadat dit externe oordeel is verstrekt.

1.3. De ontwerpbegrotingen 2016 en 2017 OMWB sluiten aan bij het provinciale budgettaire kader.

De financieel-administratieve verwerking van de Perspectiefnota vindt, na de zomervakantie, plaats bij de Bestuursrapportage 2016 / Begroting 2017. Op dat moment zijn, naar verwachting, de Jaarrekening 2015 en de Begrotingen 2016 en 2017 van de dienst vastgesteld. Dan kan exact bepaald worden hoe hoog de voorziening "eigenaarschap omgevingsdiensten" dient te zijn.

1.4. De ontwerpbegrotingen 2016 en 2017 OMWB sluiten niet aan bij het provinciale kader over kwaliteitsborging.

In de ontwerpbegrotingen wordt nauwelijks ingegaan op het thema kwaliteit. Alleen in toelichtende zin wordt ingegaan op de opbouw van de personeelslasten. Het beschikbaar budget voor opleidingen wordt niet genoemd. Verwacht wordt dat de OMWB bereid is in de volgende begrotingen dit thema verder uit te werken.

1.5. De ontwerpbegrotingen 2016 en 2017 OMWB sluiten niet aan bij het provinciale kader van het weerstandsvermogen.

De ratio weerstandsvermogen komt, zoals aangegeven, in zowel 2016 en 2017 uit op 0. De OMWB presenteert in haar ontwerpbegrotingen een groei van de financiële buffer om tegenvallers op te kunnen vangen. In de periode 2016-2020 wil de dienst de reservepositie verstevigen door in de genoemde periode in totaal ruim € 2,4 miljoen aan de algemene reserve toe te voegen.

Uit de ontwerpbegrotingen blijkt dat de Eigen Vermogenspositie van de OMWB per 1-1-2016 wordt geraamd op ruim € 1 miljoen negatief. De kans is echter aanwezig dat deze negatieve positie "meeloop" in het traject van de jaarrekening 2015 van de OMWB (op 23 maart 2016 heeft het Algemeen Bestuur hierover een principebesluit genomen). Verwacht mag worden dat de deelnemers via een incidentele bijdrage niet alleen het exploitatietekort over 2015 aanzuiveren, maar ook de negatieve eigen vermogenspositie van de dienst.

Het maakt nogal verschil of de geraamde versterking van de reservepositie wordt toegevoegd aan een negatieve of aan een neutrale startpositie. In het laatste geval bereikt de OMWB eerder de vereiste hoogte van het weerstandsvermogen.

Financiën

Voorziening "eigenaarschap omgevingsdiensten"

Enkele jaren geleden heeft de provincie een voorziening getroffen ter afdekking van eventuele tekorten die het gevolg zijn van het eigenaarschap in de Brabantse omgevingsdiensten.

De hoogte van deze voorziening is momenteel € 1,58 miljoen. Op 15 april 2016 heeft PS de Perspectiefnota 2016 vastgesteld. Hierin is opgenomen dat rekening moet worden gehouden met een bijdrage ter afdekking van de toekomstige (2016 en 2017) tekorten van de OMWB. In de Perspectiefnota 2016 is voorgesteld om bij de Burap hiervoor € 1 miljoen beschikbaar te stellen en dit bedrag toe te voegen aan bovengenoemde voorziening; deze komt daarmee uit op € 2,58 miljoen.

Uit onderstaand overzicht blijkt dat de benodigde middelen (periode 2015 t/m 2017) naadloos aansluiten bij het beschikbare bedrag in de voorziening.

<i>Onderwerp</i>	<i>Tekort OMWB</i>	<i>Bijdrage Provincie</i>
Jaarrekening 2015 (*)	€ 3,74 mln.	€ 1,31 mln.
Ontwerpbegroting 2016	€ 2,85 mln.	€ 0,87 mln.
Ontwerpbegroting 2017	€ 1,28 mln.	€ 0,39 mln.
Totaal		€ 2,57 mln.

(*): de accountant van de OMWB heeft nog geen controle uitgevoerd op deze cijfers.

Begroting 2016 OMWB

<i>(x miljoen)</i>	Totaal OMWB	Aandeel PNB
Basistaken	€ 18,1	€ 5,7
Verzoektaken	€ 4,4	€ 2,2
Collectieve taken	€ 1,3	€ 0,3
Incidentele bijdrage ter afdekking tekort	€ 2,9	€ 0,9
Totaal	€ 26,7	€ 9,1

De benodigde middelen voor dit programma 2016 zijn, samen met de provinciale bijdrage aan de collectieve taken OMWB, afgedekt in de provinciale begroting.

Begroting 2017 OMWB

<i>(x miljoen)</i>	Totaal OMWB	Aandeel PNB
Basistaken	€ 18,0	€ 5,9
Verzoektaken	€ 4,5	€ 2,2
Collectieve taken	€ 1,4	€ 0,3
Incidentele bijdrage ter afdekking tekort	€ 1,3	€ 0,4
Totaal	€ 25,2	€ 8,8

Het provinciaal werkprogramma voor 2017 moet nog opgesteld worden. Dit zal in het najaar van 2016 ter vaststelling aan GS worden aangeboden. Op dát moment kan een gedetailleerde analyse worden uitgevoerd waaruit blijkt hoe de opdrachtwaarde van het provinciaal werkprogramma 2017 (aan de 3 Brabantse omgevingsdiensten, waaronder de OMWB) zich verhoudt tot de beschikbare middelen in de provinciale begroting 2017.

Europese en internationale zaken

Niet van toepassing

Planning

De ontwerpbegrotingen 2016 en 2017 zijn door het Dagelijks Bestuur van de OMWB op 16 maart 2016 vrijgegeven aan raden en staten. Het Algemeen Bestuur van de OMWB wil de definitieve begrotingen vaststellen in haar vergadering van 13 juli 2016.

Bijlagen

1. Aanbiedingsbrief Dagelijks Bestuur OMWB Ontwerpbegrotingen 2016 en 2017.
2. Brief over termijn indiening zienswijzen Dagelijks Bestuur OMWB.
3. Ontwerpbegroting 2016 en meerjarenraming 2017-2019 OMWB.
4. Ontwerpbegroting 2017 en meerjarenraming 2018-2020 OMWB.
5. Notitie "beleidsmatige en financiële kaders" (Kadernota OMWB).
6. Validatietoets op beleidsmatige en financiële kaders en ontwerpbegroting 2016 OMWB.

Gedeputeerde Staten van Noord Brabant,

de voorzitter,

de secretaris,

prof. dr. W.B.H.J. van de Donk

mw. ir. A.M. Burger

Opdrachtgever: Marijanne van den Dries, mvddries@brabant.nl,
Cluster Natuur en Milieu / programma ORO, 06-27745039

Opdrachtnemer: Louis de Gier, ldgier@brabant.nl,
Cluster Natuur en Milieu / programma ORO, 06-27745201

Besluit 23/16

Voorgestelde behandeling

PS-vergadering : 20 mei 2016

Onderwerp

Zienswijze op de ontwerpbegroting 2016 met meerjarenraming 2017-2019 en de ontwerpbegroting 2017 met meerjarenraming 2018-2020 van de Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Midden- en West Brabant (OMWB)

Datum

20 mei 2016

Documentnummer

3994771

Provinciale Staten van Noord-Brabant,

- gelezen het voorstel van Gedeputeerde Staten, d.d. 19 april 2016 – 23/16A;
- gelet op artikel 59 Wet gemeenschappelijke regelingen;

overwegende dat:

Het voorstel rijp is voor besluitvorming;

besluiten:

De volgende zienswijze op de ontwerpbegrotingen 2016 en 2017 van de Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant kenbaar te maken aan het Dagelijks Bestuur van de OMWB:

1. De ontwerpbegrotingen 2016 en 2017 OMWB sluiten aan bij de eigen bestuurlijke kaders van de OMWB en bij de provinciale kaders over de inderdieneffecten.
2. De ontwerpbegrotingen 2016 en 2017 OMWB sluiten aan bij het provinciale budgettaire kader.
3. De ontwerpbegrotingen 2016 en 2017 OMWB sluiten niet aan bij het provinciale kader over de collectieve taken.
4. De ontwerpbegrotingen 2016 en 2017 OMWB sluiten niet aan bij het provinciale kader over kwaliteitsborging.

5. De ontwerpbegrotingen 2016 en 2017 OMWB sluiten niet aan bij het provinciale kader van het weerstandsvermogen.
6. De ontwerpbegrotingen 2016 en 2017 OMWB sluiten niet aan bij het provinciale kader van de verplichte kentallen.
7. Het verzoek in te dienen bij het Dagelijks Bestuur van de OMWB om de ontwerpbegrotingen 2016 en 2017 conform de provinciale zienswijzen aan te passen.

Datum

20 mei 2016

Documentnummer

3994771

's-Hertogenbosch, 20 mei 2016
Provinciale Staten van Noord Brabant,

de voorzitter,

prof. dr. W.B.H.J. van de Donk

de griffier,

mw. K.A.E. ten Cate (plv.)

Bijlage - Algemene reacties op zienswijzen

no	Zienswijze	Reactie	Voorgestelde aanpassingen begrotingen
1.	Voorgesteld wordt het uurtarief van de omgevingsdienst te verhogen met € 2,- voor de opbouw van een algemene reserve. Doordat de OMWB reeds diverse bestemmingsreserves heeft en dat gezien de aard van de organisatie acht de gemeente X het niet noodzakelijk om een algemene reserve op te bouwen. Ingediend door: Waalwijk (2) Geertruidenberg(3) Bergen op Zoom(3) Oosterhout (8) Roosendaal (5) Heusden (1) Woensdrecht (3) Rucphen (3) Moerdijk (3) Woudrichem (6) Halderberge (4)	Op 12 december 2012 heeft het algemeen bestuur de notitie reserves en voorzieningen OMWB vastgesteld. Daarin is vastgelegd dat de OMWB een beperkt weerstandsvermogen mag opbouwen, tot een maximum van 5 % van de begrote lasten. Een aantal deelnemers heeft nadien in een nota verbonden partijen spelregels voor verbonden partijen vastgesteld. Om die reden is het begrijpelijk dat deze zienswijze is ingediend. Deze zienswijze staat op gespannen voet met de bij de oprichting van de OMWB vastgestelde financiële kaders. Op basis van de in beeld gebrachte risico's die de OMWB loopt is het benodigde weerstandsvermogen bepaald. Om in enkele jaren toe te groeien naar de gewenste hoogte is voor de jaren 2016 en 2017 en 2018 de verhoging van € 2,- op de tarieven noodzakelijk. Op het moment dat de beschikbare weerstandscapaciteit en het benodigde weerstandsvermogen aan elkaar gelijk zijn, zal de incidentele	Financieel effect Het schrappen van de incidentele verhoging € 2,00 zal geen directe gevolgen hebben voor de exploitatie van de OMWB, maar zeker wel voor de financiële positie van de OMWB. Indien er nu geen aanvang wordt gemaakt met het vormen van een beperkt weerstandsvermogen heeft dit tot gevolg dat eventueel toekomstige (incidentele) tekorten wederom moeten worden afgedekt door een incidentele bijdrage van de eigenaren buiten de reguliere jaarlijkse bijdrage om. Voorstel OMWB De voorgestelde vorming van een beperkt weerstandsvermogen (conform door het Algemeen Bestuur vastgestelde kaders) vanuit een solide financieel beleid in stand laten. Binnen drie jaar zal het weerstandsvermogen moeten zijn opgebouwd, en kan de opslag vanaf 2019 in principe komen te vervallen. Na drie jaar zal worden bepaald of de incidentele verhoging kan komen te vervallen. Dit hangt af van de ontwikkelingen

	Etten-Leur (4) Aalburg (3) Baarle-Nassau (3) Alphen-Chaam (3) Rijen (3) Breda (1) Werkendam (6)	verhoging van € 2,- worden geschrapt. Overigens is het niet zo dat de OMWB diverse bestemmingsreserves heeft. Er is één kleine reserve huisvesting, welke in enkele jaren wordt afgebouwd.	t.a.v. de opbouw. Nadat de reserve is gevormd moet de organisatie in staat zijn uit eigen prestaties het weerstandsvermogen op peil te houden.
1a.	De voorgestelde tariefopslag ter afdekking van een resterend tekort steunen wij niet. Wij zien graag een marktconform tarief op basis van een reguliere bedrijfsvoering; de gevolgen van de Cao-aanpassingen 2016 en 2017 dienen hierin te worden meegenomen. Ingediend door: Geertruidenberg (4) Bergen op Zoom (4) Oosterhout (9) Roosendaal (6) Heusden (2) Woensdrecht (4) Baarle-Nassau (3c) Alphen-Chaam (3c) Gilze en Rijen (3c) Rucphen (4) Moerdijk (4) Woudrichem (7)	De OMWB heeft twee sluitende ontwerp-begrotingen, inclusief de reguliere bedrijfsvoeringkosten, opgeleverd en presenteert daarbij een kostendekkend tarief. De dekking van alle structurele kosten kan alleen worden bereikt door een kostendekkend tarief te hanteren. In de nieuwe beleidsmatige en financiële kaders is dit uitgangspunt, welke ten grondslag liggen aan de begrotingen, opgenomen. Dit houdt in dat het tarief uit het voorgaande jaar verhoogd moet worden met € 2,36. Feitelijk was het tarief in voorgaande jaren te laag. Het gemiddeld tarief van de OMWB ligt in lijn met de tarieven van andere omgevingsdiensten in Brabant. Het verschil met andere diensten in Nederland wordt veroorzaakt door verschillen in opzet en inrichting van de diensten en de wijze van financiering door de deelnemers. Bij het opstellen van de begroting is	Financieel effect Het schrappen van de tariefopslag van € 2,36 zal een structureel tekort in de begrotingen geven. Er wordt dan een niet reële prijs betaald voor producten en diensten. Voorstel OMWB Er is kritisch en realistisch gekeken naar de bezuinigingsmogelijkheden. Omdat er een reële prijs betaald moet worden voor de producten is het voorstel de begrotingen niet aan te passen. Voor de toekomst zal het tarief meer bottom-up worden bepaald. Een integrale kostprijs gebaseerd op hetgeen nodig is om de taken efficiënt uit te voeren.

	Halderberge (5) Etten-Leur (5) Aalburg (4) Oisterwijk (5) Werkendam (7)	kritisch (welke bezuinigingsmogelijkheden zijn binnen de termijn realiseerbaar) en realistisch (niet te ambitieus) gekeken naar mogelijkheden om de kosten zo laag mogelijk te houden. Het tarief van de OMWB is gebaseerd op de verwachte totale exploitatiekosten. Het bedrag dat samenhangt met de verhoging ad € 2,36 t.o.v. vorig jaar is geraamd op € 635.000.	
2.	Structurele tariefsverhogingen voor het vormen van een algemene reserve te beperken tot en met 2018 en daarmee incidenteel (voor 3 jaar) te maken. Evalueren of voortzetting daarna nog nodig is. Ingediend door: Tilburg (2) Heusden (1) en (2) Baarle-Nassau (3b) Alphen-Chaam (3b) Gilze en Rijen (3b)	De OMWB ondersteunt deze zienswijze en zal hier bij het opstellen van de begrotingen 2018 en verder rekening mee houden. In iedere (toekomstige) begroting wordt op basis van de onderkende risico's de vergelijking gemaakt tussen benodigd weerstandsvermogen en de beschikbare weerstandscapaciteit. Vervolgens wordt beoordeeld of het weerstandsvermogen wordt aangevuld en voor welke termijn dit zou moeten gelden. Door jaarlijks de toets te doen tussen weerstandsvermogen en benodigde weerstandscapaciteit kan deze verhoging, zodra die niet meer nodig is, worden teruggedraaid. Daarmee is deze dus als incidenteel te benoemen.	Financieel effect De verhoging van € 2,00 is een incidentele verhoging over 3 jaar (2016 t.m. 2018). Na deze 3 jaar heeft deze reserve naar verwachting het maximum gehaald. Zie ook het gestelde onder 1. Voorstel OMWB De OMWB ondersteunt deze zienswijze. Indien de begrotingen 2016 en 2017, als gevolg van de andere zienswijze over dit onderwerp, worden aangepast verschuift ook het moment waarop invulling aan deze zienswijze gegeven kan worden. De begroting hoeft hierop niet te worden aangepast.
3.	Verloop algemene reserve in de Ontwerpbegroting 2017 is niet correct.	De betreffende overzichten worden in de definitieve versies van de begrotingen 2016 en 2017 aangepast.	Financieel effect Het AB-besluit van 23-3-2016 leidt er toe dat de negatieve eigen vermogens-

	Ingediend door: Tilburg (3) Heusden (3) Baarle-Nassau (9) Alphen-Chaam (9) Gilze en Rijen(9)	In afwijking van wat er in de ontwerp-begrotingen 2016 en 2017 is opgenomen heeft het algemeen bestuur 23-3-2016 een principebesluit genomen over de wijze waarop de afrekening van het tekort uit de jaarrekening 2015 inclusief de negatieve eigen vermogenspositie per 31-12-2015 dient plaats te vinden. Hierdoor komt de startpositie in bijlage 2 van de begroting 2016 van de algemene reserve uit op € 0.	positie (€1.009.000,-) samen met het tekort van 2015 in één keer wordt afgerekend met de deelnemers. De stand van de "Algemene reserve" per 1-1-2016 komt hierdoor uit op €0,00. Voorstel OMWB Begrotingen (bijlage 2; verloop reserves) aanpassen.
4.	Risicoparaagraaf ontwerp-begroting 2016 is niet volledig. Ingediend door: Tilburg (4) Heusden (4) Baarle-Nassau (7) Alphen-Chaam (7) Gilze en Rijen (7) Steenbergen (5)	In de tabel "geïnterpreteerde risico's" staat onder 5 "Verschil van mening over wijze van afrekenen VVGB-gelden" een bedrag opgenomen van € 1.000.000. In de toelichting staat het juiste bedrag m.b.t. daling van de omzet van € 1.500.000 genoemd.	Financiële gevolgen Deze aanpassing heeft geen directe financiële gevolgen voor de begroting. Het indirecte gevolg is dat het benodigde weerstandsvermogen in de begroting 2016 op een hoger niveau uitkomt dan is gepresenteerd. Voorstel OMWB De tabel op pagina 24 van de begroting 2016 hierop aanpassen.
5.	Balansprognoses ontbreken. Ingediend door: Tilburg (8) Heusden (10) Provincie (6)	Wijzigingsvoorstel: In de aangepaste begrotingen 2016 en 2017 zullen deze worden opgenomen.	Financiële gevolgen Deze aanpassing heeft geen direct financiële gevolgen voor de begroting. Voorstel Onder paragraaf 3.2.1. "Financiering" is de balansprognose in de aangepaste

	Baarle-Nassau (10) Alphen-Chaam (10) Gilze en Rijen (10) Provincie (6)		begroting toegevoegd.
6.	"Doorschuif BTW" moet verwerkt worden als lasten en baten. Ingediend door: Tilburg (9) Heusden (11) Baarle-Nassau (1d) Alphen-Chaam (1d) Gilze en Rijen (1d)	In de begroting dienen volgens het BBV de reële lasten en baten te worden geraamd. Aangezien de doorschuif btw voor de OMWB een budgettair neutrale post is, is er voor gekozen deze vanaf 2016 niet meer te ramen in de begroting. Omtrent dit onderwerp is navraag gedaan bij de accountant. Het antwoord van de accountant luidt als volgt: <i>Conclusie is en blijft dat de doorschuif-BTW per saldo niet tot lasten of baten leidt en alleen over de balans heen loopt waarin de met fiscus en deelnemers te verrekenen posities staan. BTW is per definitie geen last of baat als deze kan worden gecompenseerd of doorgeschoven. Lasten moeten dan netto worden verantwoord. In het BBV is dit niet expliciet geregeld, maar op grond van voorgaande is dit niet meer dan logisch.</i>	Financiële gevolgen Mocht de doorschuif-BTW toch opgenomen worden in de begroting heeft dit geen direct financiële gevolgen voor de begroting. De post doorschuif-BTW zal als last worden geraamd met daartegenover een inkomstenpost vanuit de deelnemers. Voorstel OMWB Op advies van de accountant de begrotingen 2016 en 2017 m.b.t. de "Doorschuif BTW" niet aanpassen. In de toelichting bij de begroting zal het totaalbedrag van de te verwachte doorschuif btw worden vermeld. Hierdoor wordt invulling gegeven aan de geuite informatie-behoefte van de deelnemers . Voor 2016 gaat het om een geraamd bedrag van 2,3 miljoen.
7.	Verwerking afschaffing vergoeding werkplekken is niet correct in beide ontwerpbegrotingen. Ingediend door:	In de financiële en beleidsmatige kaders is opgenomen dat de werkplekvergoeding vanaf 2016 komt te vervallen. Wij begrijpen dat het verwarrend is dat er nu in de begroting een bedrag van € 116.000 is opgenomen. De reden hiervan	Financiële gevolgen Een deel van de € 116.000 verdwijnt binnen enkele jaren uit de begroting; dit leidt tot een voordeel van € 54.000. Het andere deel heeft geen financieel effect op de exploitatie van de dienst

	Tilburg (10) Heusden (12) Baarle-Nassau (8) Alphen-Chaam (8) Gilze en Rijen (8) Dongen (9) Breda (3)	is als volgt: In het verleden is met de gemeente Rucphen een contract gesloten voor het gebruik van meerdere werkplekken, voor meerdere jaren. Dit contract heeft een opzegtermijn en is eind 2015 opgezegd. De nog lopende verplichtingen van dit contract (zijnde € 54.000 per jaar) zijn in de begrotingen opgenomen. Met de provincie is een huurovereenkomst gesloten die specifiek betrekking heeft op faciliteiten voor uitvoering van metingen en onderzoeken (laboratorium en garages voor de meetwagens). De kosten van deze overeenkomst (zijnde € 62.000 per jaar) worden één op één doorbelast aan de provincie en hebben dus geen financieel effect op de begroting.	omdat de provincie deze kosten vergoed. Voorstel OMWB Begroting niet aanpassen.
8.	De raad gaat er vanuit dat het bestuur de in de Nota verbonden partijen afgesproken termijnen in acht neemt. Concreet: kaderbrief voor 1 februari; ontwerpbegroting en (ontwerp)jaarrekening voor 15 april; termijn voor het indienen van zienswijzen t/m 30 juni	De OMWB heeft kennis genomen van de gemeentelijke nota verbonden partijen. De in die nota genoemde termijnen stemmen niet in alle gevallen overeen met de termijnen zoals opgenomen in de GR. De OMWB constateert dat er vooraf onvoldoende afstemming is geweest hierover. Daar waar mogelijk wordt rekening gehouden met de in de nota genoemde termijnen. De OMWB zou graag komen tot synchronisatie van termijnen met	Financiële gevolgen N.v.t. Voorstel De OMWB blijft zich richten op de reeds vastgestelde GR en de daarin opgenomen fatale termijnen handhaven.

	Ingediend door: Oosterhout (1) Roosendaal (1) Woudrichem (1) Halderberge (1) Steenbergen (10) Aalburg (14) Werkendam (1)	inachtneming van wederzijdse belangen. Dit zou in samenspraak met andere samenwerkingsverbanden in de regio moeten plaatsvinden. De OMWB heeft zich altijd te houden aan de termijnen zoals opgenomen in de geldende gemeenschappelijke regeling. Deze is door alle deelnemers bekrachtigd. Bij de komende aanpassing van de GR zal nadrukkelijk bekeken worden in welke mate termijnen van de GR gewijzigd kunnen worden.	
9.	Het systeem van verplichte deelnemersbijdragen zoals beschreven op blz. 7 van de begroting is niet formeel vastgesteld en is daarmee in strijd met de geldende GR; de (jaarlijkse) werkprogramma's zijn leidend voor de bedragen in de begroting. Ingediend door: Geertruidenberg (5) Bergen op Zoom (5) Roosendaal (7) Woensdrecht (5) Rucphen (5) Moerdijk (5) Woudrichem (8) Halderberge (6)	Bij de vorming van de omgevingsdienst in 2012 zijn in het bedrijfsplan uitgangspunten geformuleerd voor inbreng van personeel en gegarandeerde afname van werk. Vervolgens is de tekst van de GR opgesteld en is in de GR een bepaling opgenomen ter borging van dit uitgangspunt. Conform GR is het uitgangspunt vertaald in een model dienstverleningsovereenkomst met spelregels over de afbouw door individuele deelnemers van omzet bij de dienst. In de begroting 2013 is voor elke deelnemer een bijdrage opgenomen die overeenkomstig de uitgangspunten uit het bedrijfsplan tenminste gelijk moet zijn aan de inbreng van personeel. Zowel de GR, de model dienstverleningsovereenkomst als de eerste begroting	Financiële gevolgen Toepassen van afrekening op de werkprogramma's leidt tot een onevenwichtig financieel beleid met als risico financiële tekorten. Voorstel De begroting niet aanpassen.

	Aalburg (5) Loon op Zand (6) Werkendam (8)	zijn in de oprichtingsvergadering van de dienst vastgesteld. De door de deelnemers in te brengen werkprogramma's moeten conform bovengenoemde uitgangspunten een invulling zijn van deze verplichte inbreng aan omzet. Het gestelde in de GR kan leiden tot een interpretatieverschil over de in de begroting opgenomen verplichte deelnemerbijdrage. Op dit punt is het wenselijk dat de GR wordt verscherpt conform uitgangspunten bij de start. Om in de toekomst interpretatieverschillen te voorkomen is nu al in de nieuwe beleidsmatige en financiële kaders een beschrijving opgenomen van deze afspraak.	
10.	Omwille van de duidelijkheid zien wij graag dat er gebruik gemaakt wordt van een éénduidige verdeelsystematiek voor tekorten, eenmalige deelnemersbijdragen e.d., bijvoorbeeld de verdeelsleutel die onlangs is vastgesteld voor de verrekening van verliezen	Collectieve taken zijn taken die in het belang en in opdracht van alle deelnemers worden uitgevoerd. Ze zijn niet of nauwelijks toe te wijzen aan individuele deelnemers. Bij de vorming van de omgevingsdienst is gezocht naar een verdeelsleutel die recht doet aan deze taakuitvoering. Destijds is besloten een verdeling toe te passen tussen provincie en gemeenten op basis van inzet op het landelijk basistakenpakket en tussen gemeenten onderling op basis van	Financiële gevolgen Geen. Voorstel OMWB Verdeelsleutel niet aanpassen.

	oude jaren (AB-besluit 23 maart 2016). Ingediend door: Geertruidenberg (6) Bergen op Zoom (6) Roosendaal (8) Woensdrecht (6) Rucphen (6) Moerdijk (6) Woudrichem (9) Halderberge (7) Etten-Leur (6) Aalburg (6) Baarle-Nassau (6) Alphen-Chaam (6) Rijen (6) Werkendam (9)	inwoneraantal en inzet op het landelijk basistakenpakket. De verdeelsleutel zoals opgenomen in de GR met betrekking tot het exploitatieresultaat heeft een directe relatie met de omzet, en is daarmee niet constant. De incidentele bijdragen zijn niet toe te wijzen aan individuele deelnemers. Het toepassen van de verdeelsleutel van collectieve taken is naar onze mening een logische keuze voor de verdeling van de incidentele bijdragen omdat deze een meer constant karakter heeft. Momenteel zijn ambtelijke voorbereidingen voor de nieuwe GR in volle gang. In dit kader wordt de verdeelsystematiek tegen het licht gehouden.	
11.	Alle inkomsten uit "oude hypotheke", waarover nog geen definitieve besluitvorming heeft plaatsgevonden en/of nog onderhevig zijn aan arbitrage dienen niet in de begrotingen opgenomen te worden; de eventueel daaraan verbonden uitgaven (bijv. de SBK-	Het is mogelijk dat door arbitrage de begrotingen t.z.t. moeten worden aangepast. In de risicoparagraaf van de begrotingen zijn de risico's met betrekking tot de oude hypotheke opgenomen. Wij zien geen reden om van het bestaande beleid af te wijken, en zijn we uitgegaan van harde opbrengsten en vorderingen inzake deze hypotheke, waaronder de SBK-vergoedingen. Dit wordt sinds de	Financiële gevolgen Vanwege de budgettaire neutraliteit zal dit geen financiële gevolgen geven voor de begroting. Voorstel Voor de SBK toelage ad. € 472.000,00 geldt dat deze aanpassing is verwerkt in de begrotingen 2016 en 2017. De lasten zijn opgenomen onder de personeelskosten, en de baten onder

	verplichtingen) dienen wel in de begrotingen te worden opgenomen. Ingediend door: Geertruidenberg (1) Bergen op Zoom (1) Roosendaal (3) Woensdrecht (1) Baarle-Nassau (1) Alphen-Chaam (1) Gilze en Rijen(1) Rucphen (1) Moerdijk (1) Woudrichem (4) Halderberge (2) Etten-Leur (2) Aalburg (1) Werkendam (4)	begroting 2013 en de jaarrekening 2013 zo verantwoord. De SBK toelage 2016 en 2017 van € 472.000 is zowel in de salarisstaat als terugontvangst van de deelnemers niet opgenomen in de begrotingen 2016 en 2017. Dit wordt alsnog opgenomen in beide begrotingen.	programma 4.
12.	De kostenramingen van de voorgenomen maatregelen kunnen slechts in de begrotingen worden opgenomen voor zover die deugdelijk zijn onderbouwd. Dit geldt met name voor het gevraagde frictiebudget (in 2016 € 1.250.000 en in 2017 € 750.000) en het budget voor transformatie organisatie (in zowel 2016	Het frictiebudget is een incidentele extra bijdrage van de deelnemers in het begrotingstekort van de OMWB. Dit omdat de interne bezuinigingen van de OMWB met een structurele omvang van € 1,5 miljoen in 2018 worden gerealiseerd. In 2016 wordt hiervan € 0,25 miljoen gerealiseerd waardoor incidenteel een extra deelnemerbijdrage van € 1,25 miljoen nodig is. Het budget voor transformatie is nodig om de reorganisatie te kunnen realiseren en	Financiële gevolgen N.v.t. Voorstel OMWB Deze zienswijze overnemen en de organisatie opdracht geven een deugdelijke onderbouwing te geven van de interne bezuinigingen en het frictiebudget. Ook wordt gevraagd via gebruikelijke rapportages (buraps) het bestuur inzicht te geven over de voortgang en financiële effecten van de bezuinigingsmaatregelen.

als 2017 € 500.000), maar ook voor het budget voor inhuur van personeel. Ingediend door: Geertruidenberg (2) Bergen op Zoom (2) Oosterhout (6) Roosendaal (4) Woensdrecht (2) Baarle Nassau (2) Alphen-CHaam (2) Gilze en Rijen (2) Rucphen (2 en 9) Moerdijk (2) Woudrichem (5) Halderberge (3) Etten-Leur (3) Aalburg (2) Dongen (4) Steenbergen (2 en 7) Waalwijk (3) Tilburg (5) Loon op Zand (5) Oisterwijk (2) Werkendam (5) Breda (4)	daarbij ontstane (personele) fricties te kunnen dekken. Een groot deel van deze kosten is niet op voorhand hard te ramen. Maar er moet wel een budget achter de hand zijn om de reorganisatie succesvol te kunnen uitvoeren. Inhuur van personeel is nodig om onze dienstverlening te kunnen realiseren. De formatie van de OMWB is te klein om alle uren te leveren die nodig zijn om de opdrachten van de opdrachtgevers te kunnen uitvoeren. Het tekort wordt opgelost door inhuur (flexibele schil). Inhuur van de staf is alleen nog voorzien in 2016 (directie). Begin juni is de nieuwe formatie opzet gezonden naar de Ondernemingsraad OMWB. Dit vergezeld van een adviesaanvraag omtrent de uitgangpunten die in het organisatieplan zijn opgenomen. Conform de WOR heeft de OR zes weken de tijd om haar advies uit te brengen. Na advies van de OR zal het plan door de directeur worden vastgesteld en nader worden uitgewerkt in een uitvoeringsprogramma. Per 1 oktober 2016 wordt gestart met implementatie van het reorganisatieplan. Een gevolg van de implementatie van de reorganisatie kan zijn dat medewerkers boventallig worden	
--	--	--

		verklaard. Dit leidt tot frictiekosten en op middellange termijn wellicht tot bovenwettelijke WW-verplichtingen. Nu is nog niet te overzien welke financiële consequenties dit zal hebben of deze passen binnen de frictiebudgetten die op dit moment in de conceptbegrotingen zijn opgenomen. De formatiereductie moet leiden tot invulling van een belangrijk deel van de opgelegde taakstelling van 1,5 miljoen structureel.	
13.	De OMWB is een uitvoeringsdienst en dient zich te richten op haar kerntaken. In paragraaf 2.2 worden de trends en ontwikkelingen geschetst zonder aan te geven wat dit betekent voor de ontwikkeling van de omzet. Nu is al zichtbaar dat door de komst van steeds meer algemene regels (en daardoor veel minder vergunningen), meer risicogestuurd toezicht en bedrijven die vanuit kwaliteitssystemen de zaak op orde hebben een afnemende omzet. De Omgevingswet zal die trend verder versterken.	De OMWB ondersteunt de geschetste ontwikkelingen in de zienswijzen. Na het zomerreces zal met deelnemers worden gestart met een verkenning op de gevolgen van deze ontwikkelingen. Een strategische discussie, waarbij gevolgen voor de organisatie in scenario's geschetst gaan worden. Het doel is de ontwikkelingen tijdig te vertalen in meerjarenramingen, zodat de deelnemers niet voor verrassingen komen te staan. De OMWB wil met de deelnemers tot een gezamenlijke strategie komen. Onderdeel van de verkenning zal zijn in welke mate integrale dienstverlening gewenst is. Voor wat betreft de begrotingen heeft de focus nu gelegen op het op orde brengen van de basis.	Financieel effect N.v.t.. Voorstel OMWB In overleg met het bestuur zal de OMWB een strategieplan ontwikkelen waarin toekomstige effecten van bijvoorbeeld de implementatie van de omgevingswet zullen worden opgenomen. Dit plan, dat samen met de deelnemers zal worden vormgegeven, wordt ook voorzien van een financiële paragraaf.

Wij willen u meegeven om daar als dienst op te anticiperen en dit zichtbaar te maken in de meerjarenramingen. Ingediend door: Geertruidenberg (7) Bergen op Zoom (7) Roosendaal (9) Woensdrecht (7) Rucphen (7) Moerdijk (7) Woudrichem (10) Halderberge (8) Etten-Leur (7) Aalburg (7) Baarle-Nassau (11b) Alphen-Chaam (11b) Rijen (11b) Oisterwijk (6) Werkendam (10)		
---	--	--

**Besluit tot vaststelling van de begroting 2016 van de
Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant**

Het algemeen bestuur van de Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant;

gelezen het voorstel van het dagelijks bestuur van de Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant;

gelet op het bepaalde in artikel 58, lid 1 van de Wet gemeenschappelijke regelingen en het bepaalde in artikel 27 van de Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant;

BESLUIT:

1. vast te stellen de begroting 2016 van de Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant;
2. de vastgestelde begroting ter kennis te brengen van de deelnemers aan de Gemeenschappelijke Regeling Midden- en West-Brabant;
3. de vastgestelde begroting te verzenden aan de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties;

Aldus besloten in de vergadering van het algemeen bestuur van de Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant van 13 juli 2016.

De voorzitter,

J. van den Hout

De secretaris,

Y. van Delft

Begroting 2016

Meerjarenraming 2017-2019

Versie 27 juni 2016

1	Algemeen	5
1.1	Inleiding en verantwoording	5
1.2	Huis op Orde	6
1.3	Financiële uitgangspunten	6
2	Opdracht en ontwikkelingen	15
2.1	Opdracht en kaders	15
2.2	Trends en ontwikkelingen	15
2.3	Nieuwe informatie-infrastructuur	17
3	Beleidsbegroting	19
3.1	Programmabegroting	19
3.1.1	Programmadeel 1: vergunningverlening, toezicht en handhaving	19
3.1.2	Programmadeel 2: adviezen en projecten	20
3.1.3	Programmadeel 3: collectieve taken	20
3.1.4	Programmadeel 4: overige exploitatiekosten	21
3.2	Paragrafen	21
3.2.1	Financiering	21
3.2.2	Weerstandsvermogen en risicobeheersing	23
3.2.3	Bedrijfsvoering	29
4	Financiële begroting	31
4.1	Uiteenzetting financiële positie en uitgangspunten	31
4.2	Begroting 2016 en meerjarenraming 2017-2019	32
4.3	Exploitatieoverzicht 2016: specificatie lasten	33
4.4	Exploitatieoverzicht 2016: specificatie baten	34
5	Toelichting op de begroting 2016	35
5.1	Toelichting op de lasten	35
5.2	Toelichting op de baten	38
5.3	Investerings 2016 en vaststellen afschrijvingstermijnen	43
Bijlage 1.	Specificatie bijdrage per deelnemer 2016	44
Bijlage 2.	Verloop reserves	45
Bijlage 3.	Verklarende woordenlijst	46

1 Algemeen

1.1 Inleiding en verantwoording

Voor u ligt de beleidsbegroting 2016, inclusief de meerjarenraming 2017-2019. Op 23 september 2015 werd actieplan Huis op Orde unaniem door het algemeen bestuur vastgesteld, waarna een grondige analyse van de bedrijfsvoering werd uitgevoerd. Duidelijk werd dat stevige, structurele maatregelen nodig waren om de dienst financieel gezond te kunnen maken.

Actieplan Huis op Orde bevat verbetermaatregelen om de organisatie op orde te krijgen. Deze worden sinds eind september 2015 uitgevoerd en geven nu het noodzakelijke inzicht in de financiële situatie van de dienst. In 2015 is de begroting voor 2016 nog niet vastgesteld en staat de OMWB onder preventief toezicht van het ministerie van Binnenlandse zaken en Koninkrijksrelaties. Er is een herijking van het bedrijfsplan uitgevoerd, die de basis vormt voor deze begroting en meerjarenraming. De OMWB is in de basis geen bedrijf, maar we willen wel bedrijfsmatig werken. De basis op orde brengen heeft daarbij in 2016 de prioriteit. In deze begroting zijn maatregelen opgenomen die hiervoor noodzakelijk zijn, maar die tegelijkertijd ook investeringen vragen. De OMWB en het bestuur realiseren zich dat deze begroting van deelnemers en medewerkers grote inspanningen vraagt. Maar het is een perspectief dat de organisatie toekomstbestendig maakt.

De OMWB is opgericht door een collectief van de 27 gemeenten in Midden- en West-Brabant en de provincie Noord-Brabant. Door de krachten op het gebied van de milieutaken te bundelen, kunnen basistaken en specialistische milieutaken effectiever uitgevoerd worden. Afhankelijk van het mandaat, betreft dit zowel besluitvorming, als voorbereiding van besluitvorming over vergunningen, toezicht en handhaving, en specialistische taken op het gebied van milieu. Het werkgebied van de OMWB bestaat uit Midden- en West-Brabant. Een uitzondering hierop vormt de uitvoering van de Brzo- en RIE-4-taken¹. Deze taken worden voor heel Noord-Brabant uitgevoerd. In de provincie Zeeland voert de OMWB enkele verzoektaken uit.

De Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant is een gemeenschappelijke regeling van de volgende gemeenten:

• Aalburg	• Loon op Zand
• Alphen-Chaam	• Moerdijk
• Baarle-Nassau	• Oisterwijk
• Bergen op Zoom	• Oosterhout
• Breda	• Roosendaal
• Dongen	• Rucphen
• Drimmelen	• Steenberghe
• Etten-Leur	• Tilburg
• Geertruidenberg	• Waalwijk
• Gilze en Rijen	• Werkendam
• Goirle	• Woensdrecht
• Halderberge	• Woudrichem
• Heusden	• Zundert
• Hilvarenbeek	en de provincie Noord-Brabant

De dienst heeft de juridische vorm van een openbaar lichaam, op basis van de *Wet gemeenschappelijke regelingen*. De meerwaarde van deze vorm is dat er een eenduidige en gelijke behandeling van bedrijven en burgers binnen het werkgebied kan plaatsvinden (level playing field). Bovendien kan er beter worden samengewerkt met ketenpartners zoals politie, justitie en hoogheemraadschappen. De OMWB zet steeds in op verbetering van de dienstverlening voor burgers en bedrijven, en op het verhogen van de kwaliteit en veiligheid. Bij de dienstverlening van de OMWB zijn de volgende elementen van belang:

- komen tot kwaliteitsverbetering;
- dienstverlening burger handhaven (burger centraal);
- frontoffice bij gemeenten (dicht bij burger) behouden;
- evenwicht bereiken tussen effectieve besturing en efficiënte uitvoering;

¹ Alle inrichtingen die onder het toepassingsbereik vallen van het *Besluit risico's zware ongevallen 1999* (Brzo-inrichtingen) en voor alle inrichtingen waarbinnen zich een installatie bevindt voor industriële activiteiten als bedoeld in bijlage I, categorie 4, van richtlijn 2010/75/EU van het Europees Parlement en de Raad van 24 november 2010 inzake industriële emissies (PbEU L334) (RIE-4 installatie).

- beleidsautonomie garanderen;
- goed werkgeverschap tonen;
- benutten van ervaringen van bestaande structuren;
- Samenwerking/communicatie tussen OMWB en haar deelnemers goed stroomlijnen.

De OMWB is een uitvoeringsorganisatie. De uitvoering van taken is met elke deelnemer afzonderlijk vastgelegd in een meerjarige dienstverleningsovereenkomst. Aan de hand van een jaarlijks vast te stellen werkprogramma wordt overeengekomen wat de verwachting is aan te verlenen producten en diensten per deelnemer binnen de gemeenschappelijke regeling. Het overeengekomen werkprogramma is de basis voor de uitvoering van werkzaamheden. Over de voortgang wordt in een kwartaalrapportage verantwoording afgelegd.

1.2 Huis op Orde

In 2015 bleek dat de basis van de OMWB nog niet op orde was. Er was een financieel tekort van circa 10 procent op de begroting. De begroting voor 2016 werd in de zomer van 2015 niet vastgesteld door het algemeen bestuur. In september 2015 werd door het algemeen bestuur wel unaniem het actieplan Huis op Orde vastgesteld, dat concrete maatregelen bevat om voor eind 2017 te komen tot een gezonde bedrijfsvoering en een toekomstbestendige samenwerking. Het actieplan beschrijft acties die zowel bij de OMWB zelf als bij de deelnemers uitgevoerd moeten worden en sluit aan op reeds in gang gezette verbetering van dienstverlening en bedrijfsvoering. Het is gebaseerd op:

- heldere rolverdeling tussen het algemeen bestuur als besluitvormend orgaan, het dagelijks bestuur als besturend orgaan, en de deelnemers als eigenaar én opdrachtgever;
- duidelijke afspraken inzake de levering van producten en diensten, gebaseerd op het principe van 'gelijk speelveld' en gericht op een omslag in sturing en verantwoording van inputgericht naar output/outcome-gericht;
- efficiënte, logische en transparante processen van offerte tot en met de factuur, gebaseerd op standaardisering en uniformering;
- bestuurlijk en ambtelijk leiderschap dat past bij de context waarin de organisatie zich bevindt.

Het actieplan Huis op Orde richt zich op de opzet en uitvoering van een plan voor aanpassingen in de bedrijfsvoering en de onderliggende informatie- en applicatiearchitectuur. De huidige systemen, systeeminstellingen en processen - intern en extern - zijn nog niet voldoende uitgekristalliseerd en geborgd. Daarnaast vereisen doorontwikkende wet- en regelgeving en nieuwe landelijke afspraken over milieuveiligheid dat deelnemers en dienst meegroeien om hieraan te kunnen voldoen. Gerichte aanpassingen van de informatiearchitectuur van alle deelnemers, de dienst en andere betrokken partijen zijn noodzakelijk. Ook moet er meer standaardisatie in de werkwijze naar de deelnemers komen om de gevraagde efficiencywinst te kunnen behalen.

Fase 1 van het plan Huis op Orde omvat middelen en activiteiten die moeten leiden tot een gedragen informatie- en applicatiearchitectuur voor de regio van de OMWB.

Voor de uitvoering van de verbetermaatregelen van fase 2 is in de begroting 2016 een bedrag opgenomen van € 400.000. De start van fase 2 is voorzien medio 2016, na besluitvorming in het algemeen bestuur.

1.3 Financiële uitgangspunten

Beleidsmatige en financiële kaders met herijking bedrijfsplan

In 2012 is een bedrijfsplan voor de OMWB opgesteld met uitgangspunten voor de exploitatie. De begroting 2016 is gebaseerd op de *Notitie herijking bedrijfsplan 2016*.

Gezien de situatie waarin de OMWB momenteel verkeert, ligt de nadruk op de financiële en bedrijfsmatige kaders. Beleidsmatige kaders zijn thans beperkt aan de orde. Eerst moet het huis op orde komen. Hieronder geven we weer hoe de financiële uitgangspunten voor de begroting 2016 zijn verwerkt.

Startpositie

De begroting 2016 is opgebouwd vanuit met name de ervaringscijfers van de tweede bestuursrapportage 2015. Er zijn twee grote autonome ontwikkelingen toegevoegd: de stelselwijziging inzake vakantiegeld en de cao-ontwikkeling. Overige nieuwe ontwikkelingen worden meegenomen in de eerstvolgende begrotingswijzigingen. Dat betreft:

- het besluit inzake SSIB;
- de verschuiving Brzo van gemeenten naar provincie;
- de beperkte positieve afwijking tussen de concept werkprogramma's van afgelopen najaar en de inmiddels definitieve werkprogramma's;
- het verwerken van de oude hypotheke na validatie van de gegevens.

Een streep onder het verleden

Het is noodzakelijk de oude verschillen van inzichten uit de eerste jaren met financiële implicaties op te lossen; een streep onder de oude hypotheke. De principes om de oude verschillen van inzichten op te lossen, leiden tot consequenties voor een of meerdere deelnemers. Deze consequenties werken in sommige gevallen door naar de toekomst en zijn verwerkt in de begroting vanaf 2016. Het betreft:

- Correctie op de deelnemersbijdrage als in het verleden meer aan formatie werd ingebracht dan aan omzet is gegarandeerd. Bij betreffende deelnemers is de gegarandeerde omzet aangepast op de in 2013 ingebrachte formatie.
- De werkplekvergoeding voor decentrale werkplekken bij de deelnemers is vanaf 2016 komen te vervallen.
- Alle direct productieve uren worden vanaf 2016 bij alle deelnemers op gelijke wijze in rekening gebracht.
- De latende organisaties betalen de kosten voortvloeiend uit het SBK voor het door hen overgedragen personeel, totdat betreffende medewerkers niet meer werkzaam zijn bij de OMWB.
- Met deelnemers worden vanaf 2016 geen maatwerkafspraken gemaakt als deze financiële gevolgen hebben voor alle deelnemers.

Werkwijze inputbegroting en bevoorschotting

De in de begroting opgenomen deelnemersbijdragen uit de verschillende programma's zijn verplichte bijdragen. De deelnemers leveren werk aan (in uren) voor de verplichte deelnemersbijdragen of meer. De bijdrage voor programma 3 wordt niet betrokken bij de realisatie van programma 1 en programma 2.

De deelnemersbijdragen worden als volgt bij voorschot in rekening gebracht:

- Programma 1 en 2 50 procent op 1 januari van het boekjaar, en
 50 procent op 1 juli van het boekjaar
- Programma 3 100 procent op 1 januari van het boekjaar

Laboratoriumkosten

De laboratoriumkosten (onderzoeks- en analysekosten) werden door de OMWB een-op-een doorbelast aan de deelnemer. Hier wordt door medewerkers van de OMWB tijd aan besteed. Om deze uren op te vangen, worden de laboratoriumkosten vanaf 2016 met een opslag doorbelast aan de deelnemer.

Urennormering en productiviteit

Per fte uit het primaire proces gaan we uit van gemiddeld 1.350 direct productieve uren, conform de financiële kaders en nog steeds conform het oorspronkelijke bedrijfsplan. Alle

direct productieve uren worden in rekening gebracht/rechtstreeks gefactureerd aan de opdrachtgever. Onder de direct productieve uren vallen conform de nieuwe uitgangspunten voor de begroting:

- uren die medewerkers direct op een opdracht of zaak maken (controle, vergunning, advies etc.);
- operationele afstemming;
- coördinatie en werkverdeling;
- brancheplannen;
- meldingen;
- intake, administratieve verwerking en afhandeling van opdrachten;
- reisen.

In de tabel achter in dit hoofdstuk wordt een overzicht gegeven van de urenverdeling.

Het is niet gewenst dat deelnemers die ver verwijderd zijn van de vestigingsplaats van de OMWB (Tilburg) meer betalen vanwege de grotere afstand. Eerder werden reisen nog direct gefactureerd aan de opdrachtgevers. In het vervolg ziet de OMWB de reisen als collectieve last en worden ze apart verantwoord. Via de oorspronkelijke verdeelsleutel voor collectieve taken brengen we de kosten ervan aan de deelnemers in rekening. Op basis van dienstreiskilometers is een inschatting gemaakt van 10.000 uren reistijd in het primaire proces. Dat is circa 50 uren per fte in vaste dienst.

Formatie

De formatie van de OMWB voor 2016 is als volgt opgebouwd:

ORGANISATIEONDERDELEN	FORMATIE
Primaire proces / productie	
Kernformatie	202,6
Flexibele schil	25,4
Subtotaal primaire proces	228,0
Overhead /staf	
Kernformatie	56,7
Flexibele schil	7,0
Subtotaal overhead	63,7
TOTAAL FORMATIE	291,7

Primaire proces

De flexibele schil is 12,5 procent van de kernformatie. De flexibele schil wordt in eerste instantie gevuld door de 200-urenregeling - waarbij eigen personeel vrijwillig maximaal 200 uren per jaar extra werkt zonder toeslagen en zonder opbouw van structurele rechten - en door inzet van trainees. Pas in tweede instantie wordt ingehuurd. Vacatures binnen de kernformatie worden ingevuld omdat inhuur op vacatures duurder is dan eigen personeel.

Overhead

De overhead omvat de directie en de staffuncties, de teamleiders van de productieteams, hun secretariële ondersteuning en de accountantmanagers. De overhead verricht

directietaken en ondersteunende werkzaamheden voor het hele primaire proces, inclusief de flexibele schil.

Indexatie lonen

Sinds eind januari 2016 is er een loonakkoord, waarmee de leden van de overlegpartners nog moeten instemmen. Het akkoord voorziet in een loonstijging van 3 procent. Dit betekent voor de OMWB een toename van de kosten van circa € 540.000. Omdat de OMWB hiervoor niet automatisch wordt gecompenseerd, moet de OMWB deze stijging verrekenen in de tarieven en de deelnemerbijdragen in de programma's 1 tot en met 3 hiermee verhogen. In de geraamde kosten en opbrengsten is hiermee al rekening gehouden.

Eenmalige kosten

Huis op Orde

De incidentele lasten van Huis op Orde voor fase 2 bedragen € 400.000 in 2016. Uitgaven voor fase 2 geschieden pas nadat fase 1 is afgerond en nadat het AB toestemming heeft gegeven voor fase 2. De structurele lasten (kapitaallasten en exploitatielasten) van de ict-investeringen in Huis op Orde zijn opgenomen in de geraamde structurele lasten van 2016 en verdere jaren.

alle bedragen * € 1.000	Fase 1	Fase 2	Fase 3	Totaal
Investeringen ICT	€ 240	€ 330	€ 480	
Huis op orde	€ 100	€ 400	€ 30	
Actieplan	€ 340	€ 730	€ 510	€ 1.580

Wijziging stelsel vakantiegeld (nieuwe ontwikkeling)

Doordat de OMWB per 1-1-2017 het individueel keuzebudget voor (o.a.) het vakantiegeld invoert, dienen, volgens uitspraken van de commissie BBV uit december 2015 en januari 2016, eenmalig in 2016 zeven maanden vakantiegeld als last te worden genomen bovenop de reguliere kosten van één jaar vakantiegeld. De lasten hiervan worden op afgerond € 700.000 geraamd. Deze lasten zijn eenmalig opgenomen in de begroting 2016.

Algemene risicoreserve

Op het volgens de uitgangspunten uit de *Herijking bedrijfsplan 2016* berekende uurtarief zetten we voor de jaren 2016 tot en met 2018 een opslag van gemiddeld € 2,- voor het vormen van een algemene risicoreserve. Hiermee kunnen we fluctuaties in het resultaat als gevolg van veranderingen in de omzet en andere oorzaken opvangen zonder dat dit voor de deelnemers tot onverwachte extra lasten leidt. Bij de raming van de extra opbrengst ten behoeve van de dotatie is voorzichtig gerekend met het aantal uren op basis van de verplichte deelnemerbijdrage / gegarandeerde omzet. De jaarlijkse dotatie bedraagt € 540.000. Hiermee wordt de reserve in drie jaar tot zijn maximum gevuld. Dit maximum bedraagt 5 procent van de begrote lasten, conform de door het AB vastgestelde nota reserves en voorzieningen. Hierbij is ervan uitgegaan dat de negatieve rekeningresultaten tot en met 2015 inmiddels zijn aangezuiverd door de deelnemers.

Boa-tarief

Het boa-tarief was niet kostendekkend. De boa-werkzaamheden zijn op mbo-niveau, maar werden voor € 19 per uur te weinig doorberekend. Vanaf 2016 wordt het mbo-tarief volledig gefactureerd. Gezien het verwachte aantal boa-uren van 6000 kan dit maximaal € 114.000 extra opleveren. Omdat de boa-uren nog niet concreet zijn gecontracteerd en

er nog onzekerheid is over de opzet, voortgang en omvang van boa-werkzaamheden, wordt in de begroting 2016 geen rekening gehouden met deze extra opbrengst. Als hierover zekerheid bestaat, zal dit via een begrotingswijziging worden aangepast.

Interne projecten

De OMWB wil anticiperen op nieuwe ontwikkelingen (zoals de nieuwe *Omgevingswet*), nieuwe diensten kunnen ontwikkelen die later geld opbrengen, en de deelnemers daarover actief adviseren. Maar de OMWB moet ook uren besteden aan zaken die niet direct opbrengst opleveren. Zoals participatie in werkgroepen, in ict-ontwikkelingen en in Huis op Orde om interne verbeteringen bij de OMWB te kunnen realiseren. De OMWB zal elk intern project met argumenten aan het DB voorleggen. Het DB kan vervolgens aan het AB een voorstel met bijbehorende begrotingswijziging doen. Interne projecten worden ondergebracht in de collectieve taken.

Tekortsaldo

Het eerder aan het AB gepresenteerde tekort van circa € 3.400.000 is sinds het najaar van 2015 als volgt gewijzigd:

	STRUCTUREEL	INCIDENTEEL	TOTAAL
Startpositie oktober 2015	3.000.000	400.000	3.400.000
Stelselwijziging Vakantiegeld		700.000	700.000
CAO 2016*	200.000		200.000
TOTAAL	3.200.000	1.100.000	4.300.000

*Totale effect is € 540.000, waarvan in oktober 2015 al met € 340.000 rekening werd gehouden.

DEKKINGSMAATREGELEN

Ter dekking van het tekort worden de volgende maatregelen voorgesteld (deze zijn al verwerkt in de begroting):

Bezuinigingen OMWB en eenmalig frictiebudget deelnemers

De OMWB bezuinigt in 2016 op de interne bedrijfsvoering € 250.000. Dit groeit naar € 1.500.000 structureel vanaf 2018. Daarvoor zijn concrete maatregelen benoemd en toegewezen aan directieleden. Vanwege deze groei heeft de OMWB in 2016 eenmalig een frictiebudget van € 1.250.000 nodig van de deelnemers.

Budget voor transformatie organisatie en personele gevolgen

Voor deze transformatie en de personele gevolgen is € 1.000.000 nodig. Zowel in 2016 als 2017 wordt hiervoor € 500.000 extra deelnemerbijdrage gevraagd. Omdat de afwikkeling van de personele gevolgen meerdere jaren kan duren, worden nog niet bestede middelen tijdelijk in een transformatiereserve gestort.

Verbeterde directe productiviteit

Per saldo verbetert de productiviteit met name door niet langer interne projecten zonder dekking uit te voeren. Dat levert structureel € 465.000 op.

In rekening brengen coördinatie-uren

De OMWB kan de coördinatie-uren, die noodzakelijk zijn om het werk te verrichten, bij de meeste deelnemers niet in rekening brengen. Enkele deelnemers betalen deze wel. Zoals in de uitgangspunten is opgenomen, worden deze uren in het vervolg volledig in rekening gebracht. In de gemeenschappelijke regeling is opgenomen dat deze uren onder het landelijke basistakenpakket vallen. Dit levert structureel € 600.000 vergoeding op voor de gemaakte uren.

Verhogen tarief en deelnemersbijdrage

Het na voorgaande maatregelen resterende tekort wordt gedekt door een tariefverhoging met gemiddeld € 2,36 per uur en een daarmee corresponderende verhoging van de totale structurele deelnemersbijdrage met € 635.000. Van deze tariefverhoging wordt circa € 1,80 veroorzaakt door het nieuwe loonakkoord van januari 2016.

Eenmalige lasten

De eenmalige lasten voor het plan Huis op Orde en voor de stelselwijziging vakantiegeld worden in rekening gebracht bij de deelnemers. Om sterke fluctuaties in de tarieven te voorkomen - in 2016 een sterke extra stijging en in 2017 een daling - worden de genoemde grote incidentele lasten via een incidentele verhoging van de bijdrage aan de collectieve taken in programma 3 gedekt op basis van de oorspronkelijke verdeelsleutel. Programma 3 wordt daarom incidenteel verhoogd met € 2.850.000. Dit is verwerkt in de begroting.

Overzicht interne dekkingsmaatregelen 2016 in €

INTERNE MAATREGELEN	STRUCTUREEL	INCIDENTEEL
Bezuinigingen OMWB	250.000	
Verbetering van directe productiviteit, m.n. geen Interne projecten meer	465.000	
Subtotaal interne dekking	715.000	

Overzicht externe dekkingsmaatregelen 2016 in €

EXTERNE MAATREGELEN	STRUCTUREEL	INCIDENTEEL
	DEELNEMER- BIJDRAGE P1 / P2 / P3	DEELNEMER- BIJDRAGE P3
In rekening brengen coördinatie-uren	600.000	
Verhogen tarief/deelnemersbijdrage	635.000	
Frictiebudget bezuinigingen OMWB		1.250.000
In rekening brengen eenmalige extra last vakantiegeld		700.000
In rekening brengen eenmalige kosten Huis op Orde		400.000
Subtotaal externe dekking	1.235.000	2.350.000

Overzicht totaal voorgaande 2 tabellen

Totaal interne en externe dekking (totaal 2 tabellen)	1.950.000	2.350.000
Dotatie algemene reserve uit extra opslag tarief	540.000	
In rekening brengen eenmalige extra last transformatie		500.000
Totaal effect*	2.490.000	2.850.000

*Alle uurtarieven worden met 5,31 procent oftewel met gemiddeld € 4,36 verhoogd, waarvan € 1,80 gevolg is van het loonakkoord van januari 2016 en € 2,00 het gevolg is van storting in de algemene reserve.

Toelichting frictiebudget 2016

In de begroting is een frictiebudget opgenomen van € 500.000. In maart 2016 wordt gestart met het opstellen van een nieuw organisatieplan. De planning is dat het organisatieplan, inclusief OR-advies, voor de zomer 2016 ter besluitvorming wordt aangeboden aan het bestuur, conform artikel 24 lid 4 van de GR. In het organisatieplan wordt de besteding van het frictiebudget beschreven. In algemene zin kan worden gemeld dat het frictiebudget wordt gebruikt voor mobiliteitstrajecten voor medewerkers. Bij de transformatie van de organisatie zal een deel van de flexibele schil worden omgezet in vaste formatieplaatsen. Een deel van de medewerkers kan worden omgeschoold en is op een andere plaats in de organisatie inzetbaar. Een aantal medewerkers zal boventallig worden. Met mobiliteitstrajecten wordt er op ingezet medewerkers naar ander werk te begeleiden en daarmee WW-verplichtingen te voorkomen. Dit doen we zoveel mogelijk in samenwerking met de deelnemers. Boventalligheid is het gevolg van het toekomstbestendig maken van de organisatie en niet het gevolg van afspraken uit het verleden.

Overzicht structurele dekkingsmaatregelen 2017 – 2019

MAATREGEL	2017	2018	2019
Bezuinigingen OMWB	750.000	1.500.000	1.500.000
Verbetering directe productiviteit, m.n. geen interne projecten meer	465.000	465.000	465.000
In rekening brengen coördinatie-uren	600.000	600.000	600.000
Verhoging tarief / deelnemerbijdrage	635.000	635.000	635.000
TOTAAL DEKKINGSMAATREGELEN	2.450.000	3.200.000	3.200.000
Verhoging tarief incl. deelnemerbijdrage i.v.m. dotatie algemene reserve	540.000	540.000	-
TOTAAL EXTRA MIDDELEN	2.990.000	3.740.000	3.200.000

Hiermee is het tekort weggewerkt en ontstaat jaarlijks een overschot. Voor de begrotingssaldi van 2016 tot en met 2019 wordt verwezen naar onderdeel 4.2 van de financiële begroting.

Opbouw productieve uren

Uren per fte primair proces

ONDERDEEL	DAGEN/ WEKEN	UREN	UREN	SUBTOTAAL UREN	TOTAAL UREN
Beschikbare dagen	52	36			1.872,00
Feestdagen	6	7,2	43,20-		
Werkgeversdagen*	3	7,2	21,60-		
				64,80-	
Beschikbare uren per jaar					1.807,20
Ziekteverzuim 4,8%			86,75		
Verlof			158,40-		
				245,15-	
Beschikbare uren					1.562,05
Ouderschapsverlof			10,2-		
Leeftijdsverlof			9,1-		
				19,3-	
Netto beschikbaar					1.542,75
<i>Indirect productief:</i>					
Opleiding en cursus			60-		
Verbetering interne processen			40-		
Team- en werkoverleg			50-		
Overleg HR-cyclus			8-		
Ondernemingsraad en GO			12,5-		
BHV			2,5-		
Keyuser			7,5-		
Huis op Orde			10-		
Subtotaal				190,5-	
					1.352,25
Afronding				2,25-	
Productieve uren					1.350,00

*Betreft 4 dagen. In 2016 valt 1 dag ervan echter op een feestdag.

2 Opdracht en ontwikkelingen

Deelnemers in de gemeenschappelijke regeling richten zich op de strategische beleidskeuzes en de bestuurstaken, en ontwikkelen zich tot professionele opdrachtgevers. De omgevingsdienst voert dat beleid uit, adviseert vanuit ambtelijke deskundigheid en ontwikkelt zich tot professionele opdrachtnemer. Omgevingsdiensten kregen bij de oprichting tevens de opdracht van het Rijk om de kwaliteit van vergunningverlening en milieutoezicht fors te verbeteren, samen met partners als waterschap, veiligheidsregio, Openbaar Ministerie en andere omgevingsdiensten. Dat gebeurt al structureel voor het toezicht op risicovolle bedrijven (Brzo). Andere samenwerkingsinitiatieven zijn het opstarten van milieuzorg en veiligheidsteams voor grote bedrijfsterreinen en het delen van informatie voor informatiegestuurd toezicht. De omgevingsdienst geeft informatie en advies aan het Brabantbreed Platform Omgevingsrecht over een gezamenlijke aanpak van vraagstukken.

2.1 Opdracht en kaders

De omgevingsdienst is het *verlengstuk* van de provincie en de gemeenten voor – in hoofdzaak – wettelijke taken. We voeren deze taken deels in (onder)mandaat uit binnen de uitvoeringskaders.

- a. Voor de toezicht- en handhavingstaak geldt dat de deelnemers in afzonderlijke beleidsdocumenten (probleemanalyse en prioriteiten) hun jaarlijkse doelstellingen bepalen. De omgevingsdienst sluit hierbij aan op de lokale wensen én houdt rekening met de landelijke kwaliteitscriteria. Conform deze criteria ontwikkelen we voor de toezicht- en handhavingstaken jaarlijks een uitvoeringsprogramma. Basis daarvoor is de evaluatie van het uitvoeringsprogramma van het voorgaande jaar en een probleemanalyse en prioriteitstelling, rekening houdend met de aard en het naleefgedrag van bedrijven.
- b. Voor de vergunningverlening en wettelijke taken op het gebied van de specialismen (bodem, geluid, etc.) zijn de wettelijke eisen, waaronder lokale regelgeving, maatgevend, tenzij specifieke beleidsdoelstellingen zijn geformuleerd. Dit geldt eveneens voor de adviestaken.
- c. Voor de beleidstaken (ontwikkeling en uitvoering) zijn de lokale kaders leidend.

2.2 Trends en ontwikkelingen

De Omgevingswet

De invoering van de nieuwe *Omgevingswet in 2019* brengt ingrijpende veranderingen met zich mee. Deze nieuwe wet bundelt alle huidige wetten in het omgevingsrecht. Procedures worden eenvoudiger, logischer en minder bureaucratisch voor burgers en bedrijfsleven. De minister streeft ernaar de concepten van de uitvoeringsregelgeving in 2016 gereed te hebben voor de formele toetsing en de consultatiefase. De OMWB is, samen met de beide andere Brabantse omgevingsdiensten, VNG en IPO actief bij de voorbereiding op de *Omgevingswet* en adviseert het bestuur over de ontwikkelingen en de gevolgen voor de uitvoering en de begroting.

Informatiegestuurd toezicht

De druk vanuit bedrijfsleven en deelnemers neemt toe om het toezicht intelligenter en meer risicogestuurd in te richten. Uit een in 2015 uitgevoerde inventarisatie van de lokale coalitieprogramma's blijkt dat onze deelnemers de vestigingsfactoren voor bedrijven willen verbeteren en ondernemers en agrariërs meer ruimte willen geven. Om dit te realiseren én de kwaliteit van de leefomgeving op peil te houden, wordt in 2016 het toezicht mede gebaseerd op de verantwoordelijkheid van de ondernemer (toepassing van het high trust–high penaltyprincipe). Samen met de Universiteit van Tilburg, een brancheorganisatie en een aantal gemeenten voert de OMWB onder de collectieve taak in 2016 twee proefprojecten uit om een nieuwe methodiek te ontwikkelen voor het

informatiegestuurd toezicht. De OMWB adviseert deze methodiek in 2016 op meerdere branches toe te passen, zodat de deelnemers ruim voor het einde van het begrotingsjaar een advies kunnen ontvangen over hun toezichtprogramma. Een intelligente uitvoering van het toezicht genereert ook informatie die het eenvoudiger maakt prioriteiten te stellen en bestuurlijke verantwoordelijkheid te nemen. Uitgangspunt is dat de kosten van het toezicht niet toenemen.

De OMWB betreft het ondernemersdossier – door het ministerie van Economische Zaken ontwikkelde software waarmee ondernemers toezichtsinformatie gerichter en sneller bij de overheid kunnen krijgen – bij het proefproject informatiegestuurd toezicht.

Informatie-uitwisseling milieuhandhaving

In opdracht van het ministerie van Infrastructuur en Milieu is het Programma Informatie-uitwisseling Milieuhandhaving gestart (PIM). Dit heeft een ict-architectuur opgeleverd met software voor data-uitwisseling tussen alle toezichtinstanties (ketenhandhaving).

Aansluiting van omgevingsdiensten zal naar verwachting bij wet geregeld worden. Deze verplichting geldt voor bestuursorganen in het kader van de Wabo en omgevingsdiensten onderling, en met het OM en politie. De uit te wisselen gegevens betreffen alle gegevens die noodzakelijk zijn voor een doelmatig toezicht en doelmatige handhaving. Nu niet alle gegevens vrij uitwisselbaar zijn op grond van wet- en regelgeving, moeten organisaties expliciet toestemming krijgen om van Inspectieweb Milieu gebruik te maken. Houder en verantwoordelijke voor Inspectieweb Milieu is de minister voor Infrastructuur en Milieu, waarmee bindende afspraken worden gemaakt. Bij algemene maatregel van bestuur wordt de verdeling van de kosten geregeld die het uitwisselingsplatform met zich mee zal brengen.

Landelijke handhavingsstrategie (LHS)

Tijdens het Bestuurlijk Omgevingsberaad van 4 juni 2014 is de eindversie van de *Landelijke Handhavingsstrategie (versie 1.7, 24/4/2014)* door het IPO en het Openbaar Ministerie aangeboden aan staatssecretaris Mansveld van Milieu. Daarbij spraken alle betrokken partijen zich uit voor implementatie van de LHS.

Handhavende instanties zoals overheden, omgevingsdiensten, het Openbaar Ministerie en de politie treden dan op een zelfde manier op bij geconstateerde overtredingen. Zo ontstaat een gelijk speelveld, wordt het rechtsgevoel gerespecteerd en blijft de leefomgeving veilig, schoon en gezond. Implementatie van de LHS betekent in de eerste plaats dat de bevoegde overheden de LHS vaststellen als eigen strategie of hun eigen strategie compleet in lijn brengen met de LHS. Implementatie van de LHS betekent in de tweede plaats dat de bevoegde overheden en hun handhavingsinstanties, waaronder de omgevingsdiensten, de LHS concreet gaan toepassen en leerervaringen uitwisselen. De OMWB onderschrijft een uniforme wijze van handhaven en zal de partners op verzoek ondersteunen bij het implementeren van de LHS.

Brzo-taken

De OMWB voert het toezicht uit bij circa 70 Brzo-bedrijven. In het landelijke programma BRZO+ werkt de OMWB samen met de andere inspectiediensten aan uniformering en verbetering van het Brzo-toezicht, waaronder vergroting van de transparantie van de toezichtsinformatie. Samenvattingen van inspectieverslagen worden in overleg met het bevoegd gezag geschikt gemaakt voor publicatie, wat het vertrouwen in het toezicht moet vergroten. Het programma BRZO+ in Midden- en West-Brabant focust ook op de bedrijven die net buiten de Brzo-criteria vallen.

Ontwikkelingen rond vergunningverlening

Bij vergunningverlening springen twee ontwikkelingen in het oog: de door deelnemers en bedrijfsleven gewenste kortere procedures en de veranderende rol van de vergunningverlener door veranderende wetgeving.

In 2016 organiseren we samen met drie deelnemers en de Brabants-Zeeuwse werkgeversvereniging drie proefprojecten om het vergunningverleningproces binnen de bestaande wetgeving sneller te laten verlopen (de zogenoemde intentieverklaring). Met het omgevingsplan, een belangrijk onderdeel in de *Omgevingswet* (2019), krijgt het bevoegd gezag meer mogelijkheden bandbreedtes aan te brengen bij milieu-, bouw-, en externe veiligheidsnormeringen. Met de transitie van vergunningverlening naar integrale milieuzorg kunnen desgewenst de werkprogramma's met de zorgplicht op termijn uitgroeien tot milieuzorgplannen die meer dan alleen de VTH-taken omvatten.

Milieuklachten

Het aantal meldingen van milieuklachten is de laatste jaren toegenomen. De intake van deze klachten wordt uitgevoerd binnen het programma collectieve taken. Om tot reductie van het aantal klachten te komen werkt de OMWB samen met de andere Brabantse omgevingsdiensten aan het project Vermaatschappelijking Toezicht om het contact tussen bedrijven en omwonenden zodanig te verbeteren dat meer wederzijds begrip ontstaat en klachten mogelijk gaan afnemen. Uiteindelijk kan dit leiden tot een afname van de toezichtlast.

Energie en duurzaamheid

Uit de lokale coalitieakkoorden blijkt dat energie en duurzaamheid bij veel deelnemers hoog op de politieke agenda's staan. Als onderdeel van de zorg voor de leefomgeving kan de OMWB de deelnemers daarin ondersteunen. De aanpak wordt gefinancierd uit het programma Duurzaam Door van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland. In de eerste plaats richten we ons op de verinnerlijking van duurzaamheid binnen de vergunningverlening en handhaving. Een voorbeeld hiervan is Energie bij de handhaving, een in 2014 samen met enkele gemeenten uitgevoerd proefproject. In 2016 richt de OMWB haar aandacht op de ontwikkeling van een regionaal duurzaamheidsknooppunt.

2.3 Nieuwe informatie-infrastructuur

Actielijn 2 van het plan Huis op Orde richt zich op de opzet en uitvoering van een plan voor aanpassingen in de bedrijfsvoering en de onderliggende informatie- en applicatiearchitectuur. Analyse van de huidige situatie leidt tot de conclusie dat de mogelijkheden van de huidige systemen, systeeminrichtingen en processen nog onvoldoende benutten. Daarnaast vereisen de permanente doorontwikkelingen van wet- en regelgeving en nieuwe landelijke afspraken inzake milieuveiligheid dat deelnemers en dienst meegroeien om hieraan te kunnen voldoen. Daarvoor zijn gerichte aanpassingen nodig van de informatiearchitectuur van alle deelnemers, de dienst en andere betrokken partijen.

Er is besloten in fase 1 van het plan Huis op Orde middelen toe te kennen en activiteiten te ontplooiën die moeten leiden tot een gedragen informatie- en applicatiearchitectuur voor de OMWB-regio en hieraan een eerste invulling te geven. Afhankelijk van de besluitvorming, medio 2016, vindt verdere uitwerking en invulling in de vervolgfases plaats.

3 Beleidsbegroting

De taken van de OMWB zijn het in opdracht van gemeenten en provincie, individueel en collectief, uitvoeren van wettelijke taken en adviestaken op het terrein van milieu. Op een zo efficiënt mogelijke wijze en op een goed kwaliteitsniveau.

Op dienstniveau zijn afspraken gemaakt met de opdrachtgevers over inhoudelijke en financiële verantwoording. Naast het rapporteren van gegevens, is ook het tijdig bespreken en tussentijds communiceren met de opdrachtgevers een belangrijk aspect. Van de dienst kunnen de opdrachtgevers verwachten dat de taakuitvoering conform de vastgestelde kwaliteitscriteria is.

Vergunningaanvragen moeten binnen wettelijke termijnen worden afgehandeld en meldingen moeten beoordeeld worden op juistheid en volledigheid. Beide procedures moeten geïntegreerd worden behandeld in het kader van de Wabo, waarbij er aansluiting moet zijn met de gemeentelijke loketten. De door de burgers en bedrijven ingediende documenten worden getoetst en kunnen bij volledigheid en juistheid leiden tot een vergunning die door het bevoegd gezag wordt verstrekt.

De OMWB houdt toezicht in overeenstemming met de vastgestelde dienstverlenings-overeenkomsten en werkprogramma's van de partners. Voor de provincie Noord-Brabant betekent dit het toezicht op de Wabo-brede taken en voor de gemeentelijke partners het toezicht op milieu. Daarbij wordt nadrukkelijk de samenwerking met de deelnemers gezocht. Bij toezicht wordt informatie verzameld over het feit of een activiteit voldoet aan de in de vergunning en/of algemene regels gestelde eisen, waarna over de verzamelde informatie een oordeel wordt gevormd. Onder handhaving wordt verstaan: het overgaan tot het opleggen van (herstel)sancties indien uit het toezicht blijkt dat niet aan de gestelde eisen wordt voldaan.

De opgedragen taken binnen het omgevingsrecht worden jaarlijks in een werkprogramma per deelnemer vastgesteld. In dit werkprogramma is door de deelnemer een raming van de ureninzet per taak opgenomen. Het is voor deelnemers mogelijk in het werkprogramma na afstemming met de OMWB een buffer aan uren op te nemen waarmee flexibel kan worden ingespeeld op verzoektaken die in de loop van het jaar worden afgenomen.

Het is voor de deelnemers altijd mogelijk extra inzet buiten het werkprogramma af te nemen. Aan de hand van een acceptatieprocedure wordt bepaald of en onder welke voorwaarden extra inzet kan worden geleverd.

De werkprogramma's 2016 vormen de basis voor de begroting 2016 en verder. De totale omvang van de extra inzet buiten het werkprogramma is bij het opstellen van de begroting niet bekend.

3.1 Programmabegroting

3.1.1 Programmadeel 1: vergunningverlening, toezicht en handhaving

Programmadeel 1 bestaat uit de wettelijke taken op het terrein van milieu, de zogenaamde VTH-milieutaken. Voor dit programmadeel vormen de werkprogramma's van gemeenten en provincie, de afspraken met de andere Brabantse omgevingsdiensten, het uitgangspunt van het 'gelijke speelveld' en de afspraken voor de landelijke uitvoering Brzo- en VTH-taken (Brzo-OD's) de basis.

In de uitvoering van dit programmadeel zijn verbeterpunten en aanbevelingen opgenomen vanwege aanbevelingen uit een aantal onderzoeken, zoals de onderzoeken

Brzo-vergunningen (2013), Inspectierapport IBT omgevingsrecht (naar aanleiding van de brand bij ELD in 2014), en het onderzoek van Eijlander en Mans over provinciale vergunningverlening, handhaving en toezicht (2011 – 2012).

Voor ongeveer 25.000 inrichtingen, verschillende evenementen en het buitengebied:

- verleent de OWMB jaarlijks circa 600 vergunningen;
- beoordeelt de OMWB circa 1.400 meldingen;
- voert de OMWB circa 5200 controles uit.

Hieruit vloeien bezwaar- en beroepprocedures, handhaving (circa 500 handhavingzaken) en strafrechtelijke onderzoeken voort. Van de circa 7.000 milieuklachten en ongewone voorvallen, wordt in de regel 40 procent binnen en 60 procent buiten kantoor tijd ingediend. Naast de controles bij bedrijven beoordelen we ook meldingen in het kader van het *Besluit bodemkwaliteit* en in het kader van asbest, en houden we toezicht op basis van deze meldingen.

3.1.2 Programmadeel 2: adviezen en projecten

In programma 2 brengen deelnemers aan de hand van het werkprogramma de adviestaken op het terrein van milieu en overige taken uit het omgevingsrecht in. Deze zogenaamde verzoektaken omvatten de (milieu)metingen, adviezen en projecten op het gebied van bijvoorbeeld Brzo, geluid, bodem, (afval)water, lucht, asbest, communicatie, juridische zaken, bouwtaken, ruimtelijke-planvormingsprocessen, externe veiligheid, duurzaamheid, energie en omgevingsbeleid.

Deze taken hebben vaak een wettelijke grondslag of zijn onderdeel van beleidsambities.

In 2016 verwachten we op basis van uitgevoerde werkprogramma's van voorgaande jaren circa 4.000 verzoeken en vragen voor onderzoek en advies af te handelen, waaronder:

- het verbod op asbestdaken;
- milieuadvisering voor RO;
- energie;
- aanleg van gesloten bodem en energiesystemen (VTH 2.03);
- onderzoek en advies afvalwater (VTH 2.07);
- toezicht afvalwater bij horeca (VTH 2.07);
- programma luchtkwaliteit, preventieve geluidsmetingen en onderzoek naar de aanwezigheid van legionella in koeltorens;
- implementatie en doorontwikkeling van GIS en onderhoud en eventuele uitbreiding e-nose-netwerk;
- begeleiding in de voorbereiding op de *Omgevingswet*.

3.1.3 Programmadeel 3: collectieve taken

Het programma voor de collectieve taken wordt jaarlijks door de deelnemers vastgesteld. In tegenstelling tot voorgaande jaren zijn in 2016 resultaatverplichtingen in dit programma opgenomen. De activiteiten en projecten worden met duidelijke kaders projectmatig uitgevoerd. Aan de hand van voortgangsrapportages worden de deelnemers elk kwartaal geïnformeerd.

Het programma bestaat grofweg uit:

- klachten- en crisisorganisatie, inclusief de 24/7 bereikbaarheid;
- (bestuurlijke) samenwerking met partners, zoals OM, veiligheidsregio, waterschappen, andere omgevingsdiensten;
- kennisuitwisseling en kennisoverdracht;
- voorbereidingen naar informatiegestuurd (risicogestuurd) toezicht en handhaving.

Een belangrijk onderdeel in het programma is de omgevingsanalyse 2016. Bij de deelnemers en het Bestuurlijk Platform Omgevingsrecht (BPO) wordt in 2016 opgehaald welke thema's op middellange termijn in het programma moeten worden opgenomen.

3.1.4 Programmadeel 4: overige exploitatiekosten

In programma 4 zijn de werkzaamheden die buiten voorgaande programma's vallen ondergebracht.

Het gaat hierbij om de levering van producten en diensten aan zowel deelnemers als niet-deelnemers via derden. Het betreft hier onder andere de kosten voor luchtkwaliteitsmetingen, laboratoriumkosten en kosten van e-noses. Ook subsidieprojecten zijn in dit programma opgenomen. De kosten van de levering alsmede de incidentele kosten (kosten om te komen tot contractafspraken) en structurele kosten (kosten voor coördinatie en overhead) van de organisatie worden vanaf 2016 aan de deelnemers doorbelast.

3.2 Paragrafen

De volgende paragrafen laten een dwarsdoorsnede zien van de financiële aspecten van de begroting. Het gaat vooral om de beleidslijnen voor beheersmatige aspecten die grote financiële gevolgen kunnen hebben of die van belang zijn voor uitvoering van de programma's. In overeenstemming met het BBV zijn de volgende paragrafen van toepassing:

- financiering;
- weerstandsvermogen en risicobeheersing;
- bedrijfsvoering.

3.2.1 Financiering

In deze paragraaf gaan we in op ontwikkelingen en uitgangspunten voor de kasgeldlimiet, de rente, de geldleningen en het treasury-beleid. De paragraaf beoogt – in samenhang met de financiële verordening – inzichten te bieden voor het sturen en beheersen van de financieringsfunctie. De doelstellingen van de treasuryfunctie zijn in het treasurystatuut geconcretiseerd voor de deelgebieden risicobeheer, financiën en kasbeheer. De voornaamste doelstellingen zijn het beperken van financiële risico's en het verbeteren van het renteresultaat.

Schatkistbankieren

Overheden mogen sinds 2014 tegoeden uitsluitend bij het Rijk of andere decentrale overheden wegzetten. Dit is primair bedoeld om de staatsschuld terug te dringen. De OMWB verwacht in 2016 geen of zeer beperkte liquiditeitsoverschotten.

Leningen en kredietfaciliteiten

De dienst heeft twee langlopende leningen afgesloten:

Verstrekker	schuld per 1-1-2016	jaarlijkse aflossing	rente
BNG	2.800.000	700.000	0,8 %
Gemeente Tilburg	642.000	214.000	4,25 %

De lening bij de gemeente Tilburg is begin 2016 volledig afgelost. Na een besluit over de afwikkeling van de tekorten over 2014 en 2015 wordt bekeken of een aanvullende, langlopende lening noodzakelijk is voor de financiering van de investeringen 2016. Bij de BNG heeft de OMWB op de lopende rekening een kredietfaciliteit van 2,2 miljoen. Hiervan wordt regelmatig gebruikgemaakt.

Rentevisie

Verantwoorde financieringsbeslissingen vereisen een goede inschatting van de renteontwikkelingen. Onderscheiden worden rente voor kortlopende leningen (≤ 1 jaar) en rente voor langlopende leningen (≥ 1 jaar). De ontwikkeling van de korte rente is afhankelijk van de inflatie. De hoogte van de lange rente wordt vooral bepaald door de economische groei. Voor de begroting 2016 is gekozen voor een rente van 1 procent voor kortlopende leningen, en 2,25 procent voor de langlopende leningen.

Renterisicobeheer

Algemene uitgangspunten voor het renterisicobeheer:

- geen overschrijdingen van de renterisiconorm conform de *Wet financiering decentrale overheden*;
- afstemming van nieuwe leningen/uitzettingen op de bestaande financiële positie en de liquiditeitsplanning;
- maximale afstemming van de rentetypische looptijd en het renteniveau van de betreffende lening/uitzetting op de actuele rentestand en de rentevisie.

Kasgeldlimiet

Met de kasgeldlimiet stelt de Wet fido een norm voor het maximumbedrag voor de financiering van de bedrijfsvoering met kortlopende middelen (looptijd < 1 jaar). De kasgeldlimiet voor gemeenschappelijke regelingen is 8,2 procent van het begrotingstotaal.

Voor de berekening van de kasgeldlimiet komen de volgende posten in aanmerking:

- de opgenomen gelden met een oorspronkelijke rentetypische looptijd van minder dan een jaar;
- de schuld in rekening-courant;
- de voor korter dan één jaar ter bewaring in de kas gestorte gelden van derden en overige geldleningen die geen onderdeel zijn van de vaste schuld.

Deze posten worden verminderd met het gezamenlijk bedrag van:

- de contante kasgelden;
- de tegoeden in rekening-courant;
- de overige uitstaande gelden met een rentetypische looptijd van korter dan een jaar.

Geprognosticeerde balans (bedragen x € 1000)

Van de balansstanden aan het begin en het einde van het begrotingsjaar 2016 kan de volgende prognose worden gegeven:

	Ultimo 2015	Ultimo 2016
Activa		
Materiële vaste activa	1.095	1.250
Vlottende activa	2.653	2.000
Liquide middelen	-	596
Overlopende activa	10.917	9.320
Verrekeningen met specifiek doel	339	300
Totaal activa	15.004	13.466
Passiva		
Eigen vermogen	-/- 2.886	676
Langlopende schulden	3.442	2.100
Kortlopende schulden	4.528	2.000
Overlopende passiva	9.920	8.690
Totaal Passiva	15.004	13.466

3.2.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

In deze paragraaf worden de risico's van de OMWB financieel vertaald en afgezet tegen de beschikbare weerstandscapaciteit om risico's af te dekken.

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen van een organisatie is de mate waarin zij in staat is risico's op financiële tegenvallers op te vangen met het doel haar taken te kunnen voortzetten. In beginsel hoeft de OMWB daarvoor niet zelf te beschikken over een buffer. Er kan immers, indien noodzakelijk, een beroep gedaan worden op de deelnemers. Dit is echter niet wenselijk.

Het weerstandsvermogen geeft de robuustheid van de financiële huishouding weer. Het beoordelen daarvan vergt inzicht in de omvang van de risico's en de aanwezige weerstandscapaciteit.

Het weerstandsvermogen bestaat uit de beschikbare weerstandscapaciteit gedeeld door de berekende benodigde weerstandscapaciteit op basis van het vastgestelde risicoprofiel.

$$\text{Weerstandsvermogen} = \frac{\text{beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{benodigde weerstandscapaciteit (risicoprofiel)}}$$

Als beleidsdoelstelling voor het weerstandsvermogen is een ratio voor het weerstandsvermogen opgenomen. De OMWB streeft naar een ratio van 1,0-1,4. In het algemeen wordt een ratio van 0,8 tot 1,0 als matig bestempeld; een ratio boven 1,4 als ruim voldoende.

Beschikbare weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit bestaat uit de middelen waarover een organisatie beschikt om de financiële gevolgen van de onderkende risico's te kunnen dekken. Er moet dan gedacht worden aan onbenutte ruimte in de reguliere begroting, vrij aanwendbare reserves en eventuele stille reserves die te gelde kunnen worden gemaakt.

De OMWB beschikt over twee reserves:

- *Algemene reserve*
Deze reserve heeft als gevolg van het negatieve rekeningresultaat van 2014 een negatief saldo van € 1.009.000.
- *Reserve huisvesting*
Deze bestemmingsreserve heeft een saldo van € 249.000. Omdat ieder jaar een vrijval plaatsvindt ten gunste van de exploitatie en deze vrijval is verwerkt als dekkingsmiddel in de begroting 2016 en de meerjarenramingen, is deze reserve niet inzetbaar voor de weerstandscapaciteit.

Benodigde weerstandscapaciteit op basis van het risicoprofiel

De geïnventariseerde risico's met daarbij het ingeschatte maximale schadebedrag en de inschatting van de kans op optreden, leveren gezamenlijk de omvang van de benodigde weerstandscapaciteit op.

Tabel: Geïnterpreteerde risico's

Nr	Risico's	Maximale bedrag schade	Kans op optreden risico	Gewogen risico	Gewogen risico (minimaal) na toepassen flexschil
	Opbrengsten				
1	Omzet niet deelnemers daalt	€ 180.000	30%	€ 54.000	€ 1.080
2	Minder taken uitgevoerd door achterlopen opdrachtgevers	€ 250.000	70%	€ 175.000	€ 35.000
3	Minder taken uitgevoerd door achterlopen OMWB	€ 250.000	70%	€ 175.000	€ 35.000
4	Niet betalen facturen door verschillen van inzicht tussen opdrachtgever en opdrachtnemer	€ 500.000	50%	€ 250.000	€ 250.000
5	Verschil van mening over wijze van afrekenen VVGB- gelden	€ 1.500.000	50%	€ 750.000	€ 200.000
	Productiviteit				
6	Lagere productiviteit	€ 650.000	30%	€ 195.000	€ 195.000
7	Ziekteverzuim	€ 200.000	30%	€ 60.000	€ 60.000
8	Mismatch kwaliteit personeel en vraag opdrachtgevers	€ 200.000	50%	€ 100.000	€ 100.000
	Kosten				
9	Hogere kosten dan begroot	€ 500.000	70%	€ 350.000	€ 350.000
10	Hogere rentekosten door hogere financieringsbehoefte	€ 6.000	30%	€ 1.800	€ 1.800
11	Hogere rentekosten door hogere rente	€ 54.000	10%	€ 5.400	€ 5.400
	Totaal	€ 4.290.000		€ 2.116.200	€ 1.233.280

Het risicoprofiel is dan als volgt:

Gevolgklasse	Kans 1: < 10%	Kans 2: 10% - 30%	Kans 3: 30% - 50%	Kans 4: 50% - 70%	Kans 5: 70% - 90%
Score 6: > 1.000.000					
Score 5: >0,5 mln - € 1,00 mln.		6	5		
Score 4: > 0,25 mio. - € 0,50 mln.			4	9	
Score 3: > 0,15 mio. - € 0,25 mln.		1 en 7	8	2 en 3	
Score 2: > € 0,10 mln. - € 0,15 mln.					
Score 1: tot en met € 0,1 mln.		10 en 11			

De nummers 1 tot en met 11 corresponderen met de risico's 1 tot en met 11 in het overzicht boven het risicoprofiel.

Beoordeling beschikbaar weerstandsvermogen

Op basis van de beschikbare weerstandscapaciteit – die voor de OMWB op dit moment niet aanwezig is door het negatieve eigen vermogen – en de berekende benodigde weerstandscapaciteit op basis van het risicoprofiel, kan het weerstandsvermogen worden berekend.

$$€ 0,00 / € 2.116.200 = 0$$

In de beleidsmatige en financiële kaders voor de begroting 2016, waarbij het bedrijfsplan uit 2012 wordt herijkt, worden diverse voorstellen gedaan. Evenzo geldt dit voor het voorstel inzake de oude hypotheke. De begroting 2016 is mede gebaseerd op deze kaders en voorstellen. Indien deze kaders en voorstellen niet door het AB worden overgenomen, wordt het risicoprofiel van deze begroting aanmerkelijk groter. Het zou leiden tot de volgende toenames:

maximaal bedrag schade:	+ € 4.290.000
gewogen risico:	+ € 2.116.200
gewogen risico na toepassen flexschil:	+ € 1.233.280

Toelichting op de risico's

1. Omzet niet deelnemers daalt

De OMWB levert ook diensten buiten de eigen regio, onder meer aan gemeenten in Zeeland en de RUD Zeeland. De verwachting is dat de RUD Zeeland steeds meer zelf zal gaan doen. Ook omdat de OMWB zich de afgelopen jaren gefocust heeft op de deelnemers, loopt de omzet van niet-deelnemers naar verwachting terug. Het risico dat dit zich sneller voordoet dan geraamd, schatten we in als beperkt.

Maatregelen

Als de OMWB er voor kiest de acquisitie bij niet-deelnemers te intensiveren, kan dat de omzet na enige tijd weer doen toenemen.

Het werken met een flexibele schil verkleint de omvang van de schade. Als minder inhuur (flexibele schil) een eventueel verlies van omzet kan opvangen, dan bedraagt het verlies uitsluitend de gemiste dekkingsbijdrage voor de overhead van 20 procent van de gemiste omzet.

De omzet van niet-deelnemers is voorzichtig geraamd in de begroting. Ook hierbij geldt dat door de verschuiving van de verantwoordelijkheid voor de Brzo-taken van gemeenten naar provincie, we per saldo meer omzet verwachten. Dit kan de omzet positief beïnvloeden. Daar is echter nog geen zekerheid over.

2. Minder taken uitgevoerd door achterlopen opdrachtgevers of opdrachtnemer

Als een opdrachtgever achterloopt bij het verstrekken van opdrachten conform het werkprogramma, voor zover deze reiken boven de verplichte deelnemerbijdrage, behalen we minder omzet dan gepland. Ervaring leert dat de kans hierop redelijk hoog is.

Maatregelen

Accountmanagement intensificeert de sturing op realisatie van de werkprogramma's door de opdrachtgevers.

Het werken met een flexibele schil verkleint de omvang van de mogelijke schade. Als minder inhuur (flexibele schil) een eventueel verlies van omzet kan opvangen, dan bedraagt het verlies uitsluitend de gemiste dekkingsbijdrage voor de overhead van 20 procent van de gemiste omzet (max. € 50.000).

3. Minder taken uitgevoerd door achterlopen opdrachtnemer OMWB

Als de OMWB achterloopt op het werkprogramma, wordt minder omzet gehaald dan gepland.

Maatregelen

Met ingang van 2016 gaat de OMWB intern meer sturen op productie en planning in plaats van bijna alleen op uren.

Het werken met een flexibele schil verkleint de omvang van de mogelijke schade. Als minder inhuur (flexibele schil) een eventueel verlies van omzet kan opvangen, bedraagt het verlies uitsluitend de gemiste dekkingsbijdrage voor de overhead van 20 procent van de gemiste omzet (max. € 50.000).

4. Niet betalen facturen door verschillen van inzicht tussen opdrachtgever en opdrachtnemer

In de afgelopen jaren waren niet alle afspraken tussen de OMWB en opdrachtgevers over de inhoud van de verstrekte opdrachten duidelijk. Dit leidde tot het niet volledig accepteren en betalen van facturen. Discussies gaan daarom onder meer over de hoeveelheid geleverde uren in relatie tot de opdracht en niet naar tevredenheid van de opdrachtgever uitgevoerde taken. In 2013 en 2014 zijn daarvoor voorzieningen getroffen. Binnenkort worden hiervoor verbetermaatregelen geïmplementeerd, maar dat zal zeker in het begin niet alle onduidelijkheden direct uitsluiten. De maximale omvang wordt daarom op € 500.000 ingeschat en de kans op optreden wordt daarom op 50 procent ingeschat.

Maatregelen

De OMWB neemt maatregelen om te komen tot duidelijke afspraken en duidelijke informatievoorziening. Met name voor het beter vastleggen en formaliseren van de afspraken (onder meer door een intakeformulier te gaan hanteren), het controleren van data, tijdig factureren en het opnemen van meer informatie op de factuur.

*5. Verschil van mening over wijze van afrekenen VVGB-gelden**

Drie gemeenten hebben bezwaar gemaakt tegen het verplicht bij de OMWB besteden van de volledige VVGB-gelden. Deze zaak ligt bij de Minister van BZK voor een advies. Twee van de drie gemeenten hebben aangegeven, ongeacht de uitkomst, de gemeenteraad om een definitief besluit te vragen. Als deze gemeenten in het gelijk worden gesteld, zal de OMWB ook de andere deelnemers een deel van de VVGB-gelden teruggeven. Dit zou een daling van de omzet van € 1,5 miljoen voor de OMWB betekenen. Omzet waarvoor bij oprichting wel mensen zijn ingebracht door de provincie Noord-Brabant. Dit tekort moet dan achteraf worden opgelost door het collectief. De uitkomst is ongewis. Daarom stellen we de kans op optreden op 50 procent.

**VVGB betreft een 'verklaring van geen bedenkingen'. Deze moest een onderneming tot 1 januari 2014 bij de provincie aanvragen, naast de vergunning die van de gemeente nodig was. Per 1 januari zijn de bevoegdheden overgeheveld naar de gemeentes, en geven de gemeenten de volledige omgevingsvergunning af.*

Maatregelen

Het blijven werken met een flexibele schil verkleint de omvang van de schade aanzienlijk. Als minder inhuur (flexibele schil) een eventueel verlies van omzet kan opvangen, dan bedraagt het verlies uitsluitend de gemiste dekkingsbijdrage voor de overhead van 20 procent van de gemiste omzet (max. € 200.000).

6. Lagere productiviteit

De productiviteitsramingen in de begroting 2016 (concreet de declarabele uren) zijn gebaseerd op nauwkeurig onderzoek van realisatiecijfers. Er is echter altijd een risico dat de gehanteerde uitgangspunten in 2016 anders worden gerealiseerd. Een daling van de productiviteit heeft grote invloed op de exploitatie van de OMWB. Wij schatten de maximale omvang van een lagere productiviteit in op 50 uren per jaar per fte voor maximaal 200 fte's. Als dit zich voordoet, is inhuur noodzakelijk om het werkaanbod te kunnen uitvoeren. De kosten daarvan ramen wij op gemiddeld € 65 per uur. Door de realistische ramingen en doordat we nu sturen op productiviteit en declarabiliteit, schatten we de kans op optreden in op 30 procent.

Maatregelen

Wij ramen de productiviteit en declarabiliteit in de begroting 2016 zo realistisch mogelijk op basis van ervaringscijfers. Wij sturen strak op productiviteit en declarabiliteit met behulp van periodieke interne reviews.

7. Ziekteverzuim

Wij houden in ramingen rekening met een ziekteverzuim van 4,8 procent. Het ziekteverzuim op basis van september 2015 bedraagt 6,38 procent. Een deel van het langdurig verzuim heeft een relatie met de overgang van de voorgangers van de OMWB naar de OMWB. Een hoger ziekteverzuim verwachten wij niet, maar het risico is niet uit te sluiten. De maximale kosten van vervanging door meer ziekteverzuim dan geraamd, schatten wij in op € 200.000. Omdat de overgangsprikelen achter ons liggen, schatten wij de kans op optreden op 30 procent.

Maatregelen

Het management reageert direct op ziektemeldingen. Dit wordt ondersteund met specifieke software. Langdurig verzuim krijgt extra aandacht en we bevorderen succesvolle re-integratie. Om maatregelen te kunnen nemen om het hoge verzuim in de primaire formatie terug te dringen, wordt tijdelijk een budget van 1 procent aan de personeelskosten toegevoegd. Er wordt toegewerkt naar de gestelde gebruikelijke norm van 4,8 procent waarmee in de berekening van de productienorm rekening is gehouden. Het terugbrengen van het huidige ziekteverzuim is een risico als dat niet binnen afzienbare tijd 4,8 procent is.

8. Mismatch tussen kwaliteit personeel en vraag van opdrachtgevers

Als dit zich voordoet, leidt dit in het algemeen alleen tot verliezen als de betreffende medewerker niet op andere opdrachten declarabel inzetbaar is. Op basis van ervaringen schatten wij de kans van optreden in op 50 procent.

Maatregelen

Het aanhouden van een flexibele schil verkleint dit risico. Verder zal de OMWB daar waar sprake is van structurele mismatches deze proberen weg te werken door opleiding, omscholing en desnoods mobiliteitsmaatregelen.

9. Hogere kosten dan begroot

Er bestaat een risico op overschrijding van budgetten voor kosten. Dat is in voorgaande jaren met name met inhuur het geval geweest. Ten dele stonden daar opbrengsten tegenover, maar niet in alle gevallen. Door veranderende eisen in wetgeving en in opvattingen in de maatschappij en bij deelnemers kunnen hogere kosten onvermijdelijk blijken, bijvoorbeeld voor opleidingen en ict.

Maatregelen

Inhuur kan alleen plaatsvinden binnen het budget of als er extra opbrengsten tegenover staan die de kosten dekken. In de begroting wordt een match gemaakt tussen voor de productie noodzakelijke uren en de beschikbare uren, zodat de noodzakelijke inhuur te berekenen is. Dat beperkt het risico van overschrijding in de productie. Gezien het ontwikkeltraject van de OMWB is overschrijding bij de overhead niet uit te sluiten. Op basis hiervan wordt de kans op 70 procent ingeschat.

10. Hogere rentekosten door hogere financieringsbehoefte

De OMWB financiert veel kosten voor. Voor de programma's 1 tot en met 3 worden voorschotten gevraagd. Voor alle andere opdrachten financiert de OMWB in het algemeen de kosten voor. De OMWB financiert ook de aanzienlijke compensabele btw die wordt doorgeschoven naar de deelnemers. Het risico bestaat dat de financieringsbehoefte stijgt door uitblijvende betalingen van opdrachtgevers. De kans hierop schatten wij in als beperkt. Gezien de huidige extreem lage rente zijn de kosten verwaarloosbaar.

Maatregelen

De OMWB zal voorstellen doen om voor meer zaken voorschotten te vragen en om meer zaken tussentijds te factureren. Het debiteurenbeleid is inmiddels aangescherpt om de betalingstermijnen te verkorten.

11. Hogere rentekosten door hogere rente

Er bestaat een risico dat de rente omhoog gaat. Gezien de hoge overheidsschulden, de wens de euro laag te houden in waarde en de krimpende wereldeconomie wordt de kans op een substantiële renteverhoging binnen 1 jaar erg laag ingeschat. In het risico is gerekend met een rente van 1 procent op een aanmerkelijke hogere financieringsbehoefte dan waar nu mee wordt gerekend (risico 10). Overigens wordt voor de langere termijn uiteindelijk wel een verhoging van de rente verwacht.

Maatregelen

De OMWB minimaliseert de rentekosten door zoveel als mogelijk qua kasgeldlimiet kort te lenen.

Financiële kengetallen

Met ingang van de begroting 2016 schrijft het BBV voor dat in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing een verplichte basisset van vijf financiële kengetallen moet worden opgenomen. Doel daarvan is inzicht te geven in de financiële positie van de organisatie.

Tabel: financiële kengetallen

Kengetal	Jaarrekening 2014	Begroting 2015	Begroting 2016
Netto schuldquote	-6,9%	niet beschikbaar	6,8%
Solvabiliteitsratio	-3,6%	niet beschikbaar	24%
Structurele exploitatieruimte	-2,2%	0,3%	-2,9%
Grondexploitatie*	-	-	-
Belastingcapaciteit*	-	-	-

**niet van toepassing voor de OMWB*

Netto schuldquote

De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen en geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en aflossingen op de exploitatie. Netto wil zeggen dat van de schulden eventueel uitgezette gelden zijn afgetrokken. De schuldenlast wordt vervolgens uitgedrukt in een percentage van de begrotingsomvang exclusief mutaties reserves.

Solvabiliteit

Met de solvabiliteit wordt aangegeven hoe groot het aandeel is van het eigen vermogen in het totaal van de passiva. Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de OMWB in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Hoe hoger deze ratio, hoe groter de weerbaarheid van de organisatie.

Structurele exploitatieruimte

Door het zuiveren van de incidentele lasten en baten en de mutaties in de reserves, ontstaat het beeld in hoeverre er sprake is van een structureel sluitende begroting. De structurele lasten en baten worden in dit kengetal uitgedrukt als een percentage van de totale baten (voor mutaties reserve) van het betreffende jaar. Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten te dekken.

3.2.3 Bedrijfsvoering

Deze paragraaf geeft inzicht in de stand van zaken en de beleidsvoornemens voor de bedrijfsvoering aan de hand van de onderdelen personeel en organisatie, informatietechnologie en rechtmatigheid.

Personeel en organisatie

Voor HRM is 2016 het jaar van de doorontwikkeling:

- *Organisatieontwikkeling*
De OMWB wil een aantrekkelijke werkgever zijn, waar de medewerkers graag werken. En de OMWB wil beschikken over een zakelijke bedrijfscultuur, met efficiency en een klantgerichte manier van werken als standaard. Het sleutelwoord in de organisatieontwikkeling is verbinding; een sterke(re) verbinding tussen medewerkers onderling (intern gericht) enerzijds en tussen de OMWB en de eigenaren / opdrachtgevers (extern gericht) anderzijds, verdient aandacht.
- *Organisatiestructuur*
Behalve de cultuur vraagt ook de structuur aandacht. De verwachting is dat in 2016 een nieuwe organisatiestructuur wordt gekozen. HRM zal het doorvoeren van die structuurverandering beleidsmatig en operationeel begeleiden.
- *Managementdevelopment*
Het leidinggevend kader speelt een cruciale rol bij veranderingen in organisaties. Het vervult een voorbeeldfunctie en kan de randvoorwaarden scheppen voor een succesvolle verandering. Daarom gaan we in 2016 door met het ontwikkelen van het management, zowel door opleiding en coaching als door het leren via nieuwe leertechnieken.
- *Strategische personeelsplanning*
In 2015 is gestart met de strategische personeelsplanning. Het doel is om een dynamisch en flexibel personeelsbestand te creëren. Dat is nodig om de in- en externe veranderingen die de komende jaren op ons zullen afkomen goed op te vangen. Door strategische personeelsplanning kan de OMWB tijdig inspelen op die veranderingen, zodat het personeel duurzaam inzetbaar blijft.
- *Mobiliteit- en generatiemanagement*
Om een gezond personeelsbestand te creëren en te houden, is mobiliteit in de organisatie gewenst. De OMWB-medewerkers hebben een hoge gemiddelde leeftijd en een lange 'verblijfsduur' op hun functies. Generatiemanagement richt zich op verbreding en verdieping in het denken over inzetbaarheid, loopbaanontwikkeling en mobiliteit in alle levensfasen.
- *Opleiden*
In een kennisintensieve organisatie als de OMWB is het belangrijk dat medewerkers zich kunnen blijven bijscholen en ontwikkelen. Het strategische opleidingsbeleid zetten we daarom voort.

Informatietechnologie

Na een periode met de focus op het continueren van de IT-dienstverlening binnen de bestaande inrichting en samenstelling van de informatievoorziening, is een kentering ingezet. Op basis van een strategische toekomstrichting voor de IT-voorziening is nu binnen de kaders van Huis Op Orde, fase 1, een aantal acties ingezet. Door efficiency- en effectiviteitsverbeteringen voor de hele organisatie brengen we de basis op orde. We doen dit in overleg en afstemming met de deelnemers. Er wordt een aanpassing in de samenwerkingstructuur doorgevoerd om de beschikbare kennis en ervaring bij onze deelnemers aan te spreken.

Door een structurele reductie van het aantal incidenten in de applicaties wordt binnen de IT-bezetting capaciteit vrijgespeeld. Deze wordt ingezet voor verbetering van het inrichtingenbestand, aansluiting op basisregistraties, uren voor opleiding van IT-medewerkers, heldere rapportages en dashboards, en het onder architectuur updaten en verbeteren van de inrichting van de informatievoorziening. Het bestaande applicatielandschap (SBA, Exact) blijft de basis.

Daarnaast werken we aan een goede archiefwaardige documentmanagementoplossing en een geografisch informatiesysteem (GIS) dat aansluit bij het initiatief van GEO-Brabant. Beide zijn onontbeerlijk om te kunnen voldoen aan wet- en regelgeving en aan de vraag van onze deelnemers.

Additioneel maken we een eerste aanzet voor een gegevensmodel voor de OMWB en de uitwisseling met ketenpartners. Dit gegevensmodel wordt geoperationaliseerd in een uiterst rudimentaire gegevensmagazijnoplossing als eerste stap naar de *Omgevingswet*.

Ten slotte wordt een low-costbeheersysteem in gebruik genomen voor de meldingen, bedoeld voor een efficiënte en effectieve afhandeling van incidenten, serviceverzoeken en wijzigingsvoorstellen. Dit met minimale aanpassing en inspanning, gebruikmakend van een good practice standaardinrichting.

Rechtmatigheid

Het normenkader voor rechtmatigheid wordt jaarlijks vastgesteld in het controleprotocol. Voor 2016 is dit normenkader gelijk aan 2015. Dit vermeldt:

'... de goedkeuring- en rapporteringtoleranties bij de controle op rechtmatigheid worden vastgesteld conform de wettelijke richtlijnen (1procent voor fouten en 3 procent voor onzekerheden).'

Hier moet de gehele organisatie aan voldoen. Zo wordt voldaan aan de eisen voor rechtmatigheid. Ten aanzien van het voorwaarden criterium vindt voor de interne regelgeving een toets plaats naar de hoogte, de duur en de doelgroep/het object van financiële beheersbehandelingen, tenzij tegenover derden (bijvoorbeeld in toekenningbeschikkingen) aanvullende voorwaarden met directe financiële consequenties zijn opgenomen.

Rechtmatigheid is een standaardcriterium voor de processen van de organisatie. Aanvullend hierop voert de OMWB jaarlijks interne controles uit, waarmee zij toetst of de organisatie zich houdt aan het rechtmatigheidkader. Aansluitend hierop voert de accountant zijn jaarrekeningcontrole uit. Als de bevindingen daartoe aanleiding geven, worden er aanvullende maatregelen genomen. De inspanningen blijven gericht op de jaarlijkse goedkeurende rechtmatigheidsverklaring van de accountant.

4 Financiële begroting

4.1 Uiteenzetting financiële positie en uitgangspunten

Algemeen

De exploitatiebegroting bevat de verwachte baten en lasten voor het boekjaar 2016. Bij de ramingen is rekening gehouden met de uitkomsten volgens de voorlopige realisatiecijfers 2015, naar de situatie ultimo september 2015, en actuele inzichten over ontwikkelingen van salariskosten en overige exploitatiekosten.

Indexen en algemene uitgangspunten

Bij de berekening van de lasten is uitgegaan van het prijspeil 2016. De meerjarenraming is weergegeven in constante prijzen. Voor de lonen is rekening gehouden met een stijging van 3 procent.

De berekening voor het aantal declarabele uren per fte is voor 2016 aangepast. Er is uitgegaan van bruto 1.872 uren per jaar. Gecorrigeerd met verlofuren, ziekte (4,8 procent) opleiding en overige indirect productieve uren resteert per fte in het primaire proces 1.350 aan direct productieve (declarabele) uren.

Btw

Alle bedragen zijn exclusief omzetbelasting. Taken in het kader van een ondernemersactiviteit, worden belast met btw. Voor de taken in het kader van de overheidstaak van de deelnemers wordt geen btw berekend. De door de OMWB betaalde btw wordt krachtens artikel 11.1 lid u van de *Wet omzetbelasting* doorgeschoven naar de deelnemers. Deze zogeheten *doorschuif-btw* is voor de omgevingsdienst een budgettair neutrale post en daarom niet in de begroting verwerkt. In voorgaande begrotingen was de doorschuif-btw wel als baat en als last in de cijfers verwerkt. Op jaarbasis gaat het om een bedrag van afgerond 2,3 miljoen euro. (peil 2015).

Rente

Voor rente kort geld (rekening-courant, kasgeld, etc.) is een percentage van 1 procent gehanteerd. Voor langlopende leningen is gerekend met een gemiddelde rentelast van 2,25 procent. Bij de bepaling van de rentekosten is geen rekening gehouden met eventuele rentekosten van aanvullende lange of korte leningen.

Begrotingsresultaat 2016

Aanvankelijk bedroeg het geraamde resultaat voor 2016 € 3,4 miljoen negatief. Door maatregelen die reeds verwerkt zijn in de begroting, waaronder een opslag van € 2,00 per direct productief uur om de algemene reserve te voeden, is het resultaat uit de gewone bedrijfsvoering thans € 540.000 positief.

4.2 Begroting 2016 en meerjarenraming 2017-2019

Het totaaloverzicht van baten en lasten is als volgt:

Lasten alle bedragen * € 1.000	realisatie 2014	begroting 2015	begroting 2016	meerjarenraming		
				2017	2018	2019
Personeelslasten	22.726	24.210	23.809	22.639	21.889	21.889
Rente en afschrijvingen	468	869	369	504	466	406
Huisvesting en organisatie	3.063	3.220	3.892	3.896	3.842	3.842
Overige kosten	2.598	2.431	2.300	2.160	2.160	2.160
Algemene kosten en onvoorzien	1.361	1.062	1.125	784	255	255
Totaal lasten	30.216	31.791	31.495	29.983	28.612	28.552

Baten alle bedragen * € 1.000	realisatie 2014	begroting 2015	begroting 2016	meerjarenraming		
				2017	2018	2019
Programma 1: Vergunningverlening, toezicht en handhaving deelnemersbijdrage	18.375	17.897	18.096	18.038	17.948	17.542
Programma 2: Advies en Projecten deelnemersbijdrage	7.062	7.557	4.380	4.469	4.446	4.344
Programma 3: Collectieve taken structureel	1.229	1.229	1.354	1.382	1.375	1.344
Programma 3: Collectieve taken incidenteel			2.850	1.280	-	-
Programma 4: Overige exploitatielasten	3.617	1.603	5.354	5.354	5.354	5.354
Totaal baten	30.284	28.286	32.034	30.523	29.124	28.585

Geraamd totaal saldo baten en lasten	68	-3.505	540	540	512	32
Afwikkelingsverschillen voorgaande jaren	-308					
Toevoegingen voorzieningen	-850					
Saldo van baten en lasten	-1.091	-3.505	540	540	512	32
Stortingen reserves	-226		-540	-540	-420	0
Onttrekkingen reserves		113	113	23	23	23
Geraamd resultaat	-1.317	-3.392	113	23	115	55

Toelichting op het saldo begroting 2015 ad negatief € 3.392.000

Bij de tweede bestuursrapportage was aan het algemeen bestuur voorgesteld zowel de baten als de lasten 2015 bij te stellen. Besloten is de lasten conform het voorstel bij te stellen, maar de baten niet. Hierdoor komt op begrotingsbasis het saldo uit de reguliere exploitatie uit op negatief € 3.392.000. Zie onderstaand verloopoverzicht.

Alle bedragen * € 1.000	Begroting 2015	BURAP II	Begrotings wijziging
Lasten	€ 28.191	€ 31.791	€ 31.791
Baten	€ 28.286	€ 28.838	€ 28.286
Resultaat	€ 95-	€ 2.953	€ 3.505
onttrekking reserve huisvesting		€ 113-	€ 113-
Netto resultaat		€ 2.840	€ 3.392

4.3 Exploitatieoverzicht 2016: specificatie lasten

alle bedragen * € 1.000	realisatie 2014	begroting 2015	begroting 2016	meerjarenraming		
				2017	2018	2019
Personeelslasten						
Salarissen staat B	17.532	17.462	19.887	19.061	19.061	19.061
Reiskosten en flex. Bel.	550	532	570	495	495	495
Overige pers. Kosten	1.001	640	710	710	710	710
Inhuurbudgetten	3.643	5.261	2.642	2.373	1.623	1.623
Subtotaal	22.726	23.895	23.809	22.639	21.889	21.889
Rente en afschrijvingen						
Rente kosten	49	19	30	30	30	30
Afschrijvingen	419	850	339	474	436	376
Subtotaal	468	869	369	504	466	406
Huisvesting en organisatie						
Huisvesting en facilitaire kosten	831	1.435	1.421	1.324	1.324	1.324
Externe werkplekken	417	116	116	116	62	62
Accountantskosten/overigen	83	75	50	50	50	50
Tractie	51	60	58	58	58	58
ICT budgetten	1.681	1.849	2.247	2.347	2.347	2.347
Subtotaal	3.063	3.535	3.892	3.896	3.842	3.842
Overige kosten						
Laboratoriumkosten	1.568	1.321	1.000	1.000	1.000	1.000
Milieumetingen	534	610	650	610	610	610
BRIKS	496	500	500	400	400	400
Luchtkw. Metingen/ E-noses		-	150	150	150	150
Subtotaal	2.598	2.431	2.300	2.160	2.160	2.160
Algemene kosten en onvoorzien						
Huis op orde	-	340	400	30	-	-
Doorschuif btw	1.361	722	-	-	-	-
Onvoorzien	-	-	150	150	150	150
Vennootschapsbelasting	-	-	75	75	75	75
Indexering lasten	-	-	-	29	30	30
Transformatiebudget	-	-	500	500	-	-
Subtotaal	1.361	1.062	1.125	784	255	255
Totaal lasten	30.216	31.791	31.495	29.983	28.612	28.552

Een nadere toelichting op de lasten is opgenomen in onderdeel 5.1 van deze begroting.

4.4 Exploitatieoverzicht 2016: specificatie baten

Baten	realisatie	begroting	begroting	meerjarenraming		
alle bedragen * € 1.000	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Programma 1: Vergunningverlening, toezicht en handhaving deelnemersbijdrage	18.375	17.897	18.096	18.038	17.948	17.542
Programma 2: Advies en Projecten deelnemersbijdrage	7.062	7.557	4.380	4.469	4.446	4.344
Programma 3: Collectieve taken structureel	1.229	1.229	1.354	1.382	1.375	1.344
Programma 3: Collectieve taken incidenteel			2.850	1.280		
Programma 4: Overige exploitatielasten	3.617	1.603	5.354	5.354	5.354	5.354
Totaal baten	30.284	28.286	32.034	30.523	29.124	28.585

Een nadere toelichting op de baten is opgenomen in onderdeel 5.2 van de begroting.

5 Toelichting op de begroting 2016

5.1 Toelichting op de lasten

Algemeen

In de jaarrekening 2014 en de primaire begroting 2015 werden de kosten per (deel)programma gepresenteerd. Vanaf de tweede bestuursrapportage 2015 zijn de kosten gerubriceerd naar een aantal van belang zijnde kostensoorten. Voor de vergelijkbaarheid is de presentatie van de jaarcijfers 2014 hierop aangepast.

Voor de begroting 2016 worden de kosten vergeleken met de kosten volgens de begroting 2015 na wijziging; waar nodig lichten we verschillen toe.

<u>personeelslasten</u>	<u>begroting 2016</u>	<u>begroting 2015</u>
salarissen volgens staat B	19.887.000	17.462.000

Bij de begroting 2015 is uitgegaan van de kernformatie die is vastgesteld in juni 2014 (253,2 fte). Bij de begroting 2016 zijn wij tot het inzicht gekomen dat de kernformatie niet toereikend is om de taken adequaat uit te voeren. Daarom is een nieuw fte-overzicht gemaakt per 1 januari 2016, waarbij de kernformatie is gesteld op 259,3.

Ook bleek dat in de begroting 2015 niet iedereen in de juiste schaal was ingedeeld.

Vanaf de begroting 2013 was geen rekening gehouden met de bovenformatieve medewerkers. Vanaf de begroting 2016 nemen we deze extra kosten wel mee. Verder is de interne bezuiniging op de formatie in de raming 2016 verwerkt.

Per saldo betekenen deze wijzigingen een stijging van de salariskosten met € 712.000.

In de begroting zijn de recente cao-ontwikkelingen meegenomen. Deze zorgen voor een stijging van de kosten met € 540.000. Als gevolg van een zeer recente wijziging in de verslaggevingsvoorschriften voor de verantwoording van vakantiegeldverplichtingen moet rekening gehouden worden met een extra eenmalige last van € 700.000.

In de berekening van de salariskosten is rekening gehouden met de SBK toelagen.

Hiervoor is een bedrag van € 473.000 opgenomen. Zie ook de baten, onder deelprogramma 4.

<u>personeelslasten</u>	<u>begroting 2016</u>	<u>begroting 2015</u>
reiskosten en flexibele beloning	570.000	532.000

Voor flexibele beloning is vanaf 2016 een budget van € 20.000 opgenomen. In 2015 was hiervoor geen bedrag opgenomen. De resterende € 550.000 betreffen de ramingen op basis van de ervaringscijfers over 2014 en 2015 voor de reiskosten woon-werkverkeer en voor dienstreizen.

<u>personeelslasten</u>	<u>begroting 2016</u>	<u>begroting 2015</u>
overige personeelskosten	710.000	640.000

Overige personeelskosten betreffen onder meer kosten voor opleidingen, arbomaatregelen, mobiliteitsmaatregelen en loopbaanbegeleiding. Ten opzichte van de bijgestelde begroting 2015 stijgen de kosten met circa € 70.000.

De belangrijkste verschillen betreffen:

- hogere kosten mobiliteits- en loopbaanbudget 143.000
- lagere kosten vorming en opleiding 45.000 -/-
- lagere kosten arbomaatregelen 63.000 -/-
- diverse overige personeelskosten 35.000

	begroting 2016	begroting 2015
inhuurbudgetten	2.642.000	5.261.000

Vanaf de begroting 2013 is een inhuurbudget opgenomen van € 200.000 voor inhuur bij ziekte. De gewijzigde begroting 2015 vermeldt een budget voor de inhuur bij de staf van € 2.455.000 en voor het primair proces van € 2.606.000. Bij de begroting 2016 houden wij rekening met een inhuurbudget bij de staf van € 162.000 ter dekking van de kosten van onder andere de interim-directeur. Bij het primaire proces is een budget opgenomen van € 2.480.000. Uit berekeningen blijkt dat het huidige aantal fte's in het primaire proces niet toereikend is voor de uitvoering van de werkprogramma's en de extra taken.

	begroting 2016	begroting 2015
rente en afschrijvingen		
kapitaallasten	369.000	869.000

In de bijgestelde begroting 2015 staan de kapitaallasten foutief vermeld. Er was sprake van een dubbeltelling in de lasten die gecompenseerd werd aan de batenkant. Voor de begroting 2016 worden de rentelasten begroot op € 30.000, en zijn de afschrijvingen berekend op basis van de werkelijke investeringen tot en met 2015. De kapitaallasten van de investeringen 2016 (zie hoofdstuk 5.3) zullen pas in de begroting 2017 tot uiting komen.

	begroting 2016	begroting 2015
huisvesting en organisatie		
huisvesting en facilitaire kosten	1.421.000	1.435.000

Deze post omvat de kosten van de huur van het gebouw en de parkeerplaatsen, de bedrijfscatering, en zaken als telefonie, repro en overige kantoorbenodigdheden. Met ingang van 2016 is de leegstandsvergoeding voor het voormalige RMD-pand komen te vervallen. Deze meevaller wordt deels gecompenseerd door autonome kostenstijgingen op de diverse posten.

	begroting 2016	begroting 2015
huisvesting en organisatie		
externe werkplekken	116.000	116.000
accountantskosten	50.000	75.000
tractie	58.000	60.000
ict-budgetten	2.247.000	1.849.000

In de tweede bestuursrapportage en de begroting 2016 is reeds rekening gehouden met een in te boeken besparing van € 414.000 op de kosten van de externe werkplekken. Voor de onderbouwing van deze ingeboekte besparing wordt verwezen naar het *Financieel Kader 2016*.

De accountantskosten waren in 2015 hoger dan aanvankelijk begroot en zijn daarom bij de tweede bestuursrapportage bijgesteld tot € 75.000. Voor de begroting 2016 hebben we de afgesproken contractprijs geraamd.

De budgetten voor ict zijn gestegen met € 400.000 als gevolg van het project Huis op Orde. In het project zijn investeringen voor ict opgenomen. De extra exploitatielasten als gevolg daarvan hebben wij verwerkt in de begroting 2016.

overige kosten	begroting 2016	begroting 2015
laboratoriumkosten	1.000.000	1.321.000
milieumetingen	650.000	610.000
BRIKS	500.000	500.000
luchtkwaliteitsmetingen/E-nose	150.000	-

Dit zijn de ramingen voor externe onderzoeks- en analysekosten, waarvoor de opbrengsten zijn geraamd op programma 4. Het zijn budgettair neutrale posten omdat zij een-op-een worden doorbelast aan de opdrachtgevers.

algemene kosten en onvoorzien	begroting 2016	begroting 2015
Huis op Orde	400.000	340.000
doorschuif-BTW	-	722.000
onvoorzien	150.000	-
vennootschapsbelasting	75.000	-
transformatiebudget	500.000	-

Het actieplan Huis op Orde, op 23 september 2015 door het algemeen bestuur vastgesteld, is essentieel om de huishouding op orde te krijgen. In 2016 is € 400.000 voor fase 2 op de exploitatie gebudgetteerd.

In voorgaande begrotingen is de zogeheten doorschuif-btw als baat en als last in de cijfers verwerkt. Dit is overbodig omdat deze posten voor de omgevingsdienst budgettair neutraal zijn. Daarom zijn de bedragen vanaf 2016 niet langer in de begrotingscijfers verwerkt. Op jaarbasis gaat het overigens om een bedrag van afgerond 2,3 miljoen euro.

Voor de verplichte post onvoorzien is in de begroting een bedrag opgenomen van € 150.000. Dit bedrag achten wij toereikend.

Evenals andere overheden krijgt de omgevingsdienst met ingang van 1 januari 2016 te maken met belastingplicht voor de vennootschapsbelasting over een deel van de activiteiten. De administratieve verplichtingen voor het inrichten van de administratie en het aangeven en berekenen van de verschuldigde belasting brengen extra kosten met zich mee. Ook de eventueel te betalen vennootschapsbelasting is een extra kostenpost voor de dienst. De implementatie van de vennootschapsbelasting is deels door eigen medewerkers gedaan, bijgestaan door externe deskundigen. De omvang van de belastingplicht voor 2016 en daarna was bij het opstellen van de begroting nog niet bekend. Vooralsnog is uitgegaan van een schatting van de jaarlijkse belastingplicht en de bijkomende kosten van fiscale ondersteuning en advisering. In de begroting voor 2016 en verder is hiervoor € 75.000 opgenomen.

In 2016 zijn incidentele extra lasten opgenomen voor het transformatiebudget en frictiebudget. Zie hiervoor ook de financiële uitgangspunten (paragraaf 1.3). Over dit thema zal een afzonderlijke notitie aan het algemeen bestuur worden overgelegd.

5.2 Toelichting op de baten

De baten van de OMWB bestaan voor het grootste deel uit de vaste bijdragen van onze deelnemers voor diensten en producten die zij afnemen. In bijlage 1 zijn de bijdragen voor 2016 per deelnemer gespecificeerd weergegeven. De grootste mutaties betreffen:

- in rekening brengen uren coördinatie;
- verhogingen tarieven ter dekking tekort;
- in rekening brengen eenmalige extra last vakantiegeld;
- idem eenmalige kosten Huis op Orde;
- verhoging met gemiddeld € 2,00 per uur t.b.v. dotatie algemene reserve;
- in rekening brengen frictiekosten budget bezuinigingen OMWB.

De deelnemersbijdrage zijn verdeeld over de volgende programma's:

1. Programma 1: hierin zijn de baten van de basistaken opgenomen - de taken voor toezicht en handhaving, en vergunningverlening.
2. Programma 2: hierin zijn de baten van de verzoektaken opgenomen.
3. Programma 3: hierin zijn de baten voor de collectieve taken opgenomen.

De uurtarieven op basis van de deskundigheid zijn:

		Begroting 2015 uurtarief		Begroting 2016 uurtarief	
	Uur- code	Eigenaren	Niet Eigenaren	Eigenaren	Niet Eigenaren
Milieu					
MBO	U1000A	€ 66,00	€ 71,00	€ 69,50	€ 75,00
HBO	U1000B	€ 82,00	€ 87,00	€ 86,50	€ 91,50
HBO+	U1000C	€ 97,00	€ 102,00	€ 102,00	€ 107,50
Specialisten	U1000D	€ 97,00	€ 102,00	€ 102,00	€ 107,50
Klachten	U2000A	€ 82,00	€ 87,00	€ 86,50	€ 91,50
Klachten buiten kantoortijd	U2000B	€ 110,00	€ 115,00	€ 116,00	€ 121,00
BOA	U3000A	€ 47,00	€ 52,00	€ 69,50	€ 75,00
BOA buiten kantoortijd	U3000B	€ 62,00	€ 67,00	€ 89,50	€ 97,00
Overig Wabo					
Bouw medewerker (MBO)	U4000A	€ 62,00	€ 67,00	€ 65,50	€ 70,50
Bouw medewerker (HBO)	U4000B	€ 72,00	€ 77,00	€ 76,00	€ 81,00
Bouw medewerker (Specialist)	U4000C	€ 84,50	€ 89,50	€ 89,00	€ 94,50

De bedragen zijn afgerond op een veelvoud van € 0,50.

Met betrekking tot de **tarieven buiten kantoortijd*** hanteren we voor 2016 de volgende tarieven:

		Begroting 2015 uurtarief		Begroting 2016 uurtarief	
	Uur- code	Eigenaren	Niet Eigenaren	Eigenaren	Niet Eigenaren
Milieu					
MBO buiten kantoortijd	U5000A	€ 85,00	€ 92,00	€ 89,50	€ 97,00
HBO buiten kantoortijd	U5000B	€ 107,00	€ 114,00	€ 112,50	€ 120,00
HBO+ buiten kantoortijd	U5000C	€ 127,00	€ 134,00	€ 134,00	€ 141,00
Specialisten buiten kantoortijd	U5000D	€ 127,00	€ 134,00	€ 134,00	€ 141,00
Overig Wabo					
Bouw medewerker (MBO) buiten kantoortijd	U5000E	€ 80,00	€ 87,00	€ 84,50	€ 91,50
Bouw medewerker (HBO) buiten kantoortijd	U5000F	€ 93,00	€ 100,00	€ 98,00	€ 105,50
Bouw medewerker (Specialist) buiten kantoortijd	U5000G	€ 110,00	€ 117,00	€ 116,00	€ 123,00

***tarieven buiten kantoortijd.** Als kantoortijden worden aangehouden de maandagen tot en met de vrijdag van 7.00 tot 22.00 uur. Alle overige tijdstippen zijn buiten kantoortijd.

De tarieven zijn in het verleden berekend op basis van de gemiddelde kosten van de medewerker, inclusief een opslag voor overhead. We hanteren een opslagpercentage van 30 procent op de tarieven voor werkzaamheden buiten kantoortijd. Deze tarieven worden geacht kostendekkend te zijn.

Specificatie van de baten 2016

Tabel: Specificatie geraamde baten

	Bijdragen deelnemers programma 1	18.095.876
	Bijdragen deelnemers programma 2	4.380.480
	Bijdragen deelnemers programma 3	1.354.270
	Bijdragen deelnemers programma 4 provincie	610.000
	Incidentele bijdragen deelnemers	2.850.000
1.	Subtotaal bijdragen deelnemers	27.290.626
2.	Aanvulling werkprogramma deelnemers	950.000
3.	buiten werkprogramma deelnemers en niet deelnemers	550.000
4.	Bouwtaken voor deelnemers	238.000
5.	Asbesttaken voor deelnemers	490.000
6.	Impulsprogramma's BRZO/IOV	730.700
7.	Doorberekende laboratoriumkosten	1.000.000
8.	Luchtkwaliteitsmetingen	150.000
9.	E-noses	75.000
10.	RUD Zeeland	87.000
11.	Doorbelaste SBK- toelagen	473.000
	Totaal	32.034.326

Onderbouwing Subtotaal bijdragen deelnemers

Bijdrage deelnemers 2016 vastgesteld op 20 januari 2016	22.744.817
--	-------------------

1.

Specifieke mutaties waarbij de deelnemersbijdrage vanaf 2016 structureel wordt verhoogd:

Mutaties bijdrage deelnemers P1a beëindiging	24.000
Bijdrage deelnemers P2 10% besparing op verzoektaken	- 102.898
Bijdrage deelnemers na aanpassingen	22.665.919

De deelnemersbijdrage wordt vanaf 2016 structureel verhoogd en bestaat uit de

Uren voor coördinatie, werkverdeling etc.	599.420
Tariefswijziging (extra tariefsverhoging)	635.499
Opbouw algemene reserve (weerstandsvermogen)	539.789
Totaal structurele verhoging	1.774.708

De deelnemersbijdrage wordt in 2016 incidenteel verhoogd en bestaat uit de

Huis op orde	400.000
Vakantiegeld (gevolgen CAO)	700.000
Bezuinigingen 2017 nog niet te realiseren in 2016	1.250.000
Transformatiebudget	500.000
Totaal Incidentele verhoging	2.850.000

Subtotaal bijdrage deelnemers 2016	27.290.626
---	-------------------

Toelichting overige opbrengsten

2. Een aantal deelnemers vraagt om meer inzet dan volgens de deelnemersbijdrage mogelijk is. Aan de hand van het werkprogramma maken de deelnemers elk jaar kenbaar welke inzet zij willen afnemen van de OMWB. De aanvulling op de werkprogramma's is, gelet op de ervaring over afgelopen jaren, begroot op € 950.000.
3. Gedurende het jaar worden door deelnemers en niet-deelnemers extra opdrachten aan de OMWB opgedragen, opdrachten buiten het werkprogramma. De omvang van deze extra opdrachten is begroot op € 550.000. Onder deze opdrachten vallen bijvoorbeeld de aanvullende opdrachten van de provincie.
4. Voor een aantal deelnemers voert de OMWB de bouwtaken uit. De inzet wordt geleverd door de flexibele schil van de OMWB. Deze taakuitvoering betekent extra omzet. Deze omzet is voor 2016 begroot op € 238.000.
5. Sinds 2015 voert de OMWB asbesttaken uit voor deelnemers. De inzet wordt geleverd door de flexibele schil van de OMWB. Deze taakuitvoering betekent extra omzet. Deze omzet is voor 2016 begroot op € 490.000.
6. De OMWB voert impulsprogramma's Brzo/IOV uit. Hiervoor ontvangt de OMWB een bijdrage van € 730.700 in de vorm van subsidiegelden.
7. De laboratoriumkosten, ook wel onderzoeks- en analysekosten genoemd, die de OMWB extern maakt, worden doorbelast aan de deelnemers en zijn meegenomen in de begrote deelnemersbijdrage. Een uitzondering hierop zijn de laboratoriumkosten die gemaakt worden voor opdrachten van de provincie voor de taken uitgevoerd op het gebied van metingen en onderzoek. Dit levert een extra omzet van € 1.000.000. Hiertegenover staan aan de lastenkant de uitgaven voor laboratoriumkosten.
8. Het project luchtkwaliteitsmetingen is een subsidieproject, waarvoor de OMWB in 2016 voor € 150.000 subsidie ontvangt. Deze extra omzet dekt de uren door eigen medewerkers voor deze taken en de uitgaven die worden gedaan om dit project mogelijk te maken. De uitgaven zijn opgenomen aan de lastenkant van de begroting.
9. Het project e-noses loopt door in 2016. De opbrengst die de OMWB hiervoor begroot, € 75.000, dekt de uitgaven aan de lastenkant van de begroting 2016.
10. Voor de RUD Zeeland voert de OMWB de klachtenintake uit. Deze taken worden door eigen medewerkers van de OMWB uitgevoerd. Dit levert een omzet op van € 87.000.
11. De uitbetaalde SBK toelagen worden volledig doorbelast.

5.3 Investerings 2016 en vaststellen afschrijvingstermijnen

In 2016 zal een aantal bedrijfsmiddelen nieuw aangeschaft of vervangen moeten worden om lopende bedrijfsprocessen door te laten gaan en bestaand beleid te kunnen continueren. Het uitgangspunt is dat het algemeen bestuur met het vaststellen van de begroting 2016 goedkeuring verleent aan het onderstaande overzicht (vervangings)investeringen 2016. Overigens worden alleen investeringen groter dan € 10.000 geactiveerd. Vervangingen of aanschaffingen onder deze grens worden direct op de exploitatie verantwoord. Met het vaststellen van de begroting worden ook de afschrijvingstermijnen voor investeringen vastgesteld zoals die verderop zijn opgenomen.

Tabel: (Vervangings)investeringen 2016

Investering	Bedrag	Afschrijvingstermijn	Jaarlast
Vervanging mobiele telefoons	140.000	2	73.150
ICT-investeringen i.h.k.v.Huis op Orde	330.000	5	73.425
Uitbreiding werkplekken	11.000	10	1.348
Vervanging buswagen Mercedes sprinter, ten behoeve van milieumetingen	30.000	7	4.961
Vervanging Opel Combo	25.000	7	4.134
	536.000		

Het is geen automatisme activa direct te vervangen nadat de oude investeringen volledig zijn afgeschreven. Uiteraard wegen we eerst nut en noodzaak af. Niet altijd zal vervanging plaats kunnen vinden tegen de geraamde bedragen, wat betekent dat de werkelijke lasten kunnen afwijken van de in bovenstaande tabel opgenomen jaarlasten. Substantiële afwijkingen zullen we bij de bestuursrapportages melden.

Bij investeringen worden de volgende afschrijvingstermijnen gehanteerd:

gebouwen en kantoren	40 jaar
idem, semi-permanente situatie	20 jaar
transportmiddelen	7 jaar
bestelauto / meetdienst	8/10 jaar
aanhanger	15 jaar
automatisering (PC's en printers)	3-5 jaar
automatisering bekabeling	20 jaar
automatisering smartphones	2 jaar
automatisering (servers, netwerk-componenten, verbindingen)	5 jaar
automatisering (software, centrale databases, maatwerk)	5 jaar
grote systemen zonder onderhoudscontract	4 jaar
grote systemen met onderhoudscontract	8 jaar
automatisering (telefooncentrale)	8 jaar
meubilair en inventaris	10 jaar
technische installaties	15 jaar

Bijlage 1. Specificatie bijdrage per deelnemer 2016

Alle bedragen * € 1.000	Deelnemersbijdrage 2016 vastgesteld 20 januari 2016				specifieke posten				10% bijstelling verzoeken				Deelnemersbijdrage 2016 structureel				Deelnemersbijdrage 2016 incidenteel					
	P1	P2	P3	P4	P1	P2	P3		P1	P2	P3	P4	Totaal	P1	P2	P3	P4	Totaal	P1	P2	P3	P4
Gemeente Aalburg	149.367	114.617	25.426	9.222	-	-	-	-	-	-	-	-	163.815	125.704	27.886	10.235	-	22.377	-	-	32.377	-
Gemeente Alphen-Chaam	163.793	134.785	14.960	14.048	-	-	-	-	-	-	-	-	179.637	147.823	16.407	15.407	-	37.079	-	-	37.079	-
Gemeente Baarle-Nassau	161.233	146.450	-	14.783	-	-	-	-	-	-	-	-	176.829	160.616	-	16.213	-	35.114	-	-	35.114	-
Gemeente Bergen op Zoom	1.072.501	712.001	324.718	35.781	-	-	-	-	-	-	-	-	1.176.244	780.873	356.138	39.243	-	77.152	-	-	77.152	-
Gemeente Breda	1.705.047	1.184.190	412.092	108.765	-	-	-	-	-	-	-	-	1.824.781	1.298.737	406.759	119.285	-	241.640	-	-	241.640	-
Gemeente Dongen	231.520	194.251	21.355	15.914	-	-	-	-	-	-	-	-	253.915	213.041	23.421	17.453	-	36.427	-	-	36.427	-
Gemeente Drimmelen	130.186	102.830	5.924	21.302	-	-	-	-	-	-	-	-	142.779	113.874	5.543	23.362	-	46.185	-	-	46.185	-
Gemeente Eindhoven	465.324	373.518	65.302	26.603	-	-	-	-	-	-	-	-	503.184	409.648	64.358	29.177	-	57.390	-	-	57.390	-
Gemeente Geertruidenberg	334.758	223.788	86.939	24.031	-	-	-	-	-	-	-	-	362.139	245.435	95.746	26.355	-	40.001	-	-	40.001	-
Gemeente Gilze en Rijen	271.451	244.046	11.085	16.320	-	-	-	-	-	-	-	-	292.709	267.653	12.137	17.888	-	43.076	-	-	43.076	-
Gemeente Golfe	118.469	92.119	10.205	16.145	-	-	-	-	-	-	-	-	129.028	101.030	11.192	17.706	-	34.804	-	-	34.804	-
Gemeente Halderberge	469.290	408.945	31.639	26.706	-	-	-	-	-	-	-	-	514.685	448.503	36.700	31.483	-	54.572	-	-	54.572	-
Gemeente Heusden	271.608	247.559	-	24.040	-	-	-	-	-	-	-	-	297.881	271.518	-	26.365	-	52.296	-	-	52.296	-
Gemeente Hilvarenbeek	324.498	293.963	4.892	25.643	-	-	-	-	-	-	-	-	355.886	322.398	5.395	28.124	-	53.181	-	-	53.181	-
Gemeente Loon op Zand	191.818	174.198	-	17.620	-	-	-	-	-	-	-	-	210.372	191.648	-	19.234	-	39.814	-	-	39.814	-
Gemeente Moerdijk	1.693.994	1.619.246	163.486	61.262	-	-	-	-	-	-	-	-	2.066.233	1.775.876	201.234	89.122	-	114.383	-	-	114.383	-
Gemeente Oisterwijk	327.502	246.149	54.580	26.773	-	-	-	-	-	-	-	-	359.181	269.959	59.859	29.363	-	70.666	-	-	70.666	-
Gemeente Oosterhout	854.211	681.290	66.365	61.758	-	-	-	-	-	-	-	-	935.033	764.518	72.785	67.731	-	117.009	-	-	117.009	-
Gemeente Roosendaal	825.211	697.086	61.758	45.963	-	-	-	-	-	-	-	-	936.805	747.191	134.839	54.796	-	109.713	-	-	109.713	-
Gemeente Schiedamschen	217.753	159.816	35.447	23.490	-	-	-	-	-	-	-	-	238.816	174.178	38.776	25.762	-	55.866	-	-	55.866	-
Gemeente Steenbergen	122.518	106.120	-	16.498	-	-	-	-	-	-	-	-	134.479	116.385	-	18.094	-	38.525	-	-	38.525	-
Gemeente Tilburg	2.590.410	1.909.323	551.684	130.504	-	-	-	-	-	-	-	-	2.780.476	2.092.805	544.544	143.128	-	290.653	-	-	290.653	-
Gemeente Waalwijk	564.447	502.763	7.726	54.160	-	-	-	-	-	-	-	-	645.039	577.715	7.925	59.399	-	88.440	-	-	88.440	-
Gemeente Werkendam	323.908	265.369	19.602	37.898	-	-	-	-	-	-	-	-	354.341	291.060	21.717	41.564	-	95.406	-	-	95.406	-
Gemeente Woensdrecht	224.720	181.746	20.273	22.702	-	-	-	-	-	-	-	-	246.457	199.326	22.234	24.898	-	51.553	-	-	51.553	-
Gemeente Woudrichem	95.800	61.452	1-	14.248	-	-	-	-	-	-	-	-	105.066	89.331	1-	15.736	-	27.831	-	-	27.831	-
Gemeente Zundert	190.341	142.875	12.744	34.722	-	-	-	-	-	-	-	-	208.753	156.695	13.977	36.081	-	86.071	-	-	86.071	-
Subtotaal gemeenten	14.280.625	11.239.422	2.088.102	953.101	-	-	-	-	-	-	-	-	15.575.464	12.352.936	2.177.233	1.045.295	-	1.977.222	-	-	1.977.222	-
Provincie Noord-Brabant basis	7.854.192	5.471.861	2.089.331	293.000	-	-	-	-	-	-	-	-	8.255.163	5.742.940	2.203.247	308.975	-	872.778	-	-	872.778	-
Provincie Noord-Brabant extra *	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Provincie Noord-Brabant BRKS	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	610.000	-	-	-	-	610.000	-	-	-	-
Provincie Noord-Brabant BRZO	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8.865.163	5.742.940	2.203.247	308.975	-	872.778	-	-	872.778	-
Provincie: milieusamelingen	610.000	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Subtotaal provincie	8.464.192	5.471.861	2.089.331	293.000	-	-	-	-	-	-	-	-	8.865.163	5.742.940	2.203.247	308.975	-	872.778	-	-	872.778	-
Vereniging VVGE	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Totaal	22.744.817	16.711.283	4.177.433	1.246.101	610.000	-	-	-	-	-	-	-	24.440.627	18.095.876	4.380.480	1.354.270	-	2.850.000	-	-	2.850.000	-

Bijlage 2. Verloop reserves

Het verwachte verloop van de reserves is als volgt:

Staat van reserves 2016 - 2019		
alle bedragen * € 1.000	Algemene reserve	Reserve huisvesting
Stand per 1-1-2016	-1.009	249
Aanv. bijdragen deelnemers	1.009	
Storting 2016	540	-
Onttrekking 2016	0	113-
Stand per 1-1-2017	540	136
Storting 2017	540	-
Onttrekking 2017	0	23-
Stand per 1-1-2018	1.080	113
Storting 2018	420	-
Onttrekking 2018		23-
Stand per 1-1-2019	1.500	90
Storting 2019	0	-
Onttrekking 2019	0	23-
Stand per 1-1-2020	1.500	67

Algemene reserve

Het tekort van de jaarrekening 2014 is per ultimo 2014 in mindering gebracht op de algemene reserve. Per saldo resteert een tekort van € 1.009.000. Naar verwachting wordt dit tekort in 2016 door de deelnemers aangezuiverd.

Het verwachte tekort 2015 is in deze berekening niet meegenomen, omdat dit na vaststellen van de jaarrekening 2015 met de deelnemers zal worden afgerekend.

De reserve moet door jaarlijkse stortingen van positieve rekeningresultaten de komende jaren groeien naar circa 1,5 miljoen, conform de nota's reserves en voorzieningen. Dit betekent dat tot en met het jaar 2018 een jaarlijkse storting dient plaats te vinden.

Reserve huisvesting

De mutaties in de reserve huisvesting zijn conform de meerjarenplanning zoals in eerdere begrotingen vastgelegd.

Bijlage 3. Verklarende woordenlijst

AB	Algemeen bestuur
AO/IC	Administratieve organisatie / interne controle
BRIKS	Bouw-, reclame-, inrit-, kap- en sloopvergunning
Brzo	Besluit risico's zware ongevallen
btw	Belasting toegevoegde waarde
DB	Dagelijks bestuur
EMU-saldo	Economische- en monetaire unie-saldo
EVC	Eerder verworven competenties
Wet fido	Wet financiering decentrale overheden
ict	Informatie- en communicatietechnologie
IMOC	Indexatie van de prijzen van de netto materiële overheidsconsumptie
INK	Instituut Nederlandse Kwaliteitszorg
ODBN	Omgevingsdienst Brabant-Noord
ODZOB	Omgevingsdienst Zuid-Oost Brabant
OM	Openbaar ministerie
OMWB	Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant
PNB	Provincie Noord-Brabant
RUD	Regionale uitvoeringsdienst
SBK	Sociaal beleidskader
VTH	Vergunningverlening, Toezicht & Handhaving
VvGB	Verklaring van Geen Bezwaar
Wabo	Wet algemene bepalingen omgevingsrecht

**Besluit tot vaststelling van de begroting 2017 van de
Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant**

Het algemeen bestuur van de Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant;

gelezen het voorstel van het dagelijks bestuur van de Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant;

gelet op het bepaalde in artikel 58, lid 1 van de Wet gemeenschappelijke regelingen en het bepaalde in artikel 27 van de Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant;

BESLUIT:

1. vast te stellen de begroting 2017 van de Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant;
2. de vastgestelde begroting ter kennis te brengen van de deelnemers aan de Gemeenschappelijke Regeling Midden- en West-Brabant;
3. de vastgestelde begroting te verzenden aan de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties;

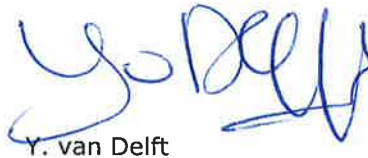
Aldus besloten in de vergadering van het algemeen bestuur van de Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant van 13 juli 2016.

De voorzitter,

De secretaris,

J. van den Hout

Y. van Delft

Begroting 2017

Meerjarenraming 2018-2020

Versie 27 juni 2016

1	Algemeen	5
1.1	Inleiding en verantwoording	5
1.2	Huis op Orde	6
1.3	Financiële uitgangspunten	7
2	Opdracht en ontwikkelingen	13
2.1	Opdracht en kaders	13
2.2	Trends en ontwikkelingen	13
2.3	Nieuwe informatie-infrastructuur	15
3	Beleidsbegroting	17
3.1	Programmabegroting	17
3.1.1	Programmadeel 1: vergunningverlening, toezicht en handhaving	17
3.1.2	Programmadeel 2: adviezen en projecten	18
3.1.3	Programmadeel 3: collectieve taken	18
3.1.4	Programmadeel 4: overige exploitatiekosten	19
3.2	Paragrafen	19
3.2.1	Financiering	19
3.2.2	Weerstandsvermogen en risicobeheersing	21
3.2.3	Bedrijfsvoering	26
4	Financiële begroting	29
4.1	Uiteenzetting financiële positie en uitgangspunten	29
4.2	Begroting 2017 en meerjarenraming 2018 - 2020	30
4.3	Exploitatieoverzicht 2017: specificatie lasten	31
4.4	Exploitatieoverzicht 2017: specificatie baten	32
5	Toelichting op de begroting 2017	33
5.1	Toelichting op de lasten	33
5.2	Toelichting op de baten	35
5.3	Investerings 2017 en vaststellen afschrijvingstermijnen	40
Bijlage 1.	Specificatie bijdrage per deelnemer 2017	41
Bijlage 2.	Verloop reserves	42
Bijlage 3.	Verklarende woordenlijst	43

1 Algemeen

1.1 Inleiding en verantwoording

Voor u ligt de beleidsbegroting 2017, inclusief de meerjarenraming 2018-2020. Op 23 september 2015 werd het actieplan Huis op Orde unaniem door het algemeen bestuur vastgesteld, waarna een grondige analyse van de bedrijfsvoering werd uitgevoerd. Duidelijk werd dat stevige, structurele maatregelen nodig waren om de dienst financieel gezond te kunnen maken.

Actieplan Huis op Orde 2015 bevat verbetermaatregelen om de organisatie op orde te krijgen. Deze maatregelen worden sinds eind september 2015 uitgevoerd. Begin 2016 is er een herijking van het bedrijfsplan uitgevoerd, die de basis vormt voor deze begroting en meerjarenraming.

De OMWB is in de basis geen bedrijf, maar we willen wel bedrijfsmatig werken. De basis op orde brengen heeft ook in 2017 de prioriteit. In deze begroting zijn maatregelen opgenomen die hiervoor noodzakelijk zijn, maar die tegelijkertijd ook investeringen vragen. De OMWB en het bestuur realiseren zich dat deze begroting van deelnemers en medewerkers grote inspanningen vraagt. Maar ze biedt wel verder perspectief op een toekomstbestendige organisatie.

De OMWB is opgericht door het collectief van de 27 gemeenten in Midden- en West- Brabant en de provincie Noord-Brabant. Door de krachten op het gebied van de milieutaken te bundelen, kunnen basistaken en specialistische milieutaken effectiever uitgevoerd worden. Afhankelijk van het mandaat, betreft dit zowel besluitvorming, als voorbereiding van besluitvorming over vergunningen, toezicht en handhaving, en specialistische taken op het gebied van milieu. Het werkgebied van de OMWB bestaat uit Midden- en West-Brabant. Een uitzondering hierop vormt de uitvoering van de Brzo- en RIE-4-taken¹. Deze taken worden voor heel Noord-Brabant uitgevoerd. In de provincie Zeeland voert de OMWB enkele verzoektaken uit.

De dienst heeft de juridische vorm van een openbaar lichaam op basis van de *Wet gemeenschappelijke regelingen*. De meerwaarde van deze vorm is dat er een eenduidige en gelijke behandeling van bedrijven en burgers binnen het werkgebied kan plaatsvinden (level playing field). Bovendien kan er beter worden samengewerkt met ketenpartners zoals politie, justitie en hoogheemraadschappen. De OMWB zet steeds in op verbetering van de dienstverlening voor burgers en bedrijven, en op het verhogen van de kwaliteit en veiligheid. Bij de dienstverlening van de OMWB zijn de volgende elementen van belang:

- komen tot kwaliteitsverbetering;
- dienstverlening burger handhaven (burger centraal);
- front-office bij gemeenten (dicht bij burger) behouden;
- evenwicht bereiken tussen effectieve besturing en efficiënte uitvoering;

De Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant is een gemeenschappelijke regeling van de volgende gemeenten:

• Aalburg	• Loon op Zand
• Alphen-Chaam	• Moerdijk
• Baarle-Nassau	• Oisterwijk
• Bergen op Zoom	• Oosterhout
• Breda	• Roosendaal
• Dongen	• Rucphen
• Drimmelen	• Steenbergen
• Etten-Leur	• Tilburg
• Geertruidenberg	• Waalwijk
• Gilze en Rijen	• Werkendam
• Goirle	• Woensdrecht
• Halderberge	• Woudrichem
• Heusden	• Zundert
• Hilvarenbeek	en de provincie Noord-Brabant

¹ Alle inrichtingen die onder het toepassingsbereik vallen van het *Besluit risico's zware ongevallen* 2015 (Brzo-inrichtingen) en voor alle inrichtingen waarbinnen zich een installatie bevindt voor industriële activiteiten als bedoeld in bijlage I, categorie 4, van richtlijn 2010/75/EU van het Europees Parlement en de Raad van 24 november 2010 inzake industriële emissies (PbEU L334) (RIE-4 installatie).

- beleidsautonomie garanderen;
- goed werkgeverschap tonen;
- benutten van ervaringen van bestaande structuren;
- samenwerking/communicatie tussen OMWB en haar deelnemers goed stroomlijnen.

De OMWB is een uitvoeringsorganisatie. De uitvoering van taken is met elke deelnemer afzonderlijk vastgelegd in een meerjarige dienstverleningsovereenkomst. Aan de hand van een jaarlijks vast te stellen werkprogramma wordt overeengekomen wat de verwachting is aan te verlenen producten en diensten per deelnemer binnen de gemeenschappelijke regeling. Het overeengekomen werkprogramma is de basis voor de uitvoering van werkzaamheden. Over de voortgang wordt in een kwartaalrapportage verantwoording afgelegd.

1.2 Huis op Orde

In 2015 bleek dat de basis van de OMWB nog niet op orde was, met een financieel tekort van circa 10 procent van de begroting als gevolg. In september 2015 werd door het algemeen bestuur unaniem het actieplan Huis op Orde vastgesteld, dat concrete maatregelen bevat om vóór eind 2017 te komen tot een gezonde bedrijfsvoering en een toekomstbestendige samenwerking. Het actieplan beschrijft acties die zowel bij de OMWB zelf als bij de deelnemers uitgevoerd moeten worden en sluit aan op reeds in gang gezette verbetering van dienstverlening en bedrijfsvoering. Het is gebaseerd op:

- heldere rolverdeling tussen het algemeen bestuur als besluitvormend orgaan, het dagelijks bestuur als besturend orgaan, en de deelnemers als eigenaar én klant;
- duidelijke afspraken inzake de levering van producten en diensten, gebaseerd op het principe van 'gelijk speelveld' en gericht op een omslag in sturing en verantwoording van inputgericht naar output/outcome-gericht;
- efficiënte, logische en transparante processen van offerte tot en met de factuur, gebaseerd op standaardisering en uniformering;
- bestuurlijk en ambtelijk leiderschap dat past bij de context waarin de organisatie zich bevindt.

Het actieplan Huis op Orde richt zich op de opzet en uitvoering van een plan voor aanpassingen in de bedrijfsvoering en de onderliggende informatie- en applicatiearchitectuur. De huidige systemen, systeeminrichtingen en processen – intern en extern – zijn nog niet voldoende uitgekristalliseerd en geborgd. Daarnaast vereisen doorontwikkende wet- en regelgeving en nieuwe landelijke afspraken over milieuveiligheid dat deelnemers en dienst meegroeien om hieraan te kunnen voldoen. Gerichte aanpassingen van de informatiearchitectuur van alle deelnemers, de dienst en andere betrokken partijen zijn noodzakelijk. Ook moet er meer standaardisatie in de werkwijze naar de deelnemers komen om de gevraagde efficiencywinst te kunnen behalen.

In 2016 zal fase 2, de opbouwfase van het actieplan Huis op Orde, gestart zijn. Deze fase loopt door in 2017. In 2017 zal ook fase 3 'worden gestart, na een besluit van het algemeen bestuur. Voor het actieplan Huis op Orde is in 2017 € 30.000 in de begroting opgenomen.

1.3 Financiële uitgangspunten

Beleidsmatige en financiële kaders

In 2012 is een bedrijfsplan voor de OMWB opgesteld met uitgangspunten voor de exploitatie. In 2016 zijn nieuwe beleidsmatige en financiële kaders opgesteld. De begrotingen 2016 en 2017 zijn gebaseerd op deze kaders. In de begroting 2016 is ingegaan op de vertaling van deze kaders in financiële uitgangspunten. Deze uitgangspunten zijn ook van toepassing op de begroting 2017 en daarom zullen hier alleen nog maar de belangrijkste uitgangspunten worden behandeld en de uitgangspunten die voor 2017 anders uitpakken.

Financiële uitgangspunten

Startpositie

De begroting 2017 is opgebouwd vanuit de begroting 2016. Daaraan is toegevoegd:

- de cao-ontwikkeling voor 2017 (daarover later meer);
- de prijsindexatie;
- de uitname van € 0,5 miljoen VVGB-gelden.

Overige nieuwe ontwikkelingen worden meegenomen in de eerstvolgende begrotingswijziging. Dat betreft:

- de verschuiving het bevoegd gezag vcoor Brzo-inrichtingen van gemeenten naar provincie;
- de beperkte positieve afwijking tussen de conceptwerkprogramma's van afgelopen najaar en de inmiddels definitieve werkprogramma's;
- het verwerken van de oude hypothekeken na validatie van de gegevens.

Werkwijze inputbegroting en bevoorschotting

De in de begroting opgenomen deelnemersbijdragen uit de verschillende programma's zijn verplichte bijdragen. De deelnemers leveren werk aan (in uren) voor de verplichte deelnemersbijdragen of meer. De bijdragen voor programma 3 worden niet betrokken bij de realisatie van programma 1 en programma 2.

De deelnemersbijdragen worden bij voorschot in rekening gebracht:

- programma's 1 en 2: 50 procent op 1 januari van het boekjaar, en
50 procent op 1 juli van het jaar
- programma 3: 100 procent op 1 januari van het boekjaar

Laboratoriumkosten

De laboratoriumkosten (onderzoeks- en analysekosten) werden door de OMWB een-op-een doorbelast aan de deelnemer. Hier wordt door medewerkers van de OMWB tijd aan besteed. Om deze uren op te vangen, worden de laboratoriumkosten vanaf 2016 met een opslag doorbelast aan de deelnemer.

Urennormering en productiviteit

Per fte uit het primaire proces gaan we uit van gemiddeld 1.350 direct productieve uren, conform de financiële kaders en nog steeds conform het oorspronkelijke bedrijfsplan. Alle direct productieve uren worden in rekening gebracht dan wel rechtstreeks gefactureerd aan de opdrachtgever. Onder de direct productieve uren vallen conform de nieuwe uitgangspunten voor de begroting:

- uren die medewerkers direct op een opdracht of zaak maken (controle/vergunning/advies etc.);
- operationele afstemming;
- coördinatie en werkverdeling;
- brancheplannen;
- meldingen;

- intake, administratieve verwerking en afhandeling van opdrachten;
- reisen.

In de tabel achter in dit hoofdstuk wordt een overzicht gegeven van de urenverdeling.

Het is niet gewenst dat deelnemers die ver verwijderd zijn van Tilburg, de vestigingsplaats van de OMWB, meer betalen vanwege de grotere afstand. Eerder werden reisen nog direct gefactureerd aan de opdrachtgevers. In het vervolg ziet de OMWB de reisen als collectieve last en worden ze apart verantwoord. Via de oorspronkelijke verdeelsleutel voor collectieve taken brengen we de kosten ervan aan de deelnemers in rekening.

Op basis van dienstreiskilometers is een inschatting gemaakt van 10.000 uren reistijd in het primaire proces. Dat is circa 50 uren per fte in vaste dienst.

Formatie

De formatie van de OMWB voor 2017 is als volgt opgebouwd:

ORGANISATIEONDERDELEN	FORMATIE
Primaire proces / productie	
Kernformatie	202,6
Flexibele schil	16,3
Subtotaal primaire proces	218,9
Overhead / staf	
Kernformatie	53,6
Flexibele schil	4,3
Subtotaal overhead	57,9
TOTAAL FORMATIE	276,8

Primaire proces

De flexibele schil is 8 procent van de kernformatie. De flexibele schil wordt in eerste instantie gevuld door de 200-urenregeling, waarbij eigen personeel vrijwillig maximaal 200 uren per jaar extra werkt zonder toeslagen en zonder opbouw van structurele rechten en door inzet van trainees. Pas in tweede instantie wordt ingehuurd. Vacatures binnen de kernformatie worden ingevuld omdat inhuur op vacatures duurder is dan eigen personeel.

Overhead

De overhead omvat de directie en de staffuncties, de teamleiders van de productieteams, hun secretariële ondersteuning en de accountantmanagers. De overhead verricht directietaken en ondersteunende werkzaamheden voor het hele primaire proces, inclusief de flexibele schil.

Bezuinigingen OMWB

De in 2016 gestarte bezuinigingen van € 0,25 miljoen door de OMWB op de interne bedrijfsvoering groeien in 2018 naar een niveau van € 1,5 miljoen structureel. De bezuinigingen betreffen in hoofdlijnen:

- verminderen directie en management en de daarvoor benodigde ondersteuning;
- verkleinen omvang huisvesting;

- inkrimpen van facilitaire voorzieningen, waaronder het versoberen van het cateringaanbod;
- strakke regie voeren op langdurig ziekteverzuim en directe actie ondernemen bij kort ziekteverzuim, naast preventieve maatregelen om het ziekteverzuim terug te dringen;
- versoberen secundaire arbeidsvoorwaarden, onder andere ten aanzien van reiskostenvergoeding en werkgeversverlof;
- ten dele vervangen van inhuur door eigen personeel, onder meer door toepassing van meer flexibele inzet van eigen personeel (zoals de 200 uren-regeling);
- versoberen van faciliteiten voor ingehuurd personeel.

Indexatie lonen

Sinds januari 2016 is er een loonakkoord, waarmee de leden van de overlegpartners nog moeten instemmen. Het akkoord voorziet in een loonstijging van 3 procent in 2016 en 0,4 in 2017. Voor geheel 2017 houden we rekening met de loonstijgingen op basis van de laatste CBS-ramingen en de cao, die tot 1 mei 2017 loopt. We maken hierbij gebruik van de indexramingen die de gemeente Tilburg gebruikt. De loonstijging 2016 is vanuit de begroting 2016 reeds structureel verwerkt.

Omdat de OMWB hiervoor niet automatisch wordt gecompenseerd, moet de OWMB deze stijging verrekenen in de tarieven en de deelnemerbijdragen in de programma's 1 tot en met 3 hiermee verhogen. In de geraamde kosten en opbrengsten is hiermee al rekening gehouden.

Indexatie prijzen

Ook voor de prijzen ramen wij een stijging met 1,3 procent op basis van de CBS-ramingen, waarbij wij gebruikmaken van de ramingen van de gemeente Tilburg. Het systeem van Tilburg kijkt ook terug. Dus in de begroting 2017 wordt de indexering op basis van de werkelijke kosten 2016 aangepast. Dit geldt zowel voor de loonindexatie als voor de materiële kosten. Voor 2017 betekent dit een extra structurele last van € 70.000. Ook deze kosten worden in de tarieven en deelnemerbijdragen opgenomen.

Incidentele storting in de algemene reserve

In de begroting 2017 is voorzien in deze storting om voldoende weerstandsvermogen op te bouwen. Voor de jaren 2016 tot en met 2018 moet jaarlijks € 540.000 worden gestort.

Eenmalige kosten Huis op Orde

De incidentele lasten van Huis op Orde voor fase 3 bedragen € 30.000 in 2017. Uitgaven voor fase 3 geschieden pas nadat fase 2 is afgerond en nadat het AB toestemming heeft gegeven voor fase 3. Deze lasten worden gedekt door een eenmalige verhoging van de bijdrage aan de collectieve taken in programma 3 en op basis van de oorspronkelijke verdeelsleutel. Programma 3 wordt incidenteel verhoogd met € 30.000. Dit is verwerkt in de begroting. De structurele lasten (kapitaallasten en exploitatielasten) van de ict-investeringen in Huis op Orde zijn opgenomen in de begrote structurele lasten van 2017 en verdere jaren.

alle bedragen * € 1.000	Fase 1	Fase 2	Fase 3	Totaal
Investeringen ICT	€ 240	€ 330	€ 480	
Huis op orde	€ 100	€ 400	€ 30	
Actieplan	€ 340	€ 730	€ 510	€ 1.580

Transformatie organisatie en personele gevolgen

In de begroting 2016 is aangegeven dat voor de transformatie en de personele gevolgen daarvan € 1.000.000 nodig is, verdeeld over de jaren 2016 en 2017. Zowel in 2016 als 2017

wordt hiervoor € 500.000 extra deelnemerbijdrage gevraagd. Omdat de afwikkeling van de personele gevolgen meerdere jaren kan duren, worden nog niet bestede middelen tijdelijk in een transformatiereserve gestort.

Verhogen tarief en deelnemerbijdrage

Als gevolg van bovengenoemde factoren stijgen de tarieven en de deelnemerbijdragen.

Overzicht verhoging deelnemerbijdragen 2017 in €

MUTATIE	STRUCTUREEL	INCIDENTEEL
	DEELNEMER- BIJDRAGE P1 / P2 / P3	DEELNEMER- BIJDRAGE P3
Eenmalig budget transformatie en gevolgen personeel		500.000
Frictiebudget bezuinigingen OMWB		750.000
Eenmalige kosten Huis op Orde		30.000
Kosten loonindexatie	240.000	
Kosten prijsindexatie	70.000	
Verhoging teneinde € 540.000 resultaat voor storting in reserves te realiseren	167.000	
Totaal verhoging deelnemerbijdrage*	477.000	1.280.000
Afname VVGB-bijdrage	-419.000	
Totale verhoging deelnemerbijdrage na afname VVGB-bijdrage	58.000	1.280.000

*Alle uurtarieven worden met 2,2 procent oftewel met gemiddeld € 1,73 verhoogd, waarvan € 1,15 het gevolg is van indexatie van lonen en prijzen.

Hiermee is de begroting 2017 en de meerjarenraming 2018–2020 structureel sluitend, en is het begrotingsresultaat voor storting in de reserves € 540.000 positief en na storting in de reserves nihil. Hierbij is de kleine onttrekking uit de reserve huisvesting buiten beschouwing gelaten omdat deze reserve een tijdelijk karakter heeft.

Toelichting budget transformatie 2017

In de begroting is een budget opgenomen van € 500.000. In maart 2016 is gestart met het opstellen van een nieuw organisatieplan. Het organisatieplan, inclusief OR-advies, is voor de zomer 2016 ter besluitvorming aangeboden aan het bestuur, conform artikel 24 lid 4 van de GR. In het organisatieplan is de besteding van het frictiebudget beschreven. In algemene zin kan worden gemeld dat het frictiebudget wordt gebruikt voor mobiliteitstrajecten voor medewerkers. Bij de transformatie van de organisatie zal een deel van de flexibele schil worden omgezet in vaste formatieplaatsen.

Een deel van de medewerkers kan worden omgeschoold en is op een andere plaats in de organisatie inzetbaar. Een aantal medewerkers zal boventallig worden. Met mobiliteitstrajecten wordt er op ingezet medewerkers naar ander werk te begeleiden en daarmee WW-verplichtingen te voorkomen. Dit doen we zoveel mogelijk in samenwerking

met de deelnemers. Boventalligheid is het gevolg van het toekomstbestendig maken van de organisatie en niet het gevolg van afspraken uit het verleden.

Overzicht opbouw productieve uren (uren per fte primair proces)

ONDERDEEL	DAGEN/ WEKEN	UREN	UREN	SUBTOTAAL UREN	TOTAAL UREN
Beschikbare dagen	52	36			1.872,00
Feestdagen	6	7,2	43,20-		
Werkgeversdagen	4	7,2	28,80-		
				72,00-	
Beschikbare uren per jaar					1.800,00
Ziekteverzuim 4,8%			86,75		
Verlof			158,40-		
				245,15-	
Beschikbare uren					1.554,85
Ouderschapsverlof			10,2-		
Leeftijdsverlof			9,1-		
				19,3-	
Netto beschikbaar					1.535,55
<i>Indirect productief:</i>					
Opleiding en cursus			60-		
Verbetering interne processen			40-		
Team- en werkoverleg			50-		
Overleg HR-cyclus			8-		
Ondernemingsraad en GO			12,5-		
BHV			2,5-		
Keyuser			7,5-		
Huis op Orde			5,05-		
Subtotaal				185,55-	
Productieve uren					1.350,00

2 Opdracht en ontwikkelingen

Deelnemers in de gemeenschappelijke regeling richten zich op de strategische beleidskeuzes en de bestuurstaken, en ontwikkelen zich tot professionele opdrachtgevers. De omgevingsdienst voert dat beleid uit, adviseert vanuit ambtelijke deskundigheid en ontwikkelt zich tot professionele opdrachtnemer.

Omgevingsdiensten kregen bij de oprichting tevens de opdracht van het Rijk om de kwaliteit van vergunningverlening en milieutoezicht fors te verbeteren, samen met partners als waterschap, veiligheidsregio, Openbaar Ministerie en andere omgevingsdiensten. Dat gebeurt al structureel voor het toezicht op risicovolle bedrijven (Brzo). Andere samenwerkingsinitiatieven zijn het opstarten van milieuzorg en veiligheidsteams voor grote bedrijfsterreinen en het delen van informatie voor informatie gestuurd toezicht. De omgevingsdienst geeft informatie en advies aan het Brabantbrede Bestuurlijk Platform Omgevingsrecht (BPO) over een gezamenlijke aanpak van vraagstukken.

2.1 Opdracht en kaders

De omgevingsdienst is het *verlengstuk* van de provincie en de gemeenten voor, in hoofdzaak, wettelijke taken. We voeren deze taken deels in (onder)mandaat uit binnen de uitvoeringskaders.

- a. Voor de toezicht- en handhavingstaak geldt dat de deelnemers in afzonderlijke beleidsdocumenten (probleemanalyse en prioriteiten) hun jaarlijkse doelstellingen bepalen. De omgevingsdienst sluit hierbij aan op de lokale wensen én houdt rekening met de landelijke kwaliteitscriteria. Conform deze criteria ontwikkelen we voor de toezicht- en handhavingstaken jaarlijks een uitvoeringsprogramma. Basis daarvoor is de evaluatie van het uitvoeringsprogramma van het voorgaande jaar, en een probleemanalyse en prioriteitstelling, rekening houdend met de aard en het naleefgedrag van bedrijven.
- b. Voor de vergunningverlening en wettelijke taken op het gebied van de specialismen (bodem, geluid, etc.) zijn de wettelijke eisen, waaronder lokale regelgeving, maatgevend, tenzij specifieke beleidsdoelstellingen zijn geformuleerd. Dit geldt eveneens voor de adviestaken.
- c. Voor de beleidstaken (ontwikkeling en uitvoering) zijn de lokale kaders leidend.

2.2 Trends en ontwikkelingen

De Omgevingswet

De invoering van de *Omgevingswet* in 2019 brengt ingrijpende veranderingen met zich mee. Deze nieuwe wet bundelt alle huidige wetten in het omgevingsrecht. Procedures worden eenvoudiger, logischer en minder bureaucratisch voor burgers en bedrijfsleven. De OMWB is samen met de beide andere Brabantse omgevingsdiensten, VNG en IPO actief bij de voorbereiding op de *Omgevingswet* en adviseert zijn bestuur over de ontwikkelingen en de gevolgen voor de uitvoering en de begroting.

Informatiegestuurd toezicht

De druk vanuit bedrijfsleven en deelnemers neemt toe om het toezicht intelligenter en meer risicogestuurd in te richten. Uit een in 2015 uitgevoerde inventarisatie van de lokale coalitieprogramma's blijkt dat onze deelnemers de vestigingsfactoren voor bedrijven willen verbeteren, en ondernemers en agrariërs meer ruimte willen geven. Om dit te realiseren én de kwaliteit van de leefomgeving op peil te houden, wordt in 2017 het toezicht mede gebaseerd op de verantwoordelijkheid van de ondernemer (toepassing van het high trust – high penalty-principe) verder ontwikkeld. De resultaten van de proefprojecten met de Universiteit van Tilburg, een brancheorganisatie en een aantal gemeenten om een nieuwe methodiek te ontwikkelen voor het informatiegestuurd toezicht worden geëvalueerd en verwerkt in de vervolgstappen.

Informatie-uitwisseling milieuhandhaving

In opdracht van het ministerie van Infrastructuur en Milieu is het Programma Informatie-uitwisseling Milieuhandhaving gestart (PIM). Dit heeft een ict-architectuur opgeleverd met software voor data-uitwisseling tussen alle toezichtinstanties (ketenhandhaving). Aansluiting van omgevingsdiensten zal naar verwachting bij wet geregeld worden. Deze verplichting geldt voor bestuursorganen in het kader van de Wabo en omgevingsdiensten onderling, en met het OM en politie. De uitwisselingen betreffen alle gegevens die noodzakelijk zijn voor een doelmatig toezicht en doelmatige handhaving. Nu niet alle gegevens vrij uitwisselbaar zijn op grond van wet- en regelgeving, moeten organisaties expliciet toestemming krijgen om van Inspectieweet Milieu gebruik te maken. Houder en verantwoordelijke voor Inspectieweet Milieu is de minister voor Infrastructuur en Milieu, waarmee bindende afspraken worden gemaakt. Bij algemene maatregel van bestuur wordt de verdeling van de kosten geregeld die het uitwisselingsplatform met zich mee zal brengen.

Landelijke handhavingsstrategie (LHS)

Tijdens het Bestuurlijk Omgevingsberaad van 4 juni 2014 is de eindversie van de Landelijke Handhavingsstrategie (1.7) door het IPO en het Openbaar Ministerie aangeboden aan staatssecretaris Mansveld van Milieu. Daarbij spraken alle betrokken partijen zich uit voor implementatie van de LHS.

Handhavende instanties zoals overheden, omgevingsdiensten, het Openbaar Ministerie en de politie treden dan op een zelfde manier op bij geconstateerde overtredingen. Zo ontstaat een gelijk speelveld, wordt het rechtsgevoel gerespecteerd en blijft de leefomgeving veilig, schoon en gezond. Implementatie van de LHS betekent in de eerste plaats dat de bevoegde overheden de LHS vaststellen als eigen strategie of hun eigen strategie compleet in lijn brengen met de LHS. Implementatie van de LHS betekent in de tweede plaats dat de bevoegde overheden en hun handhavingsinstanties, waaronder de omgevingsdiensten, de LHS concreet gaan toepassen en leerervaringen uitwisselen. De OMWB onderschrijft een uniforme wijze van handhaven en zal haar partners op verzoek ondersteunen bij het implementeren van de LHS.

Brzo-taken

De OMWB voert het toezicht uit bij circa 70 Brzo-bedrijven. In het landelijke programma BRZO+ werkt de OMWB samen met de andere inspectiediensten aan uniformering en verbetering van het Brzo-toezicht, waaronder vergroting van de transparantie van de toezichtsinformatie. Samenvattingen van inspectieverslagen worden in overleg met het bevoegd gezag geschikt gemaakt voor publicatie, wat het vertrouwen in het toezicht moet vergroten. Het programma BRZO+ in Midden- en West-Brabant focust ook op de bedrijven die net buiten de Brzo-criteria vallen.

Ontwikkelingen rond vergunningverlening

Bij vergunningverlening springen twee ontwikkelingen in het oog: de door deelnemers en bedrijfsleven gewenste kortere procedures en de veranderende rol van de vergunningverlener door veranderende wetgeving.

In 2017 werken we ook met de zogenaamde intentieverklaring: een vergunningverlening-proces dat binnen de bestaande wetgeving aanzienlijk sneller verloopt. Deze werkwijze is in samenspraak met deelnemers en belangenorganisaties, waaronder de Brabant-Zeeuwse Werkgevers, tot stand gekomen in 2016.

Met het omgevingsplan, een belangrijk onderdeel in de *Omgevingswet* (2019), krijgt het bevoegd gezag meer mogelijkheden bandbreedtes aan te brengen bij milieu-, bouw-, en externe veiligheidsnormeringen. Met de transitie van vergunningverlening naar integrale milieuzorg kunnen desgewenst de werkprogramma's met de zorgplicht op termijn uitgroeien tot milieuzorgplannen die meer dan alleen de VTH-taken omvatten.

Milieuklachten

Het aantal meldingen van milieuklachten is de laatste jaren toegenomen. De intake van deze klachten wordt uitgevoerd binnen het programma collectieve taken. Om tot reductie van het aantal klachten te komen, werkt de OMWB samen met de andere Brabantse omgevingsdiensten aan het project Vermaatschappelijk Toezicht om het contact tussen bedrijven en omwonenden zodanig te verbeteren dat meer wederzijds begrip ontstaat en klachten mogelijk gaan afnemen. Uiteindelijk kan dit leiden tot een afname van de toezichtslast. Ook verwerkt de OMWB de klachtenintake voor alle Brabantse omgevingsdiensten.

Energie en duurzaamheid

Uit de lokale coalitieakkoorden blijkt dat energie en duurzaamheid bij veel deelnemers hoog op de politieke agenda's staan. Als onderdeel van de zorg voor de leefomgeving kan de OMWB de deelnemers daarin ondersteunen. De aanpak wordt gefinancierd uit het programma Duurzaam Door van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland. In de eerste plaats richten we ons op de verinnerlijking van duurzaamheid binnen de vergunningverlening en handhaving. In 2017 zet de OMWB verder in op participatie in *greendeals* van onze deelnemers.

2.3 Nieuwe informatie-infrastructuur

Actielijn 2 van het plan Huis op Orde richt zich op de opzet en uitvoering van een plan voor aanpassingen in de bedrijfsvoering en de onderliggende informatie- en applicatiearchitectuur. Analyse van de huidige situatie leidt tot de conclusie dat de mogelijkheden van de huidige systemen, systeeminrichtingen en processen nog onvoldoende benutten. Daarnaast vereisen de permanente doorontwikkelingen wet- en regelgeving en nieuwe landelijke afspraken inzake milieuveiligheid dat deelnemers en dienst meegroeien om hieraan te kunnen voldoen. Daarvoor zijn gerichte aanpassingen nodig van de informatiearchitectuur van alle deelnemers, de dienst en andere betrokken partijen.

Er is besloten in fase 1 van het plan Huis op Orde middelen toe te kennen en activiteiten te ontplooiën die moeten leiden tot een gedragen informatie- en applicatiearchitectuur voor de OMWB-regio en hieraan een eerste invulling te geven. Afhankelijk van de besluitvorming, medio 2016, vindt verdere uitwerking en invulling in de vervolgfases plaats.

3 Beleidsbegroting

De taken van de OMWB zijn het in opdracht van gemeenten en provincie, individueel en collectief, uitvoeren van wettelijke taken en adviestaken op het terrein van milieu. Op een zo efficiënt mogelijke wijze en op een goed kwaliteitsniveau.

Op dienstniveau zijn afspraken gemaakt met de opdrachtgevers over inhoudelijke en financiële verantwoording. Naast het rapporteren van gegevens, is ook het tijdig bespreken en tussentijds communiceren met de opdrachtgevers een belangrijk aspect. Van de dienst mogen de opdrachtgevers verwachten dat de taakuitvoering conform de vastgestelde kwaliteitscriteria is.

Vergunningaanvragen moeten binnen wettelijke termijnen worden afgehandeld en meldingen moeten beoordeeld worden op juistheid en volledigheid. Beide procedures moeten geïntegreerd worden behandeld in het kader van de Wabo, waarbij aansluiting moet zijn met de gemeentelijke loketten. De door de burgers en bedrijven ingediende documenten worden getoetst en kunnen bij volledigheid en juistheid leiden tot een vergunning die door het bevoegd gezag wordt verstrekt. In overleg met onze deelnemers wordt bekeken of ook de wijze van vergunningverlening meer risicogestuurd kan plaatsvinden (bedrijven met een slecht naleefgedrag gaan meer aandacht krijgen dan bedrijven met een goed naleefgedrag).

De OMWB houdt toezicht in overeenstemming met de vastgestelde dienstverleningsovereenkomsten en werkprogramma's van de partners. Voor de provincie Noord-Brabant betekent dit het toezicht op de Wabo-brede taken en voor de gemeentelijke partners het toezicht milieu. Daarbij wordt nadrukkelijk de samenwerking met de deelnemers gezocht. Bij toezicht wordt informatie verzameld over het feit of een activiteit voldoet aan de in de vergunning en/of algemene regels gestelde eisen, waarna over de verzamelde informatie een oordeel wordt gevormd. Onder handhaving wordt verstaan: het overgaan tot het opleggen van (herstel)sancties indien uit het toezicht blijkt dat niet aan de gestelde eisen wordt voldaan.

De opgedragen taken binnen het omgevingsrecht worden jaarlijks in een werkprogramma per deelnemer vastgesteld. In dit werkprogramma is door de deelnemer een raming van de ureninzet per taak opgenomen. Het is voor deelnemers mogelijk in het werkprogramma na afstemming met de OMWB een buffer aan uren op te nemen, waarmee flexibel kan worden ingespeeld op verzoektaken die in de loop van het jaar worden afgenomen.

Het is voor de deelnemers altijd mogelijk extra inzet buiten het werkprogramma af te nemen. Aan de hand van een acceptatieprocedure wordt bepaald of en onder welke voorwaarden extra inzet kan worden geleverd.

De werkprogramma's 2016 vormen de basis voor de begroting 2017 en verder. De totale omvang van de extra inzet buiten het werkprogramma is bij het opstellen van de begroting niet bekend.

3.1 Programmabegroting

3.1.1 Programmadeel 1: vergunningverlening, toezicht en handhaving

Programmadeel 1 bestaat uit de wettelijke taken op het terrein van milieu, de zogenaamde VTH-milieutaken. Voor dit programmadeel vormen de werkprogramma's van gemeenten en provincie, de afspraken met de andere Brabantse omgevingsdiensten, het uitgangspunt van het 'gelijke speelveld' en de afspraken voor de landelijke uitvoering Brzo- en VTH-taken (Brzo-OD's) de basis.

In de uitvoering van dit programmadeel zijn verbeterpunten en aanbevelingen opgenomen vanwege aanbevelingen uit een aantal onderzoeken, zoals de onderzoeken *Brzo-vergunningen* (2013), *Inspectierapport IBT omgevingsrecht* (naar aanleiding van de brand bij ELD in 2014), en het onderzoek van Eijlander en Mans over provinciale vergunningverlening, handhaving en toezicht (2011 – 2012).

Voor ongeveer 25.000 inrichtingen, verschillende evenementen en het buitengebied:

- verleent de OWMB jaarlijks circa 600 vergunningen;
- beoordeelt de OMWB circa 1.400 meldingen;
- voert de OMWB circa 5200 controles uit.

Hieruit vloeien bezwaar- en beroepprocedures, handhaving (circa 500 handhavingzaken) en strafrechtelijke onderzoeken voort. Van de circa 7.000 milieuklachten en ongewone voorvallen, wordt in de regel 40 procent binnen en 60 procent buiten kantoor tijd ingediend. Naast de controles bij bedrijven beoordelen we ook meldingen in het kader van het *Besluit bodemkwaliteit* en in het kader van *asbest*, en houden we toezicht op basis van deze meldingen.

3.1.2 Programmadeel 2: adviezen en projecten

In programma 2 brengen deelnemers aan de hand van het werkprogramma de adviestaken op het terrein van milieu en overige taken uit het omgevingsrecht in. Deze zogenaamde verzoektaken omvatten de (milieu)metingen, adviezen en projecten op het gebied van bijvoorbeeld Brzo, geluid, bodem, (afval)water, lucht, asbest, communicatie, juridische zaken, bouwtaken, ruimtelijke-planvormingsprocessen, externe veiligheid, duurzaamheid, energie en omgevingsbeleid. Deze taken hebben vaak een wettelijke grondslag, zijn onderdeel van beleidsambities of bieden de opdrachtgever toegevoegde waarde.

In 2017 verwachten we op basis van uitgevoerde werkprogramma's van voorgaande jaren circa 4.000 verzoeken en vragen voor onderzoek en advies af te handelen, waaronder:

- het verbod op asbestdaken;
- milieuadvisering voor RO;
- energie;
- aanleg van gesloten bodem en energiesystemen (VTH 2.03);
- onderzoek en advies afvalwater (VTH 2.07);
- toezicht afvalwater bij horeca (VTH 2.07);
- programma luchtkwaliteit, preventieve geluidsmetingen en onderzoek naar de aanwezigheid van legionella in koeltorens;
- implementatie en doorontwikkeling van GIS en onderhoud en eventuele uitbreiding e-nose-netwerk;
- begeleiding in de voorbereiding op de *Omgevingswet*.

3.1.3 Programmadeel 3: collectieve taken

Het programma voor de collectieve taken, inclusief resultaatverplichtingen, wordt jaarlijks door de deelnemers vastgesteld. De activiteiten en projecten worden met duidelijke kaders projectmatig uitgevoerd. Aan de hand van voortgangsrapportages worden de deelnemers elk kwartaal geïnformeerd.

Het programma bestaat grofweg uit:

- klachten- en crisisorganisatie, inclusief de 24/7 bereikbaarheid;
- (bestuurlijke) samenwerking met partners, zoals OM, veiligheidsregio, waterschappen, andere omgevingsdiensten;
- kennisuitwisseling en kennisoverdracht;
- voorbereidingen naar informatiegestuurd (risicogestuurd) toezicht, handhaving en vergunningverlening.

Een belangrijk onderdeel in het programma is de omgevingsanalyse 2017. Bij de deelnemers en het Bestuurlijk Platform Omgevingsrecht wordt in 2017 opgehaald welke thema's op middellange termijn in het programma moeten worden opgenomen.

3.1.4 Programmadeel 4: overige exploitatiekosten

In programma 4 zijn de werkzaamheden die buiten voorgaande programma's vallen ondergebracht. Het gaat hierbij om de levering van producten en diensten aan zowel deelnemers als niet-deelnemers via derden. Het betreft hier onder andere de kosten voor luchtkwaliteitsmetingen, laboratoriumkosten en kosten van e-noses. Ook subsidieprojecten zijn in dit programma opgenomen. De kosten van de levering alsmede de incidentele kosten (kosten om te komen tot contractafspraken) en structurele kosten (kosten voor coördinatie en overhead) van de organisatie worden aan de deelnemers doorbelast.

3.2 Paragrafen

De volgende paragrafen laten een dwarsdoorsnede zien van de financiële aspecten van de begroting. Het gaat vooral om de beleidslijnen voor beheersmatige aspecten die grote financiële gevolgen kunnen hebben of die van belang zijn voor uitvoering van de programma's. In overeenstemming met het BBV zijn de volgende paragrafen van toepassing:

- financiering;
- weerstandsvermogen en risicobeheersing;
- bedrijfsvoering.

3.2.1 Financiering

In deze paragraaf gaan we in op ontwikkelingen en uitgangspunten voor de kasgeldlimiet, de rente, de geldleningen en het treasurybeleid. De paragraaf beoogt – in samenhang met de financiële verordening – inzichten te bieden voor het sturen en beheersen van de financieringsfunctie. De doelstellingen van de treasuryfunctie zijn in het treasurystatuut geconcretiseerd voor de deelgebieden risicobeheer, financiën en kasbeheer. De voornaamste doelstellingen zijn het beperken van financiële risico's en het verbeteren van het renteresultaat.

Schatkistbankieren

Overheden mogen sinds 2014 tegoeden uitsluitend bij het Rijk of andere decentrale overheden wegzetten. Dit is primair bedoeld om de staatsschuld terug te dringen. De OMWB verwacht in 2017 geen of zeer beperkte liquiditeitsoverschotten.

Leningen en kredietfaciliteiten

De dienst heeft één langlopende lening afgesloten:

Verstrekker	schuld per 1-1-2017	jaarlijkse aflossing	rente
BNG	2.100.000	700.000	0,8 %

Na een besluit over de afwikkeling van de tekorten over 2014 en 2015 wordt bekeken of een aanvullende, langlopende lening noodzakelijk is voor de financiering van de investeringen 2016 en 2017. Dat zal naar verwachting plaatsvinden bij het vaststellen van de jaarrekening 2015 (medio 2016).

Bij de BNG heeft de OMWB een kredietfaciliteit van 2,2 miljoen. Hiervan wordt regelmatig gebruikgemaakt.

Rentevisie

Verantwoorde financieringsbeslissingen vereisen een goede inschatting van de renteontwikkelingen. Onderscheiden worden rente voor kortlopende leningen (≤ 1 jaar) en rente voor langlopende leningen (≥ 1 jaar). De ontwikkeling van de korte rente is afhankelijk van de inflatie. De hoogte van de lange rente wordt vooral bepaald door de economische groei. Voor de begroting 2017 is evenals voor 2016 gekozen voor een rente van 1 procent voor kortlopende leningen en 2,25 procent voor de langlopende leningen.

Renterisicobeheer

Algemene uitgangspunten voor het renterisicobeheer:

- geen overschrijdingen van de renterisiconorm conform de *Wet financiering decentrale overheden*;
- afstemming van nieuwe leningen dan wel uitzettingen op de bestaande financiële positie en de liquiditeitsplanning;
- maximale afstemming van de rentetypische looptijd en het renteniveau van de betreffende lening dan wel uitzetting op de actuele rentestand en de rentevisie.

Kasgeldlimiet

Met de kasgeldlimiet stelt de Wet fido een norm voor het maximumbedrag voor de financiering van de bedrijfsvoering met kortlopende middelen (looptijd < 1 jaar). De kasgeldlimiet voor gemeenschappelijke regelingen is 8,2 procent van het begrotingstotaal.

Voor de berekening van de kasgeldlimiet komen de volgende posten in aanmerking:

- de opgenomen gelden met een oorspronkelijke rentetypische looptijd van minder dan een jaar;
- de schuld in rekening-courant;
- de voor korter dan een jaar ter bewaring in de kas gestorte gelden van derden, en overige geldleningen die geen onderdeel zijn van de vaste schuld.

Deze posten worden verminderd met het gezamenlijk bedrag van:

- de contante kasgelden;
- de tegoeden in rekening-courant;
- de overige uitstaande gelden met een rentetypische looptijd van korter dan een jaar.

Geprognosticeerde balans (bedragen $\times \text{€ } 1000$)

Van de balansstanden aan het begin en het einde van het begrotingsjaar 2017 kan de volgende prognose worden gegeven:

	Ultimo 2016	Ultimo 2017
Activa		
Materiële vaste activa	1.250	1.389
Vlottende activa	2.000	2.000
Liquide middelen	596	1.274
Overlopende activa	9.320	8.320
Verrekeningen met specifiek doel	300	300
Totaal activa	13.466	13.283
Passiva		
Eigen vermogen	676	1.193
Langlopende schulden	2.100	1.400
Kortlopende schulden	2.000	2.000
Banksaldi	-	-
Overlopende passiva	8.690	8.690
Totaal Passiva	13.466	13.283

3.2.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

In deze paragraaf worden de risico's van de OMWB financieel vertaald en afgezet tegen de beschikbare weerstandscapaciteit om risico's af te dekken.

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen van een organisatie is de mate waarin zij in staat is risico's op financiële tegenvallers op te vangen met het doel haar taken te kunnen voortzetten. In beginsel hoeft de OMWB daarvoor niet zelf te beschikken over een buffer. Er kan immers, indien noodzakelijk, een beroep gedaan worden op de deelnemers. Dit is echter niet wenselijk.

Het weerstandsvermogen geeft de robuustheid van de financiële huishouding weer. Het beoordelen daarvan vergt inzicht in de omvang van de risico's en de aanwezige weerstandscapaciteit.

Het weerstandsvermogen bestaat uit de beschikbare weerstandscapaciteit gedeeld door de berekende benodigde weerstandscapaciteit op basis van het vastgestelde risicoprofiel.

$$\text{Weerstandsvermogen} = \frac{\text{beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{benodigde weerstandscapaciteit (risicoprofiel)}}$$

Als beleidsdoelstelling voor het weerstandsvermogen is een ratio voor het weerstandsvermogen opgenomen. De OMWB streeft naar een ratio van 1,0-1,4. In het algemeen wordt een ratio van 0,8 tot 1,0 als matig bestempeld; een ratio boven 1,4 als ruim voldoende.

Beschikbare weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit bestaat uit de middelen van een organisatie om de financiële gevolgen van de onderkende risico's te kunnen dekken. Er moet dan gedacht worden aan onbenutte ruimte in de reguliere begroting, vrij aanwendbare reserves en eventuele stille reserves die te gelde kunnen worden gemaakt.

De OMWB beschikt over twee reserves:

- *Algemene reserve*
Deze reserve had als gevolg van het negatieve rekeningresultaat van 2014 een negatief saldo van € 1.009.000. Dit saldo wordt bij de afrekening 2015 aangezuiverd. De geraamde stand per 1-1-2017 bedraagt € 540.000.
- *Reserve huisvesting*
Deze bestemmingsreserve heeft een saldo van € 136.000. Omdat ieder jaar een vrijval plaatsvindt ten gunste van de exploitatie en deze vrijval is verwerkt als dekkingsmiddel in de begroting 2017 en de meerjarenramingen, is deze reserve niet inzetbaar voor de weerstandscapaciteit.

Benodigde weerstandscapaciteit op basis van het risicoprofiel

De geïnventariseerde risico's met daarbij het ingeschatte maximale schadebedrag en de inschatting van de kans op optreden, leveren gezamenlijk de omvang van de benodigde weerstandscapaciteit op.

Tabel: Geïnterpreteerde risico's

Nr	Risico's	Maximale bedrag schade	Kans op optreden risico	Gewogen risico	Gewogen risico (minimaal) na toepassen flexschil
	OPBRENGSTEN				
1	Omzet verzoektaken gemeenten daalt met 10%	€ 200.000	30%	€ 60.000	€ 12.000
2	Omzet niet deelnemers daalt	€ 180.000	30%	€ 54.000	€ 1.080
3	Minder taken uitgevoerd door achterlopen opdrachtgevers	€ 250.000	70%	€ 175.000	€ 35.000
4	Minder taken uitgevoerd door achterlopen OMWB	€ 250.000	70%	€ 175.000	€ 35.000
	PRODUCTIVITEIT				
5	Lagere productiviteit	€ 650.000	30%	€ 195.000	€ 195.000
6	Ziekteverzuim	€ 200.000	30%	€ 60.000	€ 60.000
7	Mismatch kwaliteit personeel en vraag opdrachtgevers	€ 200.000	50%	€ 100.000	€ 100.000
	KOSTEN				
8	Hogere kosten dan begroot	€ 500.000	70%	€ 350.000	€ 350.000
9	Hogere rentekosten door hogere financieringsbehoefte	€ 6.000	30%	€ 1.800	€ 1.800
10	Hogere rentekosten door hogere rente	€ 54.000	10%	€ 5.400	€ 5.400
	TOTAAL	€ 2.490.000		€ 1.176.200	€ 795.280

Het risicoprofiel is dan als volgt:

Gevolgsklasse	Kans 1: < 10%	Kans 2: 10% - 30%	Kans 3: 30% - 50%	Kans 4: 50% - 70%	Kans 5: 70% - 90%
Score 6: > 1.000.000					
Score 5: >0,5 mln - € 1,00 mln.		5	4		
Score 4: > 0,25 mio. - € 0,50 mln.				8	
Score 3: > 0,15 mio. - € 0,25 mln.		1, 2 en 6	7	3	
Score 2: > 0,10 mln. - € 0,15 mln.					
Score 1: tot en met € 0,1 mln.		9 en 10			

De nummers 1 tot en met 10 corresponderen met de risico's 1 tot en met 10 in het overzicht boven het risicoprofiel.

Beoordeling beschikbaar weerstandsvermogen

Op basis van de beschikbare weerstandscapaciteit – die voor de OMWB op dit moment niet aanwezig is door het negatieve eigen vermogen – en de berekende benodigde weerstandscapaciteit op basis van het risicoprofiel, kan het weerstandsvermogen worden berekend.

$$€ 0,00 / € 1.176.200 = 0$$

In de beleidsmatige en financiële kaders voor de begroting 2016 waarbij het bedrijfsplan uit 2012 wordt herijkt, zijn diverse voorstellen gedaan. Evenzo geldt dit voor het voorstel inzake de oude hypotheek. De begroting 2017 is mede gebaseerd op deze kaders en voorstellen. Indien deze kaders en voorstellen niet door het AB worden overgenomen, wordt het risicoprofiel van deze begroting aanmerkelijk groter. Het zou leiden tot de volgende toenames:

maximaal bedrag schade:	+ € 2.490.000
gewogen risico:	+ € 1.176.200
gewogen risico na toepassen flexschil:	+ € 795.280

Toelichting op de risico's

1. Omzet verzoektaken gemeenten daalt met 10 procent

De deelnemende gemeenten mogen de verplichte omzet aan verzoektaken in programma 2 vanaf 2016 met 10 procent afbouwen. Gezien:

- de ervaring met het werkaanbod aan verzoektaken,
- de ervaring met het werkaanbod boven de verplichte omzet die als extra verwachte omzet is opgenomen in de conceptwerkprogramma's, en
- de toegepaste voorzichtigheid door van de hiervoor genoemde extra omzet maar 33 procent in de begroting te ramen,

bestaat de kans dat de omzet € 200.000 lager uitvalt. Anderzijds hebben drie gemeenten, waaronder twee grote, in 2016 de omzet met 10 procent verlaagd. Daarom wordt de kans op 30 procent ingeschat.

Maatregelen

De OMWB raamt de omzet boven de verplichte minimum omzet maar op 33 procent van wat wij realistisch achten zolang de werkprogramma's niet zijn getekend. Met intensieve contacten vanuit accountmanagement probeert de OMWB juist meer opdrachten te krijgen naast de werkprogramma's.

Indien een eventueel verlies van omzet is op te vangen door minder in te huren (flexibele schil), dan bedraagt het verlies alleen maar de gemiste dekkingsbijdrage voor de overhead van 20 procent van de gemiste omzet (max. € 40.000).

2. Omzet niet-deelnemers daalt

De OMWB levert ook diensten buiten de eigen regio, onder meer aan gemeenten in Zeeland en de RUD Zeeland. De verwachting is dat de RUD Zeeland steeds meer zelf zal gaan doen. Ook omdat de OMWB zich de afgelopen jaren gefocust heeft op de deelnemers, loopt de omzet van niet-deelnemers naar verwachting terug. Het risico dat dit zich sneller voordoet dan geraamd, schatten we in als beperkt.

Maatregelen

Als de OMWB er voor kiest de acquisitie bij niet-deelnemers te intensiveren, kan dat de omzet na enige tijd weer doen toenemen.

Het werken met een flexibele schil verkleint de omvang van de schade. Als minder inhuur (flexibele schil) een eventueel verlies van omzet kan opvangen, dan bedraagt het verlies uitsluitend de gemiste dekkingsbijdrage voor de overhead van 20 procent van de gemiste omzet.

De omzet van niet-deelnemers is voorzichtig geraamd in de begroting. Ook hierbij geldt dat door de verschuiving van het bevoegd gezag voor de Brzo-taken van gemeenten naar provincie, we per saldo meer omzet verwachten. Dit kan de omzet positief beïnvloeden. Daar is echter nog geen zekerheid over.

3. Minder taken uitgevoerd door achterlopen opdrachtgevers of opdrachtnemer

Als een opdrachtgever achterloopt bij het verstrekken van opdrachten conform het werkprogramma, voor zover deze reiken boven de verplichte deelnemerbijdrage, behalen we minder omzet dan gepland. Ervaring leert dat de kans hierop redelijk hoog is.

Maatregelen

Accountmanagement intensificeert de sturing op realisatie van de werkprogramma's door de opdrachtgevers.

Het werken met een flexibele schil verkleint de omvang van de mogelijke schade. Als minder inhuur (flexibele schil) een eventueel verlies van omzet kan opvangen, dan bedraagt het verlies uitsluitend de gemiste dekkingsbijdrage voor de overhead van 20 procent van de gemiste omzet (max. € 50.000).

4. Minder taken uitgevoerd door achterlopen opdrachtnemer OMWB

Als de OMWB achterloopt op het werkprogramma, wordt minder omzet gehaald dan gepland.

Maatregelen

Met ingang van 2016 gaat de OMWB intern meer sturen op productie en planning in plaats van bijna alleen op uren.

Het werken met een flexibele schil verkleint de omvang van de mogelijke schade. Als minder inhuur (flexibele schil) een eventueel verlies van omzet kan opvangen, bedraagt het verlies uitsluitend de gemiste dekkingsbijdrage voor de overhead van 20 procent van de gemiste omzet (max. € 50.000).

5. Lagere productiviteit

De productiviteitsramingen in de begroting 2017 (concreet de direct productieve uren) zijn gebaseerd op nauwkeurig onderzoek van realisatiecijfers. Er is echter altijd een risico dat de gehanteerde uitgangspunten in 2017 anders worden gerealiseerd. Een daling van de productiviteit heeft grote invloed op de exploitatie van de OMWB. Wij schatten de maximale omvang van een lagere productiviteit in op 50 uren per jaar per fte voor maximaal 200 fte's. Als dit zich voordoet, is inhuur noodzakelijk om het werkaanbod te kunnen uitvoeren. De kosten daarvan ramen wij op gemiddeld € 65 per uur. Door de realistische ramingen en doordat we nu sturen op productiviteit en declarabiliteit, schatten we de kans op optreden in op 30 procent.

Maatregelen

Wij ramen de productiviteit en declarabiliteit in de begroting 2017 zo realistisch mogelijk op basis van ervaringscijfers. Wij sturen strak op productiviteit en declarabiliteit met behulp van periodieke interne reviews.

6. Ziekteverzuim

Wij houden in ramingen rekening met een ziekteverzuim van 4,8 procent. Het ziekteverzuim op basis van september 2015 bedraagt 6,38 procent. Een deel van het langdurig verzuim heeft een relatie met de overgang van de voorgangers van de OMWB naar de OMWB. Een hoger ziekteverzuim verwachten wij niet, maar het risico is niet uit te sluiten. De maximale kosten van vervanging door meer ziekteverzuim dan geraamd, schatten wij in op € 200.000. Omdat de overgangsprikelen achter ons liggen, schatten wij de kans op optreden op 30 procent.

Maatregelen

Het management van de OMWB reageert direct op ziektemeldingen. Dit gaan we ondersteunen met specifieke software. Langdurig verzuim krijgt extra aandacht en we bevorderen succesvolle re-integratie. Daarnaast is er een budget voor terugdringen van het ziekteverzuim.

7. Mismatch tussen kwaliteit personeel en vraag van opdrachtgevers

Als dit zich voordoet, leidt dit in het algemeen alleen tot verliezen als de betreffende medewerker niet op andere opdrachten declarabel inzetbaar is. Op basis van ervaringen schatten wij de kans van optreden in op 50 procent.

Maatregelen

Het aanhouden van een flexibele schil verkleint dit risico. Verder zal de OMWB daar waar sprake is van structurele mismatches deze proberen weg te werken door opleiding, omscholing en desnoods mobiliteitsmaatregelen.

8. Hogere kosten dan begroot

Er bestaat een risico op overschrijding van budgetten voor kosten. Dat is in voorgaande jaren met name met inhuur het geval geweest. Ten dele stonden daar opbrengsten tegenover, maar niet in alle gevallen. Door veranderende eisen in wetgeving en in opvattingen in de maatschappij en bij deelnemers kunnen hogere kosten onvermijdelijk blijken, bijvoorbeeld voor opleidingen en ict.

Maatregelen

Inhuur kan alleen plaatsvinden binnen het budget of als er extra opbrengsten tegenover staan die de kosten dekken. In de begroting wordt een match gemaakt tussen voor de productie noodzakelijke uren en de beschikbare uren, zodat de noodzakelijke inhuur te berekenen is. Dat beperkt het risico van overschrijding in de productie. Gezien het ontwikkeltraject van de OMWB is overschrijding bij de overhead niet uit te sluiten. Op basis hiervan wordt de kans op 70 procent ingeschat.

9. Hogere rentekosten door hogere financieringsbehoefte

De OMWB financiert veel kosten voor. Voor programma 1 en 2 worden voorschotten gevraagd en programma 3 wordt ineens gefactureerd. Voor alle andere opdrachten financiert de OMWB in het algemeen de kosten voor. De OMWB financiert ook de aanzienlijke compensabele btw die wordt doorgeschoven naar de deelnemers. Het risico bestaat dat de financieringsbehoefte stijgt door uitblijvende betalingen van opdrachtgevers. De kans hierop schatten wij in als beperkt. Gezien de huidige extreem lage rente zijn de kosten verwaarloosbaar.

Maatregelen

De OMWB zal voorstellen doen om voor meer zaken voorschotten te vragen en om meer zaken tussentijds te factureren. Het debiteurenbeleid is inmiddels aangescherpt om de betalingstermijnen te verkorten.

10. Hogere rentekosten door hogere rente

Er bestaat een risico dat de rente omhoog gaat. Gezien de hoge overheidsschulden, de wens de euro laag te houden in waarde en de krimpende wereldeconomie wordt de kans op een substantiële renteverhoging binnen 1 jaar erg laag ingeschat.

Maatregelen

De OMWB minimaliseert de rentekosten door zoveel als mogelijk qua kasgeldlimiet kort te lenen.

Financiële kengetallen

Met ingang van de begroting 2016 schrijft het BBV voor dat in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing een verplichte basisset van vijf financiële kengetallen moet worden opgenomen. Doel daarvan is inzicht te geven in de financiële positie van de organisatie.

Tabel: financiële kengetallen

Kengetal	Jaarrekening 2015	Begroting 2016	Begroting 2017
Netto schuldquote	Niet beschikbaar	6,8%	4,9%
Solvabiliteitsratio	Niet beschikbaar	24%	37%
Structurele exploitatieruimte	Niet beschikbaar	-2,9%	3,7%
Grondexploitatie*	-	-	-
Belastingcapaciteit*	-	-	-

*niet van toepassing voor de OMWB

Netto schuldquote

De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen en geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en aflossingen op de exploitatie. Netto wil zeggen dat van de schulden eventueel uitgezette gelden zijn afgetrokken. De schuldenlast wordt vervolgens uitgedrukt in een percentage van de begrotingsomvang exclusief mutaties reserves.

Solvabiliteit

Met de solvabiliteit wordt aangegeven hoe groot het aandeel is van het eigen vermogen in het totaal van de passiva. Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de OMWB in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Hoe hoger deze ratio, hoe groter de weerbaarheid van de organisatie.

Structurele exploitatieruimte

Door het zuiveren van de incidentele lasten en baten en de mutaties in de reserves, ontstaat het beeld in hoeverre er sprake is van een structureel sluitende begroting. De structurele lasten en baten worden in dit kengetal uitgedrukt als een percentage van de totale baten (voor mutaties reserve) van het betreffende jaar. Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten te dekken.

3.2.3 Bedrijfsvoering

Deze paragraaf geeft inzicht in de stand van zaken en de beleidsvoornemens voor de bedrijfsvoering aan de hand van de onderdelen personeel en organisatie, informatietechnologie en rechtmatigheid.

Personeel en organisatie

Voor HRM blijft de doorontwikkeling van de organisatie een speerpunt. De basis voor een modern personeelsbeleid is gelegd en dit beleid zal in 2017 verder worden uitgebouwd, zodat de dienst zich ontwikkelt naar een moderne, flexibele en proactieve organisatie.

- *Organisatieontwikkeling*

De OMWB wil een aantrekkelijke werkgever zijn, waar de medewerkers met plezier en enthousiasme werken. Het sleutelwoord in de organisatieontwikkeling is verbinding en zingeving. Onze professionals verstaan hun vak en zetten hun expertise in voor verbetering van de milieukwaliteit in ons werkgebied. We wensen

een cultuur waarin eigen verantwoordelijkheid, initiatief, klant- en resultaatgerichtheid hoog in het vaandel staan. Gericht interveniëren op deze uitgangspunten blijft ook in 2017 noodzakelijk.

- Binnen de OMWB wordt hard gewerkt aan verbetering van de ict-voorziening. Dit zal gaan leiden tot anders werken met een grotere efficiency. Het meenemen van de medewerkers hierin en begeleiden in de nieuwe werkwijze is van groot belang.
- Management development blijft ook in 2017 van belang. Het werken volgens een andere managementvisie vraagt een proces dat continu aandacht vraagt.
- Naast bovengenoemde speerpunten heeft strategische personeelsplanning, talentontwikkeling en mobiliteit een vaste plaats in de HR-agenda.
- Een project op het gebied van arbeidsvoorwaarden is het invoeren van het individueel keuzebudget. Conform de cao moet dit uiterlijk 1 januari 2017 geïmplementeerd zijn. Gezien de andere werkwijze rondom arbeidsvoorwaarden vraagt dit project veel communicatie naar de medewerkers en het anders inrichten van processen.

Samen groeien naar een toekomstbestendige IT

Bij zowel de OMWB als bij de deelnemers zal een aantal stappen gezet worden om de IT toekomstbestendig te krijgen. Zo wordt in het kader van Huis op Orde toegewerkt naar een centraal inrichtingenbestand waarin ook de digitale dossiers een plek krijgen. Bij zowel de OMWB als de deelnemers vraagt dit om investeringen. Bij de deelnemers zullen dossiers worden gedigitaliseerd en eenvoudig beschikbaar komen voor de samenwerking.

Ontwikkelingen worden in gang gezet in de informatievoorziening om daarmee te kunnen komen tot informatie- en risicogestuurd handhaven. Voorts worden koppelingen en een klantportaal gerealiseerd om samen met onze ketenpartners onze rol in het kader van de omgevingswet te kunnen waarmaken. Vanuit Huis op Orde wordt een regionale regiegroep informatievoorziening gevormd om genoemde werkzaamheden waar noodzakelijk af te stemmen.

Rechtmatigheid

Het normenkader voor rechtmatigheid wordt jaarlijks door het algemeen bestuur vastgesteld in het controleprotocol. Voor 2017 zal het normenkader naar verwachting gelijk zijn aan 2016. Dit vermeldt:

"...de goedkeuring- en rapporteringstoleranties bij de controle op rechtmatigheid worden vastgesteld conform de wettelijke richtlijnen (1 procent voor fouten en 3 procent voor onzekerheden)."

Hier moet de gehele organisatie aan voldoen. Zo wordt voldaan aan de eisen voor rechtmatigheid. Ten aanzien van het voorwaarden criterium vindt voor de interne regelgeving een toets plaats naar de hoogte, de duur en de doelgroep dan wel het object van financiële beheersbehandelingen, tenzij tegenover derden (bijvoorbeeld in toekenningbeschikkingen) aanvullende voorwaarden met directe financiële consequenties zijn opgenomen. Rechtmatigheid is een standaardcriterium voor de processen van de organisatie. Aanvullend hierop voert de OMWB jaarlijks interne controles uit, waarmee zij toetst of de organisatie zich houdt aan het rechtmatigheidkader. Aansluitend hierop voert de accountant zijn jaarrekeningcontrole uit. Als de bevindingen daartoe aanleiding geven, worden er aanvullende maatregelen genomen. De inspanningen blijven gericht op de jaarlijkse goedkeurende rechtmatigheidsverklaring van de accountant.

4 Financiële begroting

4.1 Uiteenzetting financiële positie en uitgangspunten

Algemeen

De exploitatiebegroting bevat de verwachte baten en lasten voor het boekjaar 2017. Bij de ramingen is rekening gehouden met de uitkomsten volgens de voorlopige realisatiecijfers 2015, naar de situatie ultimo september 2015, en actuele inzichten over ontwikkelingen van salariskosten en overige exploitatiekosten.

Indexen en algemene uitgangspunten

Bij de berekening van de lasten is uitgegaan van het prijspeil 2016. De meerjarenraming is weergegeven in constante prijzen. Voor de lonen en prijzen is in de deelnemerbijdrage rekening gehouden met een stijging van 1,3 procent.

De berekening voor het aantal declarabele uren per fte is vanaf 2016 aangepast. Er is uitgegaan van bruto 1.872 uren per jaar. Gecorrigeerd met verlofuren, ziekte (4,8 procent) opleiding en overige indirect productieve uren resteert per fte in het primaire proces 1.350 aan direct productieve (declarabele) uren.

Btw

Alle bedragen zijn exclusief omzetbelasting. Taken in het kader van een ondernemersactiviteit, worden belast met btw. Voor de taken in het kader van de overheidstaak van de deelnemers wordt geen btw berekend. De door de OMWB betaalde btw wordt krachtens artikel 11.1 lid u van de *Wet omzetbelasting* doorgeschoven naar de deelnemers. Deze zogeheten *doorschuif-btw* is voor de omgevingsdienst een budgettair neutrale post en daarom niet in de begroting verwerkt. In voorgaande begrotingen was de doorschuif-btw wel als baat en als last in de cijfers verwerkt. Op jaarbasis gaat het om een bedrag van afgerond 2,3 miljoen euro. (peil 2015).

Rente

Voor rente kort geld (rekening-courant, kasgeld, etc.) is een percentage van 1 procent gehanteerd. Voor langlopende leningen is gerekend met een gemiddelde rentelast van 2,25 procent. Bij de bepaling van de rentekosten is geen rekening gehouden met eventuele rentekosten van aanvullende lange of korte leningen.

4.2 Begroting 2017 en meerjarenraming 2018 - 2020

Het totaaloverzicht van baten en lasten is als volgt:

Lasten alle bedragen * C 1.000	realisatie 2014	begroting 2016	begroting 2017	meerjarenraming		
				2018	2019	2020
Personeelslasten	22.726	23.809	22.639	21.889	21.889	21.889
Rente en afschrijvingen	468	369	504	466	406	406
Huisvesting en organisatie	3.063	3.892	3.896	3.842	3.842	3.842
Overige kosten	2.598	2.300	2.160	2.160	2.160	2.160
Algemene kosten en onvoorzien	1.361	1.125	784	255	255	255
Totaal lasten	30.216	31.495	29.983	28.612	28.552	28.552

Baten alle bedragen * C 1.000	realisatie 2014	begroting 2016	begroting 2017	meerjarenraming		
				2018	2019	2020
Programma 1: Vergunningverlening, toezicht en handhaving deelnemersbijdrage	18.375	18.096	18.038	17.948	17.542	17.542
Programma 2: Advies en Projecten deelnemersbijdrage	7.062	4.380	4.469	4.447	4.344	4.344
Programma 3: Collectieve taken structureel	1.229	1.354	1.382	1.375	1.344	1.344
Programma 3: Collectieve taken incidenteel		2.850	1.280	-	-	-
Programma 4: Overige exploitatielasten	3.617	5.354	5.354	5.354	5.354	5.354
Totaal baten	30.284	32.034	30.523	29.124	28.585	28.585

Geraamd totaal saldo baten en lasten	68	540	540	512	32	32
---	-----------	------------	------------	------------	-----------	-----------

afwikkelingsverschillen voorgaande jaren	-308					
Toevoegingen voorzieningen	-850					
Saldo van baten en lasten	-1.091	540	540	512	32	32
stortingen reserves	-226	-540	-540	-420	0	0
Ontrekkingen reserves		113	23	23	23	0
Geraamd resultaat	-1.317	113	23	115	55	32

4.3 Exploitatieoverzicht 2017: specificatie lasten

alle bedragen * € 1.000	realisatie	begroting	begroting	meerjarenraming		
	2014	2016	2017	2018	2019	2020
Personeelslasten						
Salarissen staat B	17.532	19.887	19.061	19.061	19.061	19.061
Relskosten en flex. Bel.	550	570	495	495	495	495
Overige pers. Kosten	1.001	710	710	710	710	710
Inhuurbudgetten	3.643	2.642	2.373	1.623	1.623	1.623
Subtotaal	22.726	23.809	22.639	21.889	21.889	21.889
Rente en afschrijvingen						
Rente kosten	49	30	30	30	30	30
Afschrijvingen	419	339	474	436	376	376
Subtotaal	468	369	504	466	406	406
Huisvesting en organisatie						
Huisvesting en facilitaire kosten	831	1.421	1.324	1.324	1.324	1.324
Externe werkplekken	417	116	116	62	62	62
Accountantskosten/overigen	83	50	50	50	50	50
Tractie	51	58	58	58	58	58
ICT budgetten	1.681	2.247	2.347	2.347	2.347	2.347
Subtotaal	3.063	3.892	3.896	3.842	3.842	3.842
Overige kosten						
Laboratoriumkosten	1.568	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000
Milleumetingen	534	650	610	610	610	610
BRIKS	496	500	400	400	400	400
Luchtkw. Metingen/ E-noses	-	150	150	150	150	150
Subtotaal	2.598	2.300	2.160	2.160	2.160	2.160
Algemene kosten en onvoorzien						
Huls op orde	-	400	30	-	-	-
Doorschulf btw	1.361	-	-	-	-	-
Onvoorzien	-	150	150	150	150	150
Vennootschapsbelasting	-	75	75	75	75	75
Indexering lasten	-	-	29	30	30	30
Transformatiebudget	-	500	500	-	-	-
Subtotaal	1.361	1.125	784	255	255	255
Totaal lasten	30.216	31.495	29.983	28.612	28.552	28.552

In onderdeel 5.1 van deze begroting zijn de lasten nader toegelicht.

4.4 Exploitatieoverzicht 2017: specificatie baten

Baten alle bedragen * € 1.000	realisatie	begroting		meerjarenraming		
	2014	2016	2017	2018	2019	2020
Programma 1: Vergunningverlening, toezicht en handhaving deelnemersbijdrage	18.375	18.096	18.038	17.948	17.542	17.542
Programma 2: Advies en Projecten deelnemersbijdrage	7.062	4.380	4.469	4.447	4.344	4.344
Programma 3: Collectieve taken structureel	1.229	1.354	1.382	1.375	1.344	1.344
Programma 3: Collectieve taken incidenteel		2.850	1.280	-	-	-
Programma 4: Overige exploitatielasten	3.617	5.354	5.354	5.354	5.354	5.354
Totaal baten	30.284	32.034	30.523	29.124	28.585	28.585

Een nadere toelichting op de baten vindt u in onderdeel 5.2 van de begroting.

5 Toelichting op de begroting 2017

5.1 Toelichting op de lasten

Algemeen

In de jaarrekening 2014 en de primaire begroting 2015 werden de kosten per (deel)programma gepresenteerd. Vanaf de tweede bestuursrapportage 2015 zijn de kosten gerubriceerd naar een aantal van belang zijnde kostensoorten. Voor de vergelijkbaarheid is de presentatie van de jaarcijfers 2014 hierop aangepast.

Voor de begroting 2017 worden de ramingen van de kosten vergeleken met die volgens de begroting 2016; waar nodig zijn de verschillen toegelicht.

<u>personeelslasten</u>	<u>begroting 2017</u>	<u>begroting 2016</u>
salarissen volgens staat B	19.061.000	19.887.000

De begroting 2017 laat een daling van de salariskosten zien ten opzichte van 2016. Dit komt doordat de extra eenmalige last van € 700.000 in 2016 voor vakantiegeldverplichtingen vervalt.

Ingaande de begroting 2017 voert de OMWB een bezuiniging op zijn kernformatie door. Dit betekent dat de OMWB vanaf 2017 haar kernformatie verlaagt met 3,1 fte. Dit levert een besparing op van € 186.000. Tevens neemt de OMWB voor de salarissen een indexering op van 0.3 procent. Dit zorgt voor een verhoging van € 60.000. In de berekening van de salariskosten is rekening gehouden met de SBK toelagen. Hiervoor is een bedrag van € 473.000 opgenomen. Zie ook de baten, onder deelprogramma 4.

<u>personeelslasten</u>	<u>begroting 2017</u>	<u>begroting 2016</u>
reiskosten en flexibele beloning	495.000	570.000

Vanaf de begroting 2017 voert de OMWB een bezuiniging door op de reiskosten, op basis van een op te stellen vervoersplan. Dit levert naar verwachting een besparing op van € 75.000.

<u>personeelslasten</u>	<u>begroting 2017</u>	<u>begroting 2016</u>
overige personeelskosten	710.000	710.000

Overige personeelskosten betreffen onder meer kosten voor opleidingen, arbomaatregelen, mobiliteitsmaatregelen en loopbaanbegeleiding.

<u>inhuurbudgetten</u>	<u>begroting 2017</u>	<u>begroting 2016</u>
inhuurbudgetten	2.373.000	2.642.000

Vanaf de begroting 2017 gaat de OMWB verder bezuinigen op de inhuurbudgetten. Dit komt deels doordat de OMWB een deel van haar uitbestede taken onderbrengt bij haar eigen personeel. Tevens streeft de OMWB ernaar om het ziekteverzuim te verminderen, waardoor minder inhuur nodig is. Dit levert in totaal een besparing op van € 107.000. De inhuur binnen de overhead komt geheel te vervallen. Dit levert een besparing op van € 162.000.

<u>rente en afschrijvingen</u>	<u>begroting 2017</u>	<u>begroting 2016</u>
kapitaallasten	504.000	369.000

Voor de begroting 2017 worden de rentelasten begroot op € 30.000, en zijn de afschrijvingen berekend op basis van de werkelijke investeringen tot en met 2016. De kapitaallasten van de investeringen 2017 (zie hoofdstuk 5.3) zullen pas in de begroting 2018 tot uiting komen. De stijging van de afschrijvingskosten is het gevolg van de in 2016 gedane investeringen.

<u>huisvesting en organisatie</u>	<u>begroting 2017</u>	<u>begroting 2016</u>
<i>huisvesting en facilitaire kosten</i>	1.324.000	1.421.000

Deze post omvat de kosten van de huur van het gebouw en de parkeerplaatsen, de bedrijfscatering, en zaken als telefonie, repro en overige kantoorbenodigdheden. Vanaf de begroting 2017 voert de OMWB besparingen door op de huisvesting: minder parkeerplaatsen beschikbaar en het afstoten van één gehuurde etage. Dit leidt tot een besparing van € 97.000.

<u>huisvesting en organisatie</u>	<u>begroting 2017</u>	<u>begroting 2016</u>
externe werkplekken	116.000	116.000
accountantskosten	50.000	50.000
tractie	58.000	58.000
ict-budgetten	2.347.000	2.247.000

In de tweede bestuursrapportage en de begrotingen 2016 en 2017 is reeds rekening gehouden met een in te boeken besparing van € 414.000 op de kosten van de externe werkplekken. Voor de onderbouwing van deze ingeboekte besparing wordt verwezen het *Financieel Kader 2016*.

De accountantskosten zijn op hetzelfde niveau geraamd als in 2016. Het bedrag is conform de afgesproken contractprijs voor de reguliere controleopdracht.

Door de investeringen in ICT nemen de exploitatiekosten voor onderhoud toe, wat tot een verhoging leidt van € 82.000. Tevens worden de ict-budgetten apart geïndexeerd, wat een verhoging oplevert van € 18.000.

<u>overige kosten</u>	<u>begroting 2017</u>	<u>begroting 2016</u>
laboratoriumkosten	1.000.000	1.000.000
milieumetingen	610.000	650.000
BRIKS	400.000	500.000
luchtkwaliteitsmetingen/E-noses	150.000	150.000

Dit zijn de ramingen voor externe onderzoeks- en analysekosten, waarvoor de opbrengsten zijn geraamd op programma 4. Het zijn budgettair neutrale posten omdat zij een-op-een worden doorbelast aan de opdrachtgevers. De uitbesteding van de BRIKS-taken wordt vanaf 2017 gedeeltelijk in eigen beheer uitgevoerd, wat een besparing oplevert van € 100.000.

	begroting 2017	begroting 2016
<u>algemene kosten en onvoorzien</u>		
Huis op Orde	30.000	400.000
onvoorzien	150.000	150.000
vennootschapsbelasting	75.000	75.000
indexering lasten	29.000	-
transformatiebudget 2016	-	500.000
budget 2017 personele gevolgen van de transformatie	500.000	-

Het actieplan Huis op Orde, op 23 september 2015 door het algemeen bestuur vastgesteld, is essentieel om de huishouding op orde te krijgen. In 2017 is € 30.000 voor fase 3 op de exploitatie gebudgetteerd.

Voor de verplichte post onvoorzien is in de begroting een bedrag opgenomen van €150.000. Dit bedrag achten wij toereikend.

Vanaf 2016 heeft de omgevingsdienst te maken met belastingplicht voor de vennootschapsbelasting voor een deel van de activiteiten. De administratieve verplichtingen voor het inrichten van de administratie en het aangeven en berekenen van de verschuldigde belasting brengen extra kosten met zich mee. Ook de eventueel te betalen vennootschapsbelasting is een extra kostenpost voor de dienst. De implementatie van de vennootschapsbelasting is deels door eigen medewerkers gedaan, bijgestaan door externe deskundigen. Voor 2017 wordt een zelfde bedrag geraamd als in 2016.

Voor indexering van overige lasten, niet zijnde de salariscomponenten, is een relatief gering bedrag geraamd (€29.000).

Voor 2016 was een transformatiebudget geraamd van € 500.000. Voor 2017 is een zelfde bedrag opgenomen voor de personele gevolgen van de transformatie. Over dit thema zal een afzonderlijke notitie aan het algemeen bestuur worden overgelegd.

5.2 Toelichting op de baten

De baten van de OMWB bestaan voor het grootste deel uit de vaste bijdragen van onze deelnemers voor diensten en producten die zij afnemen. In bijlage 1 zijn de bijdragen voor 2017 per deelnemer gespecificeerd weergegeven. De grootste mutaties betreffen:

- afbouwen VVGB budget;
- indexering 1,3 procent;
- verhogingen tarieven ter dekking tekort;
- eenmalige kosten Huis op Orde;
- eenmalige kosten personele gevolgen door transformatiebudget;
- in rekening brengen frictiekosten budget bezuinigingen OMWB.

De deelnemersbijdrage zijn verdeeld over de volgende programma's:

1. Programma 1: hierin zijn de baten van de basistaken opgenomen - de taken voor toezicht en handhaving, en vergunningverlening.
2. Programma 2: hierin zijn de baten van de verzoektaken opgenomen.
3. Programma 3: hierin zijn de baten voor de collectieve taken opgenomen.

De uurtarieven op basis van de deskundigheid zijn:

		Begroting 2016 uurtarief		Begroting 2017 uurtarief	
	Uur- code	Eigenaren	Niet Eigenaren	Eigenaren	Niet Eigenaren
Milieu					
MBO	U1000A	€ 69,50	€ 75,00	€ 71,00	€ 76,50
HBO	U1000B	€ 86,50	€ 91,50	€ 88,00	€ 93,50
HBO+	U1000C	€ 102,00	€ 107,50	€ 104,00	€ 109,50
Specialisten	U1000D	€ 102,00	€ 107,50	€ 104,00	€ 109,50
Klachten	U2000A	€ 86,50	€ 91,50	€ 88,00	€ 93,50
Klachten buiten kantoortijd	U2000B	€ 116,00	€ 121,00	€ 118,50	€ 123,50
BOA	U3000A	€ 69,50	€ 75,00	€ 71,00	€ 76,50
BOA buiten kantoortijd	U3000B	€ 89,50	€ 97,00	€ 91,50	€ 99,00
Overig Wabo					
Bouw medewerker (MBO)	U4000A	€ 65,50	€ 70,50	€ 67,00	€ 72,00
Bouw medewerker (HBO)	U4000B	€ 76,00	€ 81,00	€ 77,50	€ 82,50
Bouw medewerker (Specialist)	U4000C	€ 89,00	€ 94,50	€ 91,00	€ 96,50

De bedragen zijn afgerond op een veelvoud van € 0,50.

Met betrekking tot de **tarieven buiten kantoortijd*** hanteren we de volgende tarieven:

		Begroting 2016 uurtarief		Begroting 2017 uurtarief	
	Uur- code	Eigenaren	Niet Eigenaren	Eigenaren	Niet Eigenaren
Milieu					
MBO buiten kantoortijd	U5000A	€ 89,50	€ 97,00	€ 91,50	€ 99,00
HBO buiten kantoortijd	U5000B	€ 112,50	€ 120,00	€ 115,00	€ 122,50
HBO+ buiten kantoortijd	U5000C	€ 134,00	€ 141,00	€ 136,50	€ 144,00
Specialisten buiten kantoortijd	U5000D	€ 134,00	€ 141,00	€ 136,50	€ 144,00
Overig Wabo					
Bouw medewerker (MBO) buiten kantoortijd	U5000E	€ 84,50	€ 91,50	€ 86,00	€ 93,50
Bouw medewerker (HBO) buiten kantoortijd	U5000F	€ 98,00	€ 105,50	€ 100,00	€ 107,50
Bouw medewerker (Specialist) buiten kantoortijd	U5000G	€ 116,00	€ 123,00	€ 118,50	€ 125,50

***Tarieven buiten kantoortijd.** Als kantoortijden worden aangehouden de maandagen tot en met de vrijdagden van 7.00 tot 22.00 uur. Alle overige tijdstippen zijn buiten kantoortijd.

De tarieven zijn in het verleden berekend op basis van de gemiddelde kosten van de medewerker, inclusief een opslag voor overhead. We hanteren een opslagpercentage van 30 procent op de tarieven voor werkzaamheden buiten kantoortijd. Deze tarieven worden

geacht kostendekkend te zijn.

Tabel: Specificatie geraamde baten

	Bijdragen deelnemers programma 1	18.037.806
	Bijdragen deelnemers programma 2	4.469.403
	Bijdragen deelnemers programma 3	1.381.761
	Bijdragen deelnemers programma 4 provincie	610.000
	Incidentele bijdragen deelnemers	1.280.000
1.	Subtotaal bijdragen deelnemers	25.778.970
2.	Aanvulling werkprogramma deelnemers	950.000
3.	buiten werkprogramma deelnemers en niet deelnemers	550.000
4.	Bouwtaken voor deelnemers	238.000
5.	Asbesttaken voor deelnemers	490.000
6.	Impulsprogramma's BRZO/IOV	730.700
7.	Doorberekende laboratoriumkosten	1.000.000
8.	Luchtkwaliteitsmetingen	150.000
9.	E-noses	75.000
10.	RUD Zeeland	87.000
11.	Doorbelaste SBK-toelagen	473.000
	Totaal	30.522.670

1. Onderbouwing Subtotaal bijdragen deelnemers

Bijdrage deelnemers 2016	24.440.627
---------------------------------	-------------------

De deelnemersbijdrage wordt vanaf 2017 structureel verhoogd en bestaat uit de volgende onderdelen:

Tariefswijziging (extra tariefsverhoging)	167.337
Indexering baten met 1,3%	309.798
Totaal structurele verhoging	477.135

De deelnemersbijdrage wordt vanaf 2017 structureel verlaagd en bestaat uit de volgende onderdelen:

VVGB gelden	-418.792
Totaal structurele verlaging	-418.792

De deelnemersbijdrage wordt in 2017 incidenteel verhoogd en bestaat uit de volgende onderdelen:

Huis op orde	30.000
Bezuinigingen 2017 nog niet te realiseren in 2016	750.000
personele gevolgen door transformatiebudget	500.000
Totaal Incidentele verhoging	1.280.000

Subtotaal bijdrage deelnemers 2017	25.778.970
---	-------------------

Een mogelijke besparing op de verzoektaken ad € 101.566 is hierin niet opgenomen.
Toelichting overige opbrengsten

2. Een aantal deelnemers vraagt om meer inzet dan volgens de deelnemersbijdrage mogelijk is. Aan de hand van het werkprogramma maken de deelnemers elk jaar kenbaar welke inzet zij willen afnemen van de OMWB. De aanvulling op de werkprogramma's is, gelet op de ervaring over afgelopen jaren, begroot op € 950.000.
3. Gedurende het jaar worden door deelnemers en niet-deelnemers extra opdrachten aan de OMWB opgedragen, opdrachten buiten het werkprogramma. De omvang van deze extra opdrachten is begroot op € 550.000. Onder deze opdrachten vallen bijvoorbeeld de aanvullende opdrachten van de provincie.
4. Voor een aantal deelnemers voert de OMWB de bouwtaken uit. De inzet wordt geleverd door de flexibele schil van de OMWB. Deze taakuitvoering betekent extra omzet. Deze omzet is voor 2017 begroot op € 238.000.
5. Sinds 2015 voert de OMWB asbesttaken uit voor deelnemers. De inzet wordt geleverd door de flexibele schil van de OMWB. Deze taakuitvoering betekent extra omzet. Deze omzet is voor 2017 begroot op € 490.000.
6. De OMWB voert impulsprogramma's Brzo/IOV uit. Hiervoor ontvangt de OMWB een bijdrage van € 730.700 in de vorm van subsidiegelden.
7. De laboratoriumkosten, ook wel onderzoeks- en analysekosten genoemd, die de OMWB extern maakt, worden doorbelast aan de deelnemers en zijn meegenomen in de begrote deelnemersbijdrage. Een uitzondering hierop zijn de laboratoriumkosten die gemaakt worden voor opdrachten van de provincie voor de taken uitgevoerd op

het gebied van metingen en onderzoek. Dit levert een extra omzet van € 1.000.000. Hiertegenover staan aan de lastenkant de uitgaven voor laboratoriumkosten.

8. Het project luchtkwaliteitsmetingen is een subsidieproject, waarvoor de OMWB in 2017 voor € 150.000 subsidie ontvangt. Deze extra omzet dekt de uren door eigen medewerkers voor deze taken en de uitgaven die worden gedaan om dit project mogelijk te maken. De uitgaven zijn opgenomen aan de lastenkant van de begroting.
9. Het project e-noses loopt door in 2017. De opbrengst die de OMWB hiervoor begroot, € 75.000, dekt de uitgaven die zijn opgenomen aan de lastenkant van de begroting 2017.
10. Voor de RUD Zeeland voert de OMWB de klachtenintake uit. Deze taken worden door eigen medewerkers van de OMWB uitgevoerd. Dit levert een omzet op van € 87.000.
11. De uitbetaalde SBK-toelagen worden volledig doorbelast.

5.3 Investerings 2017 en vaststellen afschrijvingstermijnen

In 2017 zal een aantal bedrijfsmiddelen nieuw aangeschaft of vervangen moeten worden om de lopende bedrijfsprocessen door te laten gaan en bestaand beleid te kunnen handhaven. Het uitgangspunt is dat het algemeen bestuur met het vaststellen van de begroting 2017 goedkeuring verleent aan het onderstaande overzicht (vervangings)investerings 2017. Overigens worden alleen investeringen groter dan € 10.000 geactiveerd. Vervangingen of aanschaffingen onder deze grens worden direct op de exploitatie verantwoord. Met het vaststellen van de begroting worden ook de afschrijvingstermijnen voor investeringen vastgesteld zoals die verderop zijn opgenomen.

Tabel: (Vervangings)investerings 2017

Omschrijving investering	Bedrag	Afschrijvingstermijn	Jaarlast
Vervanging Citroën Picasso klachtenauto	30.000	7	4.961
Vervanging Opel Corsa 66-TNP-9	12.500	7	2.067
Vervanging Opel Corsa 67-TNP-9	12.500	7	2.067
Vervanging meubilair (stoelen/kasten)	50.000	10	6.125
Nieuwe investeringen ICT (huis op Orde)	480.000	5	106.800
Vervanging buswagen Mercedes BX-HR-29	70.000	7	11.575
Aanschaf hardware TMO (tablets)	12.000	3	4.270
	667.000		137.865

Het is geen automatisme activa direct te vervangen nadat de oude investeringen volledig zijn afgeschreven. Uiteraard wegen we eerst nut en noodzaak af. Niet altijd kan vervanging plaatsvinden tegen de geraamde aanschafwaarden, wat betekent dat de werkelijke lasten afwijken van de in bovenstaande tabel opgenomen jaarlasten. Substantiële afwijkingen zullen we bij de bestuursrapportages melden.

Bij investeringen worden de volgende afschrijvingstermijnen gehanteerd:

gebouwen en kantoren	40 jaar
idem, semipermanente situatie	20 jaar
transportmiddelen	7 jaar
bestelauto / meetdienst	8/10 jaar
aanhanger	15 jaar
automatisering (PC's en printers)	3-5 jaar
automatisering bekabeling	20 jaar
automatisering smartphones	2 jaar
automatisering (servers, netwerk-componenten, verbindingen)	5 jaar
automatisering (software, centrale databases, maatwerk)	5 jaar
grote systemen zonder onderhoudscontract	4 jaar
grote systemen met onderhoudscontract	8 jaar
automatisering (telefooncentrale)	8 jaar
meubilair en inventaris	10 jaar
technische installaties	15 jaar

Bijlage 2. Verloop reserves

Het verwachte verloop van de reserves is als volgt:

Staat van reserves 2017 - 2020		
alle bedragen * € 1.000	Algemene reserve	Reserve huisvesting
Stand per 1-1-2017	540	136
Storting 2017	540	-
Onttrekking 2017	0	23-
Stand per 1-1-2017	1.080	113
Storting 2018	420	-
Onttrekking 2018	0	23-
Stand per 1-1-2018	1.500	90
Storting 2019	0	-
Onttrekking 2019		23-
Stand per 1-1-2019	1.500	67
Storting 2020	0	-
Onttrekking 2020	0	23-
Stand per 1-1-2020	1.500	44

Algemene reserve

Het tekort van de jaarrekening 2014 is per ultimo 2014 in mindering gebracht op de algemene reserve. Per saldo resteerde ultimo 2015 een tekort van € 1.009.000. Naar verwachting wordt dit tekort in 2016 door de deelnemers aangezuiverd. Het verwachte tekort 2015 is in deze berekening niet meegenomen, omdat dit na vaststellen van de jaarrekening 2015 met de deelnemers zal worden afgerekend.

De reserve moet door jaarlijkse stortingen van positieve rekeningresultaten de komende jaren groeien naar circa 1,5 miljoen, conform de nota's reserves en voorzieningen. Dit betekent dat tot en met het jaar 2018 een jaarlijkse storting Het is echter mogelijk dat bij de vaststelling van de jaarrekening 2015 wordt besloten het tekort tot en met 2014 ineens aan te zuiveren. In dat geval wordt de gewenste reserve reeds per 1 januari 2018 bereikt.

Reserve huisvesting

De mutaties in de reserve huisvesting zijn conform de meerjarenplanning zoals in eerdere begrotingen vastgelegd.

Bijlage 3. Verklarende woordenlijst

AB	Algemeen bestuur
AO/IC	Administratieve organisatie / interne controle
BRIKS	Bouw-, reclame-, inrit-, kap- en sloopvergunning
Brzo	Besluit risico's zware ongevallen
btw	Belasting toegevoegde waarde
DB	Dagelijks bestuur
EMU-saldo	Economische- en monetaire unie-saldo
EVC	Eerder verworven competenties
Wet fido	Wet financiering decentrale overheden
ict	Informatie- en communicatietechnologie
IMOC	Indexatie van de prijzen van de netto materiële overheidsconsumptie
INK	Instituut Nederlandse Kwaliteitszorg
IOV	Investeringsimpuls omgevingsveiligheid
ODBN	Omgevingsdienst Brabant-Noord
ODZOB	Omgevingsdienst Zuid-Oost Brabant
OM	Openbaar ministerie
OMWB	Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant
PNB	Provincie Noord-Brabant
RUD	Regionale uitvoeringsdienst
SBK	Sociaal beleidskader
VTH	Vergunningverlening, Toezicht & Handhaving
VvGB	Verklaring van Geen Bezwaar
Wabo	Wet algemene bepalingen omgevingsrecht

Het Algemeen Bestuur van de Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant;

gezien het voorstel van het Dagelijks Bestuur van de Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant d.d. 29 juni 2016;

BESLUIT

1. Kennis te nemen van de controleverklaring 2015 van de accountant en het bijbehorende accountantsverslag jaarrekening 2015.
2. De jaarstukken 2015 met een negatief resultaat van afgerond € 2.126.000 vast te stellen en het resultaat van € 2.126.000 voorlopig ten laste van de Algemene Reserve te brengen.
3. Een bedrag van € 207.000 over te hevelen naar 2016 wegens niet bestede budgetten 2015 in het kader van het actieplan "Huis op Orde".
4. Het met de deelnemers af te rekenen bedrag vast te stellen op € 2.126.000 vermeerderd met het over te hevelen budget ad € 207.000, derhalve in totaal €2.333.000.
5. Het Dagelijks Bestuur decharge te verlenen voor het door hen gevoerde beleid en de uitvoering van de aan hen opgedragen taken in 2015.

Aldus vastgesteld in de vergadering van het Algemeen Bestuur van de Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant van 13 juli 2016.

De voorzitter,

De secretaris,

J. van den Hout

Y. van Delft

**Jaarstukken
Omgevingsdienst Midden- en
West- Brabant
2015**

Datum: 8 juli 2016

Inhoudsopgave

1.	Voorwoord.....	5
1.1	Directieverslag.....	7
1.2	Toelichting op de controleverklaring	9
1.3	Besluit tot vaststelling van de jaarrekening	10
2.	Jaarverslag	11
2.1	Programmaverantwoording	11
2.1.1	Programmadeel 1: Vergunningverlening, toezicht en handhaving	12
2.1.2	Programmadeel 2: Adviezen en projecten	14
2.1.3	Programmadeel 3: Collectieve taken	16
2.1.4	Programmadeel 4: Overige exploitatielasten en -baten	17
2.1.5	Onvoorzien	18
2.2	Paragrafen.....	19
2.2.1	Weerstandsvermogen en risicobeheersing.....	20
2.2.2	Financiering	27
2.2.3	Bedrijfsvoering	29
3.	Jaarrekening.....	31
3.1	Balans per 31 december 2015.....	32
3.2	Het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening.....	34
3.3	Toelichtingen	36
3.3.1	Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling.....	36
3.3.2	Toelichting op de balans per 31 december 2015	38
3.3.3	Toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening over 2015.....	46
	Bijlage 1 Afkortingenlijst	55

1. Voorwoord

Voor u liggen de jaarstukken 2015 van de Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant. De jaarstukken vormen het sluitstuk van de planning- en controlcyclus 2015, en bestaan uit de volgende onderdelen:

1. een algemeen deel met daarin het directieverslag dat toelicht hoe 2015 voor de OMWB is verlopen en dat de context, de ontwikkelingen en de prestaties op hoofdlijnen beschrijft;
2. het jaarverslag bestaande uit de programmaverantwoording en de paragrafen;
3. de jaarrekening, bestaande uit de balans, het overzicht van baten en lasten over het boekjaar, en de toelichtingen.

Het boekjaar 2015 is afgesloten met een nadelig resultaat van € 2.126.000. Hierbij dient nog rekening gehouden te worden met een niet besteed restantbudget voor het actieplan Huis op orde van € 207.000. Voor dit bedrag zal bij het voorstel tot bestemming van het rekeningsaldo worden geadviseerd het budget over te hevelen naar 2016. Het feitelijk rekeningresultaat bedraagt in dat geval € 2.333.000. Dit is het bedrag dat door de deelnemers aanvullend moet worden bijgedragen over 2015.

Dit betekent een voordeel van circa € 506.000 ten opzichte van de tweede bestuursrapportage 2015, waarin een netto tekort was voorzien van € 2.839.000. In de toelichting op het overzicht van baten en lasten (onderdeel 3.3.3) zijn de verschillen ten opzichte van de gewijzigde begroting nader toegelicht en geanalyseerd.

Ter afdekking van het geraamde nadeel was bij de tweede bestuursrapportage voorgesteld aanvullende bijdragen in rekening te brengen bij de deelnemers. Bij de behandeling van de rapportage heeft het algemeen bestuur echter besloten de begroting alleen voor de lastenkant bij te stellen, en is de afspraak gemaakt dat na het opstellen van de jaarrekening 2015 het tekort wordt verrekend met de deelnemers. Er is expliciet besloten de ramingen van de baten vooralsnog ongewijzigd te laten. Hierdoor is het ontstane *geraamde* nadelig resultaat als volgt:

Niet bijstellen baten aanvullende bijdragen deelnemers:	€ 2.839.000
Niet bijstellen diverse programma's:	€ 553.000 *
Totaal niet bijgestelde baten:	€ 3.392.000

* volgens specificatie 2^e burap 2015

Het resultaat over het boekjaar 2015 is overeenkomstig de regelgeving separaat op de balans opgenomen. Volgens de voorschriften dient het algemeen bestuur direct na vaststelling van de jaarrekening een bestemming te geven aan dit saldo. In de vergadering van 23 maart 2016 heeft het algemeen bestuur besloten over de wijze van afrekenen van het tekort van de jaarrekening 2015. Het tekort wordt vermeerderd met de negatieve algemene reserve, en verminderd met het uit te zuiveren deel dat is toe te rekenen aan oude hypotheek. De feitelijke afwikkeling van deze balansposten komt in de jaarrekening 2016 tot uitdrukking.

1.1 Directieverslag

De Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant werkt vanuit het omgevingsrecht aan een schone, duurzame en veilige leefomgeving. Dit doet ze in opdracht van de provincie Noord-Brabant en de 27 gemeenten in Midden- en West-Brabant, in nauwe samenwerking met (keten)partners. Voor de risicovolle bedrijven, klachten en (milieu)calamiteiten doet de OMWB dit voor heel Noord-Brabant en een gedeelte van de provincie Zeeland.

De OMWB is in januari 2013 opgericht. 2015, het tweede volledige jaar van de dienst, was een zeer bewogen jaar. Eind 2014 bleek dat de OMWB niet goed functioneerde en is besloten een extern onderzoek in te stellen. De Galangroep heeft dit uitgevoerd en de OMWB in al haar geledingen onder de loep genomen. Op het gebied van prestaties, organisatie, leiderschap en governance is geconstateerd dat gerichte verbeteracties noodzakelijk waren om te komen tot een gezonde bedrijfsvoering.

In 2015 werd duidelijk dat de OMWB een structureel financieel tekort kende van circa 10% van de begroting. Dit tekort werd veroorzaakt door onjuiste aannames, bijvoorbeeld over in te brengen omzet vanuit de deelnemers. Verder bleek in de afspraken die bij de start van de dienst gemaakt zijn, ruimte te zijn voor interpretatieverschillen. In het bedrijfsplan 2012, de basis waarop de dienst gestart is, is uitgegaan van een aantal onhaalbare verwachtingen, bijvoorbeeld over de bezuinigingsmogelijkheden bij een dienst in opbouw. Ook zijn er gedurende de eerste jaren maatwerkafspraken gemaakt die bijdragen aan een tekort op de exploitatie van de OMWB. Voorts was de bedrijfsvoering niet op orde, IT-systemen werden niet optimaal ingezet en waren er autonome ontwikkelingen die niet in het bedrijfsplan 2012 en de destijds bijbehorende begroting zijn meegenomen. Daarmee is de basis van een disbalans op de begroting al bij de oprichting ontstaan.

In juli 2015 werd de begroting 2016 niet vastgesteld. Een aangepaste begroting werd in september niet aan het algemeen bestuur aangeboden, omdat het DB de aangepaste conceptbegroting niet rijp achtte voor besluitvorming in het AB. Het bestuur besloot op dat moment tot een ingreep in de directie. Gelijktijdig werd unaniem het Actieplan Huis op Orde vastgesteld, dat concrete en stevige maatregelen bevat om voor eind 2017 te komen tot een gezonde bedrijfsvoering en een toekomstbestendige samenwerking met de deelnemers.

Het actieplan is in 2015 in nauwe samenwerking met de deelnemers opgesteld. Het uitvoeren en borgen van de maatregelen stelt de OMWB in staat de gewenste dienstverlening voor de aangesloten organisaties adequaat te leveren. Het beschrijft zowel acties die bij de OMWB zelf, als de acties die bij de deelnemers uitgevoerd moeten worden en het sluit aan op reeds in gang gezette verbetering van dienstverlening en bedrijfsvoering. Het is gebaseerd op:

- Een heldere rolverdeling tussen het algemeen bestuur als besluitvormend orgaan, het dagelijks bestuur als besturend orgaan en de deelnemers in hun dubbelrol als eigenaar én opdrachtgever.
- Duidelijke afspraken inzake de levering van producten en diensten, gebaseerd op het principe van 'gelijk speelveld' en gericht op een omslag in sturing en verantwoording van inputgericht naar output/outcome-gericht.
- Efficiënte, logische en transparante processen van offerte tot en met de factuur, gebaseerd op standaardisering en uniformering.
- Bestuurlijk en ambtelijk leiderschap, dat past bij de context waarin de organisatie zich bevindt.

Met actieplan Huis op Orde worden stappen gezet naar een open relatie met de deelnemers en een start om het vertrouwen in de OMWB weer op te bouwen. Een voor de OMWB onzekere periode. Tegelijkertijd is er een nieuwe weg ingeslagen, gericht op verbinding en op herstel van vertrouwen bij de medewerkers en bij de deelnemers.

In december heeft het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties de OMWB onder preventief toezicht gesteld. Dit toezicht duurt voort tot het algemeen bestuur de begroting voor 2016 vast stelt.

De gebeurtenissen in 2015 en begin 2016 hebben geleid tot veel aandacht in de pers. De medewerkers van de OMWB zijn vaak aangesproken op de situatie en hebben dat als vervelend ervaren. Ondanks alle negatieve berichten zijn ze het werk wel met motivatie en deskundigheid blijven doen. De eerste zichtbare verbeteringen van het Actieplan Huis op Orde hielpen om de blik vooruit te blijven houden. We zijn dan ook trots op de medewerkers die zich ondanks de financiële moeilijkheden, dagelijks inzetten voor een schone, gezonde en veilige leefomgeving. Met elkaar bouwen we aan toekomstbestendige dienst.

Vanwege de bijzondere omstandigheden eind 2015 is het niet mogelijk gebleken de 3^e begrotingswijziging vooraf aan raden en staten voor zienswijzen voor te leggen. Wij realiseren ons dat de invloed van de raden en staten alleen via hun vertegenwoordiging in het Algemeen Bestuur mogelijk is geweest. Wij zijn ons echter terdege bewust van de positie die de raden hebben in het besluitvormingsproces.

In de gewijzigde voorschriften van het BBV wordt aan de wens van de raden tegemoet gekomen. Voor het opstellen van de begroting 2018 moeten Gemeenschappelijke Regelingen een kadernota opstellen waarin conform gemeentelijk proces beleidsvoorstellen worden opgenomen met de financiële consequenties. Deze kadernota vormt dan het handvat voor de deelnemers van de GR om vooraf te kunnen sturen op inhoud, financiën en beleidsontwikkelingen. Hiermee wordt in feite dan invulling gegeven aan de zienswijzen die de diverse raden uit moeten kunnen brengen. Daarnaast kan in de GR, die momenteel wordt herzien, een passende werkwijze worden opgenomen omtrent begrotingswijzigingen.

1.2 Toelichting op de controleverklaring

Het algemeen bestuur heeft de externe accountant benoemd ter ondersteuning in de controlerende functie ten aanzien van de rechtmatigheid.

De accountant dient behalve een getrouwheidsonderzoek naar de jaarrekening ook een rechtmatigheidsonderzoek naar de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties uit te voeren.

Voor het jaar 2015 is tijdig een normenkader door het algemeen bestuur vastgesteld.

De interne controle op rechtmatigheid is nog niet volledig geïntegreerd in de werkprocessen van de reguliere interne controle. Waar noodzakelijk zijn daarom aanvullende controlewerkzaamheden uitgevoerd door de externe accountant, om tot een oordeel over de rechtmatigheid te komen.

Het dagelijks bestuur heeft hiermee de voorwaarden geschapen voor de controle van de mate waarin de OMWB rechtmatig heeft gehandeld, wat heeft geleid tot een goedkeurende verklaring, ook wat betreft rechtmatigheidsaspecten.

De controleverklaring over 2015 is gelijktijdig met de jaarrekening aan het algemeen bestuur aangeboden.

1.3 Besluit tot vaststelling van de jaarrekening

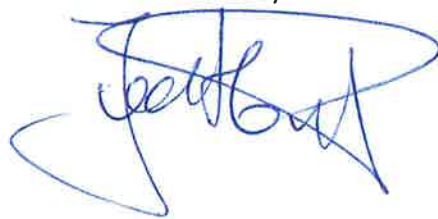
Vastgesteld door het algemeen bestuur
van de Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant in
de openbare vergadering van 13 juli 2016

Het bestuur voornoemd,

De secretaris,

de voorzitter,

2. Jaarverslag

2.1 Programmaverantwoording

In dit onderdeel van het jaarverslag wordt per programmadeel toegelicht wat de OMWB heeft bereikt en gedaan in relatie tot de begroting. Op de financiële kanten daarvan wordt in dit hoofdstuk niet ingegaan. Deze worden toegelicht in het onderdeel jaarrekening. In aanvulling op de programma's wordt nog een aantal aspecten van de bedrijfsvoering belicht. Dat gebeurt in de paragrafen. Zie hiervoor onderdeel 2.2.

Basistaken, verzoektaken en collectieve taken

In de Gemeenschappelijke Regeling hebben de deelnemers afgesproken dat er in de P&C-cyclus onderscheid gemaakt wordt tussen basistaken en verzoektaken. De OMWB werkt met vier programma's: basistaken, verzoektaken en collectieve taken. Het vierde programma heeft betrekking op de overige exploitatieresultaten. De programma's worden in de volgende paragrafen toegelicht.

2.1.1 Programmadeel 1: Vergunningverlening, toezicht en handhaving

Programmadeel 1 bestaat uit de wettelijke taken op het terrein van milieu, de zogenaamde VTH-milieutaken. In opdracht van bevoegde gezagen voert de OMWB voor de deelnemers de volgende taken uit:

- Vergunningverlening op het gebied van milieu (agrarisch, procesindustrie, afval, horeca, evenementen, externe veiligheid en BRZO)
- Toezicht op het gebied van milieu (agrarisch, procesindustrie, afval, horeca, evenementen en BRZO)
- Toezicht op bodemsaneringen en stortplaatsen
- Klachtenbehandeling en repressieve handhaving (agrarisch, procesindustrie, afval, horeca, evenementen en BRZO)

Net als andere jaren vormden in 2015 de werkprogramma's van gemeenten en provincie en de afspraken met de andere Brabantse omgevingsdiensten het uitgangspunt van het 'gelijke speelveld' en de afspraken voor de landelijke uitvoering BRZO- en VTH-taken van de gezamenlijke BRZO-omgevingsdiensten, de basis voor dit programmadeel.

Realisatie

In onderstaande tabel is de realisatie van productie aantallen binnen de basistaken afgezet tegen de aantallen welke waren opgenomen in de begroting van 2015.

Realisatie aantal producten basistaken januari t/m december 2015

	Begroot	Gerealiseerd
Vergunningen		
Aantal omgevingsvergunningen	210	441
Aantal beschikkingen en advies bodembesluit	Niet begroot	325
Aantal meldingen AMvB	1095	1498
Aantal te actualiseren voorschriften	11	6
Aantal ingetrokken vergunningen	110	83
Aantal adviezen t.b.v. vergunningverlening (grijs)	239	641
Aantal bezwaar en beroeps procedures	30	40
Aantal producten Overige vergunningverlening	899	1219
Toezicht en handhaving		
Aantal integrale milieucontroles	2608	3444
Aantal uitgevoerde hercontroles	1856	2077
Aantal ad hoc controles	257	394
Aantal toezichtcontroles grijs overig	13	5
Aantal repressieve handhavingstrajecten	152	151
Aantal behandelde klachten en meldingen (+SSIB)	5718	6863
Aantal BRZO inspecties (+hercontroles)	52	61 (+49)
Aantal controles Wet bodembescherming (Wbb)	Niet begroot	248
Aantal meldingen besluit bodembescherming	Niet begroot	216
Aantal controles besluit bodemkwaliteit	Niet begroot	1100
Bouw (oprichting) en sloop (asbest)	Niet begroot	537
Aantal uitgevoerde onderzoeken milieumetingen voor de provincie in het kader de VTH taken uit P1	Begroot	
Bodem en water	Niet begroot	176
Grondwatermonitoring	Niet begroot	9
Geluid, trillingen en licht	Niet begroot	14
Lucht en geur	Niet begroot	70
Bouw- en afvalstoffen	Niet begroot	11

Ontwikkelingen van invloed op de resultaten

Vergunningverlening

1. De realisatie van het aantal vergunningen wijkt sterk af omdat op de eerste plaats in de begroting 2015 de provinciale vergunningen niet waren meegenomen in de begroting 2015. Indien nu een correctie zou plaatsvinden zouden de begrote aantallen gewijzigd worden naar;
 - aantal omgevingsvergunningen 298 i.p.v. 210
 - aantal meldingen AMvB 1128 i.p.v. 1095
 - aantal adviezen t.b.v. vergunningverlening 499 i.p.v. 239
 - aantal producten Overige vergunningverlening 1252 i.p.v. 899.

In lijn met deze correctie van de begrote aantallen is de realisatie overige vergunningverlening met 97% in lijn met de begroting.

2. Er is ook een hogere realisatie bij omgevingsvergunningen. Die wordt veroorzaakt door een grotere aanvraag van het aantal provinciale vergunningen (regulier). Dit komt door een toename van nieuwe initiatieven bij bedrijven (positieve economische ontwikkeling).
3. Het aanzienlijk groter aantal ingediende meldingen AMVB wordt deels veroorzaakt door initiatieven bij bedrijven (horeca, MKB). Tevens hebben de controle resultaten van de toezichthouders tot gevolg dat er meer wijzigingen plaatsvinden binnen deze bedrijfsbranche.
4. De hogere realisatie van het aantal adviezen t.b.v. vergunningverlening wordt vooral verklaard door het toenemen van het aantal adviezen op het gebied van de Europese Verordening Overbrenging Afvalstoffen EVOA). Tevens zijn meer adviezen vanuit BRZO gegeven voor Domino aanwijzing (BRZO bedrijven waarbij calamiteiten zoals brand of explosie kunnen leiden tot beïnvloeding van naburige bedrijven) en actualisatie van vergunningen. (n.a.v. intern onderzoek Witteveen en Bos 2013).
5. Het project "digitalisering BRZO-dossiers" is in 2015 opgestart en wordt in 2016 verder afgerond.
6. De OMWB voert de provinciale opdracht uit ten aanzien van bouwvergunningverlening en de uitvoering van het bouwtoezicht bij bedrijven die vallen onder provinciaal bevoegd gezag. De gemeente Moerdijk voert deze opdracht namens de OMWB uit.

Toezicht

1. Het aantal integrale- en hercontroles (cat. A t/m B2) is hoger uitgevallen. De OMWB heeft van opdrachtgevers grotere opdrachten voor deze controles gekregen dan begroot.
2. De controles Ad Hoc zijn hoger dan begroot en bevatten onder andere administratief toezicht en horecacontroles. Opdrachtgevers hebben extra opdrachten gegeven.
3. Door een verbeterde naamsbekendheid bij burgers van de OMWB en een paar grote milieu-incidenten is het aantal milieuklachten bij de Milieuklachten centrale (MKC) fors toegenomen.
4. Het aantal repressieve zaken is hoger dan begroot. Oorzaak is dat dit product in een aantal opdrachten van deelnemers niet was opgenomen maar in overleg toch is uitgevoerd. Tevens is het team repressieve handhaving anders georganiseerd waardoor de uitvoering in veel gevallen tijdig werd opgepakt. .
5. De producten vanuit Bodem en Milieumetingen die uitgevoerd werden t.b.v. programma 1 zijn in 2015 niet meegenomen in de begroting en alleen op budget meegenomen.
6. Het toezichtonderdeel Besluit Bodemkwaliteit is uitgevoerd conform het conceptdocument Level Playing field 2013/2014.
7. De Wet bodembescherming (Wbb) is door de OMWB namens de Provincie Noord-Brabant, en de gemeentes Breda en Tilburg (B5 gemeente) volgens de gegeven opdrachten uitgevoerd (toezicht bodemsaneringen, vergunningen, onderzoeken, saneringsplannen, beschikkingen en/of meldingen).
8. Binnen programma deel 1 is aandacht besteedt aan de interne VTH-cultuur. Medewerkers zijn nog scherper geworden tijdens hun controles. Er zijn bij BRZO-bedrijven bijvoorbeeld meer kleine overtredingen vastgesteld en daardoor is het spontane nalevingcijfer binnen Brabant erg laag ten opzichte van de landelijke cijfers.
9. In 2015 is het branchegericht agrarisch toezicht verder doorontwikkeld en zijn efficiënte integrale controles uitgevoerd voor meerder bevoegde gezagen. De toezichtlast bij de bedrijven is hierdoor afgenomen.

2.1.2 Programmadeel 2: Adviezen en projecten

In programma 2 brengen deelnemers aan de hand van het werkprogramma de adviestaken op het terrein van milieu en overige taken uit het omgevingsrecht in. Deze zogenaamde verzoektaken omvatten (milieu-)metingen, adviezen en projecten op het gebied van bijvoorbeeld BRZO, geluid, bodem, (afval)water, lucht, asbest, communicatie, juridische zaken, bouwtaken, ruimtelijke planvormingsprocessen, externe veiligheid, duurzaamheid, energie en omgevingsbeleid. Deze taken hebben vaak een wettelijke grondslag of zijn onderdeel van beleidsambities.

De werkprogramma's zijn indicaties van het volume van deze taken. Incidentele verzoektaken kunnen van jaar tot jaar verschillen. Deelnemers hebben in hun werkprogramma's vaak enkele niet nader gespecificeerde budgetten opgenomen, waar in de loop van het jaar opdrachten voor worden verstrekt.

Realisatie

In onderstaande tabellen is de realisatie van de verzoektaken in 2015 weergegeven. Veel gemeentelijke opdrachtgevers hebben opdrachten bij de OMWB belegd buiten de werkprogramma's om. In totaal gaat het een additionele omzet van 77% bovenop de oorspronkelijk geplande werkprogramma's.

Gerealiseerd aantal specialistische adviezen voor gemeentelijke opdrachtgevers, per thema

	Gerealiseerd
Adviezen gemeenten	
-Bodem, Water en Afvalstoffen	156
-ihkv RO	98
-geluid	229
-lucht	25

Gerealiseerd aantal nadere onderzoeken P2 Voor de provincie Noord-Brabant

Type onderzoek	Nadere onderzoeken - programma 2
Bodem en water	94
Grondwatermonitoring	4
Geluid, Trillingen en Licht	21
Lucht en Geur	11
Asbest	7
Bouw- en Afvalstoffen	1

De omvang van de provinciale opdracht was €1,6 miljoen. Met de provinciale opdrachtgever is de afspraak gemaakt dat in 2015 realisatie in uren en product leidend is. Het werkprogramma is geheel afgerond binnen de opdracht van 2015.

Verzoektaken op het gebied van ruimtelijke ordening, energie en milieucommunicatie zijn in 2015 voor 100% van het begrote programma opgepakt en afgerond.

In 2015 heeft de OMWB voor een toenemend aantal gemeenten werkzaamheden verricht op het gebied van RO-advisering. In totaal zijn 150 RO-adviezen afgegeven. De werkzaamheden varieerden van een vraag over bestemmingsplannen tot het verzorgen van een milieuparagraaf in het kader van het actualiseren van het bestemmingsplan.

Het initiële budget dat door een beperkt aantal gemeenten in hun werkprogramma's was opgenomen, was niet toereikend voor alle extra verzoekaanvragen. De omzet is op dit vlak dan ook hoger uitgevallen.

De provincie heeft de BRIKS (bouwen, reclame, inrit, kap en sloopvergunningen/melden) voor de provinciale bedrijven bij de OMWB belegd. In totaal zijn 178 BRIKS-taken uitgevoerd conform opdracht.

In 2015 heeft de OMWB voor een aantal gemeenten werkzaamheden verricht op het gebied van communicatie. Werkzaamheden hadden betrekking op de volgende thema's:

- Opstellen duurzaamheidagenda
- Samen schoon
- Duurzaamheid als motor
- Zwerfaval
- Energiecampagne

Voor het verrichten van deze werkzaamheden hadden de opdrachtgevende gemeenten een basisbedrag in de werkprogramma's opgenomen. Maar feitelijk zijn er naast het werkprogramma aanzienlijk meer opdrachten aan de OMWB verstrekt.

In het programma 2015 was ook ruimte opgenomen voor ambtelijke ondersteuning. De geleverde producten zijn zeer divers. Het gaat over het beantwoorden van vragen tot een detacheringopdracht voor een langere periode. Ook hier zien we een substantiële afwijking van het oorspronkelijk werkprogramma. De totale omvang van de opdrachten op dit thema is het dubbele van wat was opgenomen in het werkprogramma. In de loop van 2015 hebben steeds meer gemeenten asbest- en slooptoezichttaken bij de OMWB belegd. In 2015 zien we een toenemende vraag van gemeenten die incidentele bouw(verzoek) taken bij de OMWB neerleggen. Een mogelijke verklaring is de te verwachten privatisering in 2018 van een deel van de gemeentelijke bouwtaken.

Overige opdrachten buiten het werkprogramma hadden betrekking op werkzaamheden op het gebied van bodem: informatiebeheer, detachering, advisering (complexe) bodemzaken, water, asbest en bouw-/slooptaken.

Door de OMWB zijn onderzoeken uitgevoerd naar de milieukwaliteit van bodem, water, afval, lucht en geur. Om deze onderzoeken uit te kunnen voeren is een deel van de werkzaamheden zoals analyses uitbesteed. Voor de analysewerkzaamheden heeft de OMWB een aanbestedings-procedure doorlopen waarbij raamcontracten zijn afgesloten met verschillende laboratoria. Naast analyses worden ook andere werkzaamheden uitbesteed zoals koeriersdiensten, externe adviseurs, boorbedrijven en loonbedrijven.

Bij de niet VTH-taken worden naast de genoemde werkzaamheden in opdracht van de afdelingen Vastgoed en Infra ook volledige bodemonderzoeken uitbesteed bij adviesbureaus. Deze onderzoeken worden bij de OMWB in rekening gebracht en maken deel uit van de externe kosten.

2.1.3 Programmadeel 3: Collectieve taken

Collectieve taken zijn algemene taken op het terrein van de Gemeenschappelijke regeling OMWB die niet zijn toe te schrijven aan één of meer specifieke deelnemers en die op basis van samenwerkingsafspraken ten dienste van alle deelnemers worden uitgevoerd. De taken dienen bij te dragen aan verbetering van kwaliteit en/of efficiëntie. Ze kunnen voortkomen uit een (wettelijke) verplichting of kunnen vrijwillig zijn.

Door deze taken voor alle deelnemers, in samenhang én waar mogelijk in samenwerking met andere omgevingsdiensten en partners te organiseren, beoogt de OMWB te bereiken:

- (bestuurlijke) samenwerking met partners, zoals OM, veiligheidsregio, waterschappen, andere omgevingsdiensten;
- kennisuitwisseling en kennisoverdracht;
- voorbereidingen naar informatiegestuurd (risicogestuurd) toezicht en handhaving;
- klachten- en crisisorganisatie, inclusief 24/7 bereikbaarheid.

Hiermee wordt ook voldaan aan landelijke eisen en afspraken. De OMWB speelt daarmee permanent in op de actuele zaken die van belang zijn voor het collectief. Het programma voor de collectieve taken wordt jaarlijks door de deelnemers vastgesteld. De activiteiten en projecten worden met duidelijke kaders projectmatig uitgevoerd. Aan de hand van voortgangsrapportages worden de deelnemers elk kwartaal geïnformeerd over de uitputting van de werkprogramma's.

Kostenverdeling

De verdeling van kosten tussen de deelnemende gemeenten en de provincie Noord-Brabant vindt plaats op basis van de omzetverhouding van de landelijke basistaken. De verdeling tussen gemeenten onderling vindt vervolgens plaats op basis van 1/3e inwoneraantal en 2/3e op basis van de taakinbreng landelijke basistaken.

Realisatie

In het programma collectieve taken 2015 heeft de OMWB onder andere de volgende activiteiten/projecten georganiseerd:

- Deelname aan het Brabantbrede Platform (BPO);
- Implementatie van de Landelijke Handhavingsstrategie;
- Samen tegen dumpen;
- Gezamenlijke aanpak ketenhandhaving;
- Transitie zorgvuldige veehouderij;
- Organiseren en uitvoeren van de klachtenintake;
- Organiseren en onderhouden van de crisisorganisatie;
- Informatie gestuurd toezicht;
- Intentieverklaring;
- Implementatie ondernemersdossier;
- Expertsessies over nieuwe wetgeving.

De uitvoering van de opgedragen collectieve taken is gerealiseerd en budgettair binnen de begroting gebleven. Er is relatief veel tijd besteed aan de ontwikkeling van een methodiek voor projectmanagement. Deze is medio 2015 geïmplementeerd.

2.1.4 Programmadeel 4: Overige exploitatielasten en -baten

In programma 4 zijn de werkzaamheden ondergebracht die buiten voorgaande programma's vallen. Het gaat hierbij om de levering van producten en diensten aan zowel deelnemers als niet-deelnemers via derden. Het betreft hier onder andere de kosten voor luchtkwaliteitsmetingen, laboratoriumkosten en kosten van e-noses. Ook subsidieprojecten zijn in dit programma opgenomen. De kosten van de levering als ook de incidentele kosten (kosten om te komen tot contractafspraken) en structurele lasten zoals kosten voor coördinatie en overhead van de organisatie worden vanaf 2016 aan de deelnemers doorbelast. Tot 2016 werd het overeengekomen bedrag zonder doorberekening van de overheadkosten doorberekend aan de betreffende deelnemers.

2.1.5 Onvoorzien

In de programmaverantwoording dient inzicht gegeven te worden in het gebruik van de geraamde bedragen voor de post onvoorzien.

De algemene post onvoorzien vermindert gedurende het boekjaar doordat deze tussentijds wordt belast ten gunste van specifieke uitgaven. Aan het eind van het boekjaar vervalt het restant van de post onvoorzien naar het gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten. De OMWB had in de begroting 2015 geen post voor onvoorziene uitgaven opgenomen. Vanaf de begroting 2016 is wel een raming voor onvoorziene kosten opgenomen. Deze bedraagt € 150.000 voor de boekjaren 2016 en 2017.

2.2 Paragrafen

Het Besluit Begroting en Verantwoording bepaalt dat in de begroting en rekening paragrafen worden opgenomen waarin de beleidslijnen zijn vastgelegd met betrekking tot een aantal beheersmatige aspecten van de organisatie.

Doel van de paragrafen is dat onderwerpen die versnipperd in de jaarrekening staan, worden gebundeld in een overzichtelijke paragraaf die het bestuur voldoende inzicht in de betreffende onderwerpen geeft. De van toepassing zijnde paragrafen zijn:

1. Weerstandsvermogen en risicobeheersing
2. Financiering
3. Bedrijfsvoering

2.2.1 Weerstandvermogen en risicobeheersing

In de begroting 2015 is een analyse gemaakt van de risico's en het weerstandvermogen. In deze paragraaf wordt ingegaan op de ontwikkelingen in 2015 en op de kosten van risicomanagement in relatie tot het weerstandvermogen in het verslagjaar.

In de begroting 2015 zijn risico's benoemd. In deze paragraaf zal van de begrote risico's worden aangegeven of en in welke mate deze zich in de vorm van schade hebben voorgedaan.

Tabel risico's begroting 2015

1.	Lagere marktvraag	€ 1.200.000	< 10%
2.	Lagere omzet dan in bedrijfsplan waardoor tarief te laag	€ 750.000	< 10%
3.	Dekkingstekort door lagere werk-programma's en afwikkelingsverschillen	€ 750.000	30 – 50%
4.	VVGB lager budget	€ 1.000.000	10 - 50%
5.	Productiviteit en efficiency	€ 750.000	10 - 20%
6.	Informatievoorziening en governance	Met name reputatieschade	Niet opgenomen

Opgetreden schadegevallen

1 tot en met 4: totaal effect van lagere omzet

In dit effect verzamelen zich de risico's 1 tot en met 4. De totale omzet is lager dan de omzet waarvan uitgegaan is in het bedrijfsplan 2012. Dit bedrijfsplan ligt ten grondslag aan de financiële exploitatie van de OMWB.

In het bedrijfsplan is gerekend met een omzet van € 25.667.000. Daarbij is geen rekening gehouden met CAO-ontwikkelingen en materiële prijsstijgingen. Na indexatie met CAO-ontwikkelingen en materiële prijsstijging zou de omzet in 2015 circa € 26.244.000 moeten bedragen. In werkelijkheid is een omzet van € 25.044.000 gerealiseerd. Hierbij is de omzet waar geen uren tegenover stonden, buiten beschouwing gelaten, omdat dat deel van de omzet niet relevant is voor het exploitatieresultaat.

Dit heeft geleid tot een negatief verschil in omzet van € 623.000, waaronder circa € 500.000 als gevolg van de uitname van VVGB-gelden. De misgelopen marge door de lagere omzet bedraagt circa € 125.000, op basis van inhuurtarief. Om de misgelopen marge te corrigeren, had het uur tarief circa € 0,42 hoger moeten zijn dan nu het geval was.

In 2015 is in totaliteit € 1.157.000 afgeboekt vanwege afwikkelingsverschillen van omzet uit 2014. Daarvan is € 850.000 ten laste van de in 2014 gevormde voorziening dubieuze debiteuren gebracht. Het restant van € 307.000 is ten laste van de exploitatie 2015 gebracht. In 2015 is aan de voorziening dubieuze debiteuren € 559.000 toegevoegd voor afwikkelingsverschillen van omzet uit 2015 en € 43.000 voor overige debiteuren.

Verloop dubieuze debiteuren:

Stand 31-12-2014	850.000
Ten laste van 2015	<u>307.000</u>
Dubieuze debiteuren 2014	1.157.000
Afwikkelingsverschillen 2014	<u>1.157.000</u>
Saldo na afwikkelingsverschillen 2014	0
Toevoeging dubieuze debiteuren 2015	<u>602.000</u>
Voorziening dubieuze debiteuren 2015	602.000

5. Productiviteit en efficiency

In de begroting is gerekend met 1385 declarabele uren per fte per jaar. In werkelijkheid is een declarabiliteit van 1264 uren per fte per jaar gehaald. Om de werkprogramma's gerealiseerd te krijgen, is er extra ingehuurd. Dit betekende een extra kostenpost van circa € 1,5 miljoen.

De reden voor de lagere declarabiliteit waren:

- Hoog ziekteverzuim: 6,5% voor de VTH-teams en 8,8% voor de I&A-teams;
- Interne projecten waar geen financiële dekking in de vorm van externe inkomsten tegenover stond;
- Niet gedeclareerde uren werkverdeling etc. circa 8.000 uren.

6. Informatievoorziening en governance

De bedrijfsprocessen binnen de OMWB zijn nog niet uitgekristalliseerd waardoor optimale ondersteuning met de informatiesystemen niet mogelijk was. Daarbij is sprake van foutieve data-invoer en conversiefouten. Inrichtingenbestanden bij de deelnemers zijn niet altijd goed toegankelijk.

De kwaliteit van de eerste concept-begroting 2016 was onvoldoende. Het gevolg van dit alles is verlies aan uren t.b.v. correcties, discussies met de deelnemers over facturering en uitvoering, het niet vaststellen van de begroting 2016 en wantrouwen bij de deelnemers in het functioneren van de OMWB. Vanwege het ontbreken van voldoende managementkracht, is binnen de staf veel ingehuurd. De financiële omvang hiervan bedroeg circa € 2,7 miljoen, die niet was niet begroot. Voor een deel wordt dit gedekt door vacante formatieplaatsen binnen de directie. De bijstelling hiervan heeft plaats gevonden in Burap 2 – 2015 en de daarbij door het algemeen bestuur vastgestelde begrotingswijziging.

Naast de hiervoor behandelde ontwikkeling van de in de begroting 2015 opgenomen risico's, zijn er enkele risico's die betrekking hebben op de weergegeven cijfers in de jaarrekening zelf.

Arbitrage VVGB-gelden en verplichte deelnemerbijdragen

VVGB

Een drietal gemeenten vecht het AB-besluit inzake de inzet van VVGB-gelden aan. In het geval de uitkomst voor de OMWB negatief is betekent dit dat op basis van het uitgangspunt "gelijke monniken gelijke kappen" de arbitrage- uitspraak wordt toegepast voor alle deelnemers. Dan zijn deelnemers alleen gehouden de werkelijke kosten voor VVGB-taken te betalen. Dit zou betekenen dat het niet bestede deel van de VVGB-gelden moet worden terugbetaald.

Verplichte deelnemerbijdragen

In de jaarrekening is als uitgangspunt gehanteerd dat de in de begroting opgenomen deelnemerbijdrage altijd moet worden betaald ook al is minder afgenomen dan dit bedrag, tenzij de OMWB verwijtbaar afgesproken te leveren diensten niet heeft geleverd.

In de notitie "Een streep onder het verleden" over de oude hypotheek, die op 13 juli ter vaststelling aan het Algemeen Bestuur wordt aangeboden, wordt dit nogmaals bekrachtigd. Het risico bestaat dat het AB hier anders over besluit en dat wordt besloten terug te komen op het in de jaarrekening gehanteerde uitgangspunt. Mocht anders worden besloten dan in deze notitie, dan zal wat als verplichte deelnemerbijdrage in rekening is gebracht boven de werkelijke omzet per deelnemer, worden terugbetaald. Dat bedraagt circa € 1,1 miljoen. Omdat de VVGB-gelden onderdeel uitmaken van de in de begroting opgenomen verplichte deelnemerbijdragen, overlapt het risico dat het AB voorstel 02 uit de notitie "Een streep onder het verleden" niet vaststelt, het risico van de uitkomst van de arbitrage. Voor beide risico samen bedraagt het maximale risico dus circa € 1,1 miljoen.

Dit bedrag wordt ten dele opgevangen door de gevormde voorziening afwikkelingsverschillen van € 0,6 miljoen. Het resterende risico bedraagt dan nog circa € 0,5 miljoen.

Arbitrage SBK-gelden

Een groep gemeenten vecht de betalingsverplichting voor de kosten van het sociaal beleidskader aan. Indien de arbitrage negatief uitvalt voor de OMWB vervalt de vordering op deze gemeenten. Op basis van het uitgangspunt "gelijke monniken gelijke kappen" krijgen de overige deelnemers de betaalde kosten van het sociaal beleidskader terugbetaald. Daarmee zou dan een extra verlies kunnen ontstaan van opnieuw circa € 1,1 miljoen. Dit verlies wordt verrekend over de deelnemers naar rato van de verplichte minimum omzet (is gelijk aan de

deelnemerbijdrage) zoals opgenomen in de begroting 2015. Dit conform het door het AB op 23 maart jl. genomen besluit over de verliesverrekening.

3^e Begrotingswijziging

Een aantal deelnemers betwist de rechtmatigheid van de 3^e begrotingswijziging. Deze zou volgens deze deelnemers eerst voor een zienswijze aan de raden en staten moeten zijn aangeboden. De gemeenschappelijke regeling geeft aan dat dit niet hoeft, maar ook de rechtmatigheid van de regeling wordt op dit punt betwist.

Het gevolg zou kunnen zijn dat het besluit tot vaststelling van de 3^e begrotingswijziging onrechtmatig blijkt.

Toekomstige risico's die leiden tot schade in 2016 of verdere jaren zijn opgenomen in de begroting 2016.

Getroffen maatregelen

Om risico's voor de toekomst te verminderen is in 2015 een aantal maatregelen genomen. De belangrijkste zijn:

- Verbeteren van bedrijfsprocessen en daarop afstemmen van de informatievoorziening.
- Begeleiding en opleiding van medewerkers op processen en systemen.
- Verbetering van communicatie tussen ICT en key users.
- Beheer informatievoorziening van reactief naar proactief waardoor tijd vrijkomt voor kwaliteitsverbetering.
- Voorbereiding op de invoering van een opdrachtformulier per 2016, waarin de afspraken tussen OMWB en opdrachtgever duidelijk worden vastgelegd.
- Betere sturing op productiviteit, declarabiliteit en realisatie van productiedoelstellingen.
- Betere inrichting en gebruik van de financiële administratie.
- Interne fouten terug leggen bij de veroorzakers.
- Controle op betrouwbaarheid van data door middel van signaleringslijsten.
- Een gezamenlijk traject van het DB en het AB om de problemen die leiden tot het structurele begrotingstekort 2016 op te lossen.
- Opstellen van een nieuwe realistische begroting 2016 met een voorzichtige raming van de omzet. De organisatie wordt hierin intensief betrokken.
- Duidelijkheid scheppen bij de deelnemers over de wijze van afrekenen en over de verplichte deelnemerbijdragen.
- Gebruik blijven maken van een (beperkte) flexibele schil.

Overzicht diverse kengetallen

Jaarverslag 2015	Verloop van de kengetallen		
	Verslag 2014	Begroting 2015	Verslag 2015
Kengetallen:			
Netto schuldquote	n.v.t.	n.v.t.	15,0%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	n.v.t.	n.v.t.	15,0%
Solvabiliteitsratio	N.v.t.	N.v.t.	- 23,9%
Structurele exploitatieruimte	N.v.t.	N.v.t.	- 7,4%
Grondexploitatie	-	-	-
Belastingcapaciteit	-	-	-

Toelichtingen:

1. Kolommen verslag 2014 en begroting 2015: Pas met ingang van de jaarrekening 2015, en de begroting 2016 worden volgens het BBV deze kengetallen opgenomen.
2. De netto schuldquote en netto schuldquote gecorrigeerd voor alle leningen zijn voor de OMWB identiek omdat er geen sprake is van verstrekte langlopende leningen.
3. Grondexploitatie en belastingcapaciteit komen niet voor bij de OMWB.

Conclusies:

Netto schuldquote: Dit percentage is acceptabel. Een deel van de schulden is aangetrokken om de verliezen in 2014 en 2015 te financieren. Dit laatste is niet wenselijk. De opgebouwde verliezen dienen zo snel mogelijk te worden aangezuiverd.

Solvabiliteitsratio: De solvabiliteit is bijzonder slecht. Er is een negatief eigen vermogen.

Structurele exploitatieruimte: Deze is negatief en dus erg slecht. Er is geen ruimte om tegenvallers op te vangen. Er is zelfs sprake van een structureel tekort om de exploitatielasten te dekken.

Risico's vanuit de voorgestelde uitgangspunten en voorstellen inzake de "oude hypotheke"

Op 13 juli 2016 worden met de notitie "Een streep onder het verleden" uitgangspunten en voorstellen aan het algemeen bestuur voorgelegd over hoe om te gaan met de oude hypotheke. Dit zijn oude verschillen van inzicht met financiële implicaties tussen de OMWB en de deelnemers en tussen de deelnemers uit de eerste jaren van het bestaan van de OMWB. De besluiten die hierover worden genomen zijn bepalend voor de financiële afwikkeling van de oude hypotheke en daarmee ondermeer voor de verdeling van het negatieve eigen vermogen van 2014 en het jaarrekeningtekort 2015. Bij een besluit van het Algemeen Bestuur om het tekort in rekening te brengen bij de deelnemers wordt het deel hiervan dat valt toe te wijzen aan oude hypotheke geïsoleerd, afhankelijk van de besluitvorming over de oude hypotheke. Het restant wordt dan op basis van de begrotingsbijdrage verdeeld. Sommige voorstellen hebben ook effecten voor de begrotingen vanaf 2016.

Hierna wordt kort op ieder uitgangspunt en voorstel ingegaan en worden de mogelijke financiële gevolgen aangegeven evenals de gevolgen indien afwijkend wordt besloten op de voorstellen. Deze laatste gevolgen vormen dus risico's. De uitgangspunten en voorstellen worden verkort weergegeven. Voor de letterlijke en volledige tekst wordt verwezen naar de notitie.

Per uitgangspunt en voorstel wordt aangegeven of wij dit als voorwaardelijk of onvoorwaardelijk inschatten.

Voorwaardelijk betekent dat het Algemeen Bestuur dit uitgangspunt of voorstel op 13 juli zowel kan vaststellen als kan afwijzen. Er is dus naar onze inschatting geen zekerheid of het uitgangspunt of voorstel zal worden toegepast en dat geldt dan ook voor het gevolg van het uitgangspunt of voorstel.

Onvoorwaardelijk betekent dat het Algemeen Bestuur, naar onze inschatting, het uitgangspunt of voorstel alleen kan vaststellen. Dit zal vooral spelen als er oude afspraken liggen. In dat geval schatten wij dus in dat het zeker is dat het uitgangspunt of voorstel wordt uitgevoerd en dat geldt ook voor de gevolgen daarvan. De gevolgen of effecten worden hierna per voorstel behandeld.

Uitgangspunten

A. Respecteren van afspraken uit het verleden

Gezien de gemaakte afspraken in het verleden tussen de OMWB en individuele deelnemers en de vertaling daarvan in de eerder vastgestelde begrotingen tot en met 2015 wordt dit uitgangspunt als onvoorwaardelijk voor het verleden gekwalificeerd.

B. Gelijke monniken, gelijke kappen

Dit is een algemeen uitgangspunt. Wij kwalificeren dit als voorwaardelijk omdat het Algemeen Bestuur hier zeker van kan afwijken.

C. Vanaf 1-1-2016 geen maatwerkafspraken meer

Dit is een algemeen uitgangspunt. Wij kwalificeren dit als voorwaardelijk omdat het Algemeen Bestuur hier zeker van kan afwijken.

D. Het bedrijfsplan wordt beschouwd als richtinggevend document v.w.b. inbreng personeel en afname omzet. Startpositie is de begroting 2013 en de feitelijke inbreng van personeel in 2013

Wij kwalificeren dit als voorwaardelijk omdat het Algemeen Bestuur hier zeker van kan afwijken.

E. De omzetverplichting kan op de verzoektaken vanaf 2016 jaarlijks met 10% worden afgebouwd

Dit kwalificeren wij als voorwaardelijk. Een ander besluit is niet aannemelijk omdat dit uitgangspunt ook in de dienstverleningsovereenkomst is opgenomen. Een ander besluit zou betekenen dat de omzet in 2016 € 102.000 hoger wordt dan begroot en daarna v.w.b. de verplichte verzoektaken op peil blijft.

Voorstel 01. In de begroting minder ingebrachte gegarandeerde omzet dan op basis van werkelijk ingebracht personeel, wordt alsnog vanaf de begroting 2016 op het niveau van werkelijk ingebracht personeel gebracht. (voorwaardelijk).

Effect vanaf begroting 2016 € 57.775 extra omzet. Het risico bij een ander besluit is dat deze omzetverhoging niet doorgaat. Het voorstel en het genoemde risico hebben dus geen effect op de verdeling van het negatieve eigen vermogen van 2014 en de verdeling van het tekort van 2015 zoals opgenomen in de jaarrekening 2015.

Voorstel 02. Alle deelnemers betalen vanaf 1 januari 2014 de in de begroting opgenomen verplichte bijdrage, tenzij de OMWB verwijtbaar de gevraagde inzet niet heeft geleverd (voorwaardelijk).

Effect voor verdeling rekeningresultaat 2015: € 125.702 met betrekking tot te lage betalingen in 2014, wordt hieruit gedekt. Het risico bij een ander besluit is dat deze dekking niet beschikbaar komt en dus alle deelnemers dit bedrag als onderdeel van het rekeningtekort moeten betalen.

Effect vanaf de begroting 2016: Dit voorstel is volledig verwerkt in de begroting 2016 (evenals in het verleden in voorgaande begrotingen).

Het risico als anders wordt besloten is als volgt:

In de jaarrekening 2015 is uitgegaan van een opbrengst op basis van de verplichte bijdrage. Dit is op basis van de in de begroting 2015 opgenomen deelnemerbijdrage waarvan de OMWB duidelijk het standpunt heeft verkondigd dat dit een verplichte bijdrage is. In de gemeenschappelijke regeling staan bepalingen die afhankelijk van de interpretatie hier van af lijken te wijken. Indien dit wordt teruggedraaid in 2016 (risico) moet de niet bestede bijdrage met een omvang van € 1.082.000 in 2016 worden terugbetaald. Daar staat tegenover dat de gevormde voorziening voor oninbaarheid met een omvang van € 0,6 miljoen dan in 2016 kan vrijvallen.

Structureel is het gevolg van een ander besluit dat vanaf 2016 de omzet en het resultaat dalen omdat er dan geen omzetverplichting meer is. Dit is niet te kwantificeren (maximaal 100% van de omzet deelnemers).

Voorstel 03. Werkplekken worden in 2015 vergoed. In 2016 niet meer.

Voorwaardelijk.

Er is geen effect voor 2015. Alle werkplekken zijn conform bestaande afspraken vergoed. Er is geen risico.

Effect vanaf 2016: In de begroting 2016 zijn geen kosten voor werkplekken meer opgenomen. Het risico bij een ander besluit is dat het begrotingssaldo met € 414.000 verslechtert.

Voorstel 04. Alle deelnemers betalen hun verplichte bijdrage over 2014 en 2015 voor wat betreft het VVGB-deel dat daarvan deel uitmaakt (voorwaardelijk).

De VVGB-gelden die moeten worden besteed bij de OMWB maken deel uit van de in de begrotingen opgenomen deelnemerbijdrage zoals die in voorstel 02 is behandeld. Door het Algemeen Bestuur is besloten dat de VVGB-gelden een verplichte bijdrage en omzet vormen waarop wel vanaf 2015 tot en met 2017 ieder jaar circa € 0,5 miljoen wordt afgebouwd. Een drietal deelnemers betwist het verplichte bestedingskarakter van deze gelden, ongeacht de besluiten van het Algemeen Bestuur, en wacht de uitkomst van arbitrage af.

Effect van het voorstel voor de verdeling rekeningresultaat 2015: Geen. Deze opbrengsten en vorderingen zijn opgenomen in de jaarrekening 2015.

Effect vanaf 2016: Het risico bij een ander besluit is dat volgens het uitgangspunt "gelijke monniken gelijke kappen" alle niet bestede VVGB-gelden in 2016 terug moeten worden betaald

(aan alle deelnemers dus). Dat gaat in totaliteit om € 963.000. Wel bestede VVGB-gelden moeten vanzelfsprekend altijd worden betaald.

De genoemde niet bestede VVGB-gelden van in totaal € 963.000 maken deel uit van het in voorstel 02 genoemde risico van € 1.082.000. Deze risico's cumuleren dus niet. En zoals bij voorstel 02 is vermeld kan dan de voorziening voor oninbaarheid met een omvang van € 0,6 miljoen grotendeels vrijvallen.

Voor de begroting 2016 en verdere jaren is het risico van een ander besluit dat de omzet daalt tot het niveau waarop activiteiten voor de VVGB worden uitgevoerd. In dat geval hoeven deelnemers hun voormalige VVGB-budget immers niet meer voor andere opdrachten dan alleen VVGB-opdrachten, in te zetten. Daartegen staan dan lagere kosten voor inhuur. Het verlies bestaat dan uit de misgelopen marge. Dit moet opgevangen worden door hogere deelnemerbijdragen en/of door bezuinigingen bij de OMWB.

Voorstel 05. Nadelige gevolgen van de afbouw VVGB-gelden die niet zijn opgevangen door de te realiseren taakstelling door de OMWB, worden niet verhaald op de 4 deelnemers die geen VVGB-middelen ontvangen via het gemeente- of provinciefonds (onvoorwaardelijk).

Er ligt hier al een AB-besluit van.

Effect voor verdeling rekeningresultaat 2015: Dit heeft alleen invloed op de verdeling tussen de deelnemers.

Effect vanaf 2016: Dit heeft alleen invloed op de verdeling van een tekort tussen de deelnemers. Het heeft geen effect op de begroting 2016.

Voorstel 06. Alle deelnemers betalen op gelijke wijze voor de levering van producten en diensten. Vanaf 2016 worden alle coördinatiekosten etc. in rekening gebracht (voorwaardelijk).

Effect voor de verdeling in 2016 van het rekeningtekort 2015: Een bedrag van € 1.112.000 uit het tekort wordt aan het merendeel van de deelnemers toebedeeld op basis van de eerder niet in rekening gebrachte coördinatiekosten. Bij een ander besluit is het risico dat dit niet meer kan worden toegerekend. Het niet aan oude hypotheek toe te bedelen deel van het rekeningtekort 2015 is dan hoger en wordt verdeeld op basis van de begrote bijdragen.

Effect vanaf de begroting 2016: In de begroting 2016 is jaarlijks met € 600.000 extra opbrengst gerekend voor in rekening te brengen coördinatie-uren. Het risico bij een ander besluit is dat het begrotingssaldo met dit bedrag daalt.

Voorstel 07. Latende organisaties betalen de kosten van het sociaal beleidskader (SBK) (voorwaardelijk).

Hierbij moet worden opgemerkt dat de OMWB zich altijd duidelijk heeft opgesteld dat deze kosten door de latende organisaties moeten worden betaald.

Effect voor de verdeling in 2016 van het rekeningtekort 2015: Geen. De bij de latende organisaties in rekening gebrachte kosten zijn in de jaarrekening verwerkt. Bij een afwijkend besluit zullen ook de deelnemers die wel betalen, volgens het uitgangspunt "gelijke monniken, gelijke kappen" hun bijdrage terug krijgen. In dat geval moet € 1.100.000 worden terugbetaald aan de betreffende deelnemers / latende organisaties en moeten alle deelnemers gezamenlijk het extra verlies dat hierdoor ontstaat betalen.

Effect vanaf 2016: Het risico bij een ander besluit is dat de SBK-vergoedingen van structureel € 472.000 per jaar wegvallen en het begrotingssaldo daardoor met dit bedrag daalt.

Voorstel 08. Latende organisaties betalen mee in de outplacementkosten en WIA-trajecten (voorwaardelijk).

Effect op de verdeling van het rekeningtekort 2015: Een bedrag van € 279.306 van het tekort wordt aan de deelnemers die het betreft, toebedeeld.

Het risico bij een ander besluit is dat dit bedrag niet kan worden toebedeeld en alle deelnemers daarvoor betalen.

Effect vanaf 2016: Geen effect op de begroting omdat het voorstel geldt tot 1-1-2016.

Voorstel 09. Nieuwe beleidsmatige en financiële kaders op te stellen voor 2016 en verder. Taakstellingen worden verwerkt. (voorwaardelijk).

Effect op de verdeling van het rekeningresultaat 2015: geen.

Effect vanaf 2016: Hiervoor wordt verwezen naar de begroting 2016 waarin de beleidsmatige en financiële kaders zijn verwerkt.

Voorstel 10. Gemaakte (maatwerk-)afspraken worden gerespecteerd over de periode die achter ons ligt. Voor 2016 en verdere jaren werken deze afspraken niet meer door met uitzondering van het herstel van de fout uit 2013 die bij Loon op Zand was ontstaan (onvoorwaardelijk voor het verleden gezien de gemaakte afspraken/voorwaardelijk voor de toekomst).

Effect op de verdeling van het rekeningtekort 2015: geen.

Effect vanaf 2016: In de begroting is een omzetverhoging van € 24.000 verwerkt.

Bij een ander besluit van het AB is het risico dat deze begrote omzetverhoging wegvalt.

Bij de bepaling van de verplichte bijdrage / omzet in de begroting 2013 is een fout gemaakt waardoor de gemeente Loon op Zand € 76.000 te veel moest betalen. Dat is in de begroting 2015 gecorrigeerd door de bijdrage structureel te verlagen met € 76.000. Voorstel is deze herstelafpraak te handhaven. Indien het Algemeen Bestuur anders besluit kan dit betekenen, afhankelijk van hoe een ander besluit luidt, dat deze afspraak toch vervalt waardoor de opbrengst voor de OMWB vanaf 2016 met € 76.000 toeneemt ten laste van de gemeente Loon op Zand.

Schematische samenvatting:

	voorstel	Risicobedrag inzake toedeling in 2016 van negatief eigen vermogen 2014 en rekeningtekort 2015.	Risicobedrag vanaf begroting 2016	AB-besluit van invloed op verdeling tekort	AB-besluit van invloed op hoogte bedrag
1	Deelnemerbijdrage op niveau werkelijke inbreng personeel	n.v.t.	€ 57.775	nee	ja
2	Verplichte bijdrage begroting	€ 1.082.000 minus voorziening van € 600.000 = € 482.000	max. 100% van de omzet	ja	ja
3	Werkplekken	n.v.t.	€ 414.000	nee	ja
4	Verplichte vvgb-bijdrage	€ 963.000 minus voorziening van € 600.000 = € 363.000 (minimaal); geen cumulatie met voorstel 02!	max. 100% van de omzet VVGB; geen cumulatie met voorstel 02!	ja	ja
5	Geen verhaal tekort door vvgb op 4 deelnemers	n.v.t.	n.v.t.	nee	nee
6	Coördinatiekosten	€ 1.112.000	€ 600.000	ja	ja
7	Kosten sociaal beleidskader	€ 1.100.000	€ 472.000	ja	ja
8	Kosten outplacement en WIA	€ 279.306	n.v.t.	ja	ja
9	Nieuwe kaders 2016 en verder	n.v.t.	ja, zie begroting 2016	nee	ja
10	Afspraken uit verleden respecteren	n.v.t.	€ 24.000 max. nadeel tot € 76.000 max. voordeel.	nee	ja
	Totaal	€ 2.973.306	€ 1.567.775 tot max. 100% van de omzet		

2.2.2 Financiering

In de financieringsparagraaf wordt verantwoording afgelegd over de uitvoering van de financieringsfunctie. Dit zijn de activiteiten die te maken hebben met het aantrekken en beheren van de financiële middelen. De paragraaf is verplicht bij de begroting en rekening, en hangt samen met de wet Financiering decentrale overheden (wet Fido). De uitvoering van de financieringsfunctie dient uitsluitend de publieke taak. Het beheer is risicomijdend en is gericht op het voldoen aan de kasgeldlimiet en de renterisiconorm.

Schatkistbankieren

Overheden mogen sinds 2014 tegoeden uitsluitend bij het Rijk of andere decentrale overheden wegzetten. Dit is primair bedoeld om de staatschuld terug te dringen. De OMWB had gedurende het boekjaar 2015 vooral te maken met tekorten aan liquide middelen, zodat de gevolgen van deze nieuwe wet zeer beperkt bleven. Zeer incidenteel had de OMWB in 2015 geringe, tijdelijke liquiditeitsoverschotten, welke vanaf medio september 2015 bij het rijk zijn geparkeerd.

Wet Fido

De OMWB moet rekening houden met twee normen op het gebied van financiering: de kasgeldlimiet en de renterisiconorm.

Met de kasgeldlimiet stelt de wet Fido een norm voor het maximumbedrag voor de financiering van de bedrijfsvoering met kortlopende middelen (looptijd < 1 jaar). De kasgeldlimiet voor gemeenschappelijke regelingen is 8,2 % van het begrotingstotaal.

Voor de berekening van de kasgeldlimiet komen de volgende posten in aanmerking:

- De opgenomen gelden met een oorspronkelijke rentetypische looptijd van minder dan één jaar;
- De schuld in rekening-courant;
- De voor een termijn van korter dan één jaar ter bewaring in de kas gestorte gelden van derden;
- Overige geldleningen die geen onderdeel zijn van de vaste schuld.

Deze posten worden verminderd met het gezamenlijk bedrag van:

- De contante gelden in kas;
- De tegoeden in rekening-courant;
- De overige uitstaande gelden met een rentetypische looptijd van korter dan één jaar.

De kasgeldlimiet is voor 2015 berekend op € 2.312.000.

De kwartaalgemiddelden voor 2015 hebben bedragen:

Kwartaal 1: € 232.000 -/-
Kwartaal 2: € 351.000 -/-
Kwartaal 3: € 10.000 -/-
Kwartaal 4: € 1.708.000

Gedurende 2015 is de kasgeldlimiet niet overschreden. Zelfs in het vierde kwartaal, toen sprake was verslechtering van de liquiditeitspositie, was er nog sprake van ruimte onder de kasgeldlimiet van afgerond € 604.000.

De renterisiconorm is het maximumbedrag dat de dienst jaarlijks aan renteherziening en aflossing van de langlopende schuld mag hebben. Voor de OMWB betekent dit, dat jaarlijks niet meer dan 20% van het begrotingstotaal mag worden afgelost op leningen. De OMWB bleef daar in 2015 ruim binnen.

Leningen en kredietfaciliteiten

De dienst heeft in het verleden twee langlopende leningen afgesloten.

Verstrekker	schuld ultimo 2015	jaarlijkse aflossing	rente
BNG	€ 2.800.000	€ 700.000	0,8 %
Gemeente Tilburg	€ 642.000	€ 214.000	4,25 %

De lening bij de gemeente Tilburg is per 4 januari 2016 vervroegd afgelost. Over deze aflossing is geen boeterente verschuldigd.

Bij de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) heeft de OMWB een kredietfaciliteit van afgerond € 2,2 miljoen. Hier wordt regelmatig gebruik van gemaakt, overigens tegen een zeer lage rente in 2015. In het vierde kwartaal overschreed de behoefte aan liquide middelen regelmatig het kredietmaximum. Hierdoor was het met enige regelmaat nodig om voor kortere perioden kasgeldleningen af te sluiten. Per 31 december was een kasgeldlening opgenomen van 1 miljoen euro welke verviel per 1 februari 2016. Hierover was 0,5 % rente verschuldigd.

Ultimo 2015 was er een tekort aan liquide middelen van circa € 3 miljoen euro. De belangrijkste oorzaken waren:

- De OMWB financiert de doorschuif- BTW volledig voor, maar factureert deze pas ná afloop van het boekjaar.
- Gecumuleerde tekorten t/m 2014 zijn niet afgerekend met de deelnemers; maar in mindering gebracht op het eigen vermogen.
- Het begrote tekort bij de tweede Burap 2015 is niet door de deelnemers aangevuld. Het hierdoor ontstane tekort 2015 is als te verrekenen verlies op de balans gezet.

2.2.3 Bedrijfsvoering

Personeel en organisatie

Het jaar 2015 stond nog steeds in het teken van opbouw van de organisatie. De omgeving van de OMWB, zowel intern als extern, was turbulent. Binnen deze turbulente omgeving heeft de afdeling Personeel en Managementondersteuning het management ondersteund op de concernbeleidsterreinen HRM, Communicatie en Kwaliteitszorg. Daarnaast is ondersteuning verleend door de teams Directiesecretariaat en Receptie.

HRM

Het team HRM is in 2015 gestart met strategische personeelsplanning. In een aantal sessies met managers uit het primaire proces is de strategische lijn voor de komende jaren uitgestippeld. Aan de hand hiervan is, in combinatie met kwantitatieve en kwalitatieve gegevens uit het personeelsbestand, een beleidslijn voor de strategische personeelplanning uitgezet. Deze beleidslijn zal in 2016 verder worden uitgediept.

Daarnaast is met de invoering van E-HRM een efficiency- en moderniseringslag gemaakt op het gebied van personeelsadministratie. De verwerking van declaraties en de ziekteverzuim-registratie is vereenvoudigd via een workflow en het management heeft een dashboard tot zijn beschikking gekregen.

In 2015 is veel aandacht besteed aan het in evenwicht brengen van het personeelsbestand door het oplossen van kwantitatieve en kwalitatieve mismatches. Dit is steeds in goed overleg met de betrokken medewerkers gebeurd. Door middel van het opleidingsplan 2015 is er zoveel mogelijk op ingezet om medewerkers op het benodigde kennisniveau te brengen.

In het kader van de voortgaande opbouw van de organisatie is een aantal speerpunten gerealiseerd, te weten:

- Meer aandacht voor de arbeidsomstandigheden van de medewerkers, door het uitvoeren van een Risico Inventarisatie en Evaluatie;
- Via een aanbestedingsprocedure is een nieuwe arbodienstverlener geselecteerd;
- Evaluatie van de in 2013 ingevoerde HR-cyclus;
- Evaluatie van het in 2013 ingevoerde functieboek.

Op het gebied van beleidsontwikkeling zijn in 2015 de volgende regelingen gerealiseerd: een nieuwe regeling studiefaciliteiten, een flexibel beloningsbeleid, een werving en selectiebeleid, een strategisch opleidingsbeleid, een integriteitbeleid. Ook zijn er belangrijke stappen gezet in de ontwikkeling van een nieuw vervoersplan.

Communicatie

Het team Communicatie was in 2015 nog steeds onderbezet. Eerste aandachtspunt was daarom de organisatie van het team op orde te krijgen. Dit is eind 2015 gerealiseerd. Er is een belangrijke bijdrage geleverd aan de communicatie vanuit de samenwerkende BRZO-omgevingsdiensten. Interne communicatie kreeg meer aandacht: er verschenen structureel interne nieuwsbrieven en directiebesluiten werden openbaar. Ook de deelnemers hebben meer van de OMWB gezien door verspreiding van bestuurlijke nieuwsbrieven en actievere inzet van social media. Communicatie heeft veel geïnvesteerd in het standaardiseren van brieven en documenten die gebruikt worden binnen de OMWB. Tot slot is een pilot gedraaid met het gebruik van Yammer, een intern social netwerk. Op die manier kunnen medewerkers elkaar intern makkelijker vinden en blijft de informatie actueel.

Kwaliteitszorg

Het team Kwaliteitszorg heeft zich begin 2015 voornamelijk gericht op het implementeren van het kwaliteitssysteem conform het INK-model (INK-mapping). In bijeenkomsten met het management zijn hierin belangrijke stappen gezet. Ook is in de eerste helft van 2015 extra ingezet op risicomanagement. In dat kader zijn de advisering rondom inkoop, verzekeringen en projectmanagement geïnventariseerd.

Vanuit het Actieplan Huis op Orde werd de nadruk uitsluitend gelegd op procesmanagement en is gestart met het verder beschrijven, optimaliseren, borgen en beheersen van de primaire processen binnen de OMWB. De primaire processen die een bijdrage leveren aan de leverbetrouwbaarheid, de processen rondom BRZO+ en het vergroten van de klanttevredenheid hebben daarbij voorrang gekregen. De processen, voorschriften en werkinstructies die zijn opgesteld, zijn opgenomen in het kwaliteitshandboek dat voor iedere medewerker toegankelijk is via Colleganet. Tevens is gestart met het implementeren van continue verbetering op de huidige processen en documenten door te werken met de PDCA-cyclus.

Informatietechnologie

2015 is een jaar waarin veel tijd is besteed aan incidentafhandeling, het leveren van gebruikersondersteuning en het realiseren van sturingsrapportages. Medio 2015 is de focus gelegd op het structureel terugdringen van incidenten en oplossen van acute issues. Hierdoor is tijd vrijgespeeld voor tal van verbeteracties en het voorbereiden van het IT-deel van Actieplan Huis Op Orde.

In het najaar is de realisatie van het Actieplan Huis op Orde opgepakt met als doel de basis op orde te brengen. Dit ondermeer ter verbetering van de betrouwbaarheid van de bestaande systemen, het verbeteren van de datakwaliteit, de klantrapportages en ondersteuning van de bedrijfsprocessen door verbeterde inrichting van de geautomatiseerde informatievoorziening.

Daarnaast was er aandacht voor het verder professionaliseren van de IT-medewerkers en de IT-dienstverlening, onder meer door adoptie van en certificering voor het BiSL-gedachtegoed. Daarbij is een IT-visie opgesteld en is aangehaakt bij de architecturen zoals deze zijn opgesteld door het KING. Er is aansluiting gerealiseerd op het stelsel van basisregistraties.

Ter verdere voorbereiding op de nieuwe omgevingswet zijn de standaarden voor intergemeentelijke gegevensuitwisseling verkend. De samenwerking met leveranciers is geïntensiveerd waardoor de daar beschikbare kennis en expertise versneld wordt omgezet in voor ons effectievere en efficiëntere oplossingen.

Ook is de communicatie tussen de IT-functies en de primaire lijn verder verbeterd door te gaan werken met een domeingerichte aanpak en een strakkere sturing op resultaat- en planningsafspraken.

De middelen zijn verder onder controle gebracht door verbetering van contract-, financieel- en leveranciersmanagement op IT-gebied. Dit mede aan de hand van een verbeterde IT-rapportagestructuur.

Tenslotte is in 2015 gestart met voorbereidingen om in 2016 te komen tot:

- Een degelijke GIS-voorziening;
- Een verbeterde documentregistratie/opslagoplossing;
- De implementatie van een nieuwe versie van de applicatie die onze primaire bedrijfsprocessen ondersteunt met uitgebreidere collaboratiefunctionaliteit;
- De implementatie van een kosteneffectief IT-meldingenbeheersysteem;
- Toekomstvast IT-voorzieningen voor het faciliteren van verdergaande samenwerkingsvormen, kennis- en documentmanagement.

3. Jaarrekening

Hierna wordt via de balans met toelichting en het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening met toelichting de financiële verantwoording afgelegd over het in het jaar 2015 gerealiseerde beleid.

3.1 Balans per 31 december 2015

Activa			
Bedragen x € 1.000		31 december 2015	31 december 2014
Vaste activa			
Materiele vaste activa		1.095	1.456
Investerings met een economisch nut	1.095		1.456
Totaal vaste activa		1.095	1.456
Vlottende activa			
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar		2.653	1.235
Vorderingen op openbare lichamen	2.653		1.235
Liquide middelen		0	1
Kassaldi	0		1
Totaal liquide middelen			
Overlopende activa		10.963	15.167
Gefactureerde voorschotten	0		5.350
Nog te factureren	7.787		5.761
BTW	1.644		1.372
Afrekeningen werkprogramma's	970		2.258
Vooruitontvangen facturen	469		426
Nog te ontvangen posten	93		
Totaal verrekeningen		339	116
Verrekeningen met een specifiek doel	339		116
Totaal vlottende activa		13.955	16.519
Totaal generaal		15.050	17.973

Passiva

Bedragen x € 1.000

31 december 2015

31 december 2014

Vaste Passiva**Eigen vermogen****Reserves****-2.886****-647**

Algemene reserve

-1.009

308

Bestemmingsreserve huisvesting

249

362

Gerealiseerd resultaat

-2.126

-1.317

Langlopende schulden**3442****4142**

Vaste schulden met renteytypische looptijd > 1ja

3442

4142

Totaal vaste passiva**556****3.495****Vlottende passiva****Kortlopende schulden****4.528****2.606**

Overige kasgeldleningen

1.000

Overige schulden (crediteuren)

1.457

1.369

Debetsaldo bank

2.071

1.237

Overlopende passiva**9.966****11.871**

Vooruitgefactureerde bedragen

84

82

Nog te betalen posten

930

989

Afdr. Loonheffing en netto salarissen

893

858

Reservering uitv. Werkzaamheden

150

163

Gefactureerde voorschotten

5.831

9.065

Afrekeningen werkprogramma's

1.684

597

Diversen

11

Voorschotbedragen met specifiek doel

383

117

Totaal vlottende passiva**14.494****14.477****Totaal generaal****15.050****17.973**

3.2 Het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening

Lasten	2015	2015	2015	2015	2014
	begroting	begroting	realisatie	realisatie	
bedragen x € 1.000	voor wijziging	na wijziging		per programma	realisatie
Programma 1: Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving	17.897			17.908	18.283
Programma 2: Advies en Projecten	7.358			10.141	7.777
Programma 3: Collectieve taken	1.531			1.340	1.227
Programma 4: Overige exploitatielasten	1.405			2.387	2.928
<i>Personeel</i>					
Primair proces		15.910	15.914		
Overhead		2.991	2.992		
<i>Inhuur</i>					
Primair proces		2.606	2.659		
Overhead		2.703	2.460		
Subtotaal personeel	0	24.211	24.025		0
Overige lasten	-	94	49		
Werkplekken	-	116	398		
Huisvesting en facilitaire kosten	-	1.101	1.154		
Tractie	-	60	60		
Kosten ICT	-	1.849	1.801		
Afschrijvingen	-	444	409		
Meetdienst	-	610	533		
Huis op orde	-	340	133		
Subtotaal overige lasten	0	4.613	4.537		0
Kapitaallasten	-	425	486		
Dotatie voorzieningen	-		909		
Doorschuif BTW	-	722	0		
Externe kosten en Briks	-	1.821	1.819		
	-		0		
subtotaal	0	2.967	3.214		0
Totaal lasten	28.191	31.791	31.776	31.776	30.216

Baten	2015	2015	2015	2014
bedragen x € 1.000	begroting voor wijziging	begroting na wijziging	realisatie	realisatie
Programmadeel 1: Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving	17.897	17.397	16.646	18.375
Programmadeel 2: Advies en Projecten	4.154	4.154	9.426	7.062
idem, nog te acquireren	3.403	3.403	0	
Programmadeel 3: Collectieve taken	1.229	1.229	1.246	1.229
Programmadeel 4: Overige exploitatie- baten	2.103	2.103	2.219	3.617
Totaal baten	28.786	28.286	29.537	30.284
Gerealiseerd uit reguliere exploitatie	595	-3.505	-2.239	68
afwikkelingsverschillen voorgaand jaar	0	0	0	-308
Toevoegingen voorzieningen	0	0	0	-850
Gerealiseerd saldo baten en lasten	595	-3.505	-2.239	-1.090
Stortingen reserves	-595	0	0	-226
Onttrekkingen reserves	0	113	113	0
Gerealiseerd resultaat	0	-3.392	-2.126	-1.317

Toelichting op het saldo begroting 2015 ad negatief € 3.392.000

Bij de tweede bestuursrapportage was aan het algemeen bestuur voorgesteld zowel de baten als de lasten 2015 bij te stellen. Besloten is de lasten conform het voorstel bij te stellen, maar de baten niet. Hierdoor komt op begrotingsbasis het saldo uit de reguliere exploitatie uit op negatief € 3.392.000. Voor een nadere toelichting hierop wordt verwezen naar de toelichting onder paragraaf 3.3.3.

Gewijzigde indeling van de lasten

In de jaarrekening 2014 en de primitieve begroting 2015 zijn de lasten gerubriceerd volgens de programma-indeling. Vanaf de tweede burap 2015 is gekozen de lasten te presenteren naar kostensoorten. Dit geeft een beter inzicht in de lasten, en vergemakkelijkt het toelichten van de kosten. De vergelijking tussen de jaarrekeningcijfers 2015 en 2014 is daardoor echter niet mogelijk. Voor het inzicht is derhalve aan de lastenkant de realisatie 2015 ook gepresenteerd volgens de tot en met 2014 gebruikelijke programma-indeling. Daarbij zijn de lasten procentueel verdeeld op basis van de gerealiseerde baten per programma.

3.3 Toelichtingen

3.3.1 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten daarvoor geeft.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het betreffende balansonderdeel anders is vermeld, zijn de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op de balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden vóór het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen, indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend waren.

Personeelslasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen en schulden als gevolg van jaarlijks terugkerende arbeidskostengerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt. Hierbij moet worden gedacht aan componenten als overlopende vakantiegeld- en verlofaanspraken.

Voor arbeidskostengerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming, te weten vier jaar. Indien er sprake is van (eenmalige) schokeffecten (bijvoorbeeld reorganisaties) dient wel een verplichting opgenomen te worden. Hiervan is in het boekjaar 2015 geen sprake.

Balans

Vaste activa

Investerings met een economisch nut

Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden zijn op de betreffende investering in mindering gebracht; in die gevallen wordt op het saldo afgeschreven.

Slijtende investeringen worden vanaf het jaar volgend op het moment van ingebruikneming lineair afgeschreven op basis van de verwachte gebruiksduur. Er wordt geen rekening gehouden met een eventuele restwaarde. De afschrijvingstermijnen worden jaarlijks bij de begroting vastgesteld en zijn in de tabel verderop in deze toelichting opgenomen.

Bij de waardering is in voorkomende gevallen rekening gehouden met een bijzondere vermindering van de waarde, indien deze naar verwachting duurzaam is. In het boekjaar heeft een dergelijke vermindering niet plaatsgevonden.

Vlottende activa

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

Resultaten uit de projecten worden slechts genomen indien en voor zover die met voldoende mate van betrouwbaarheid als gerealiseerd aangemerkt kunnen worden. Zolang daarvan geen sprake is, worden de verkregen verkoopopbrengsten ten volle op de vervaardigingskosten in mindering gebracht.

Afgeronde projecten (ofwel zaken) worden gewaardeerd tegen de kostprijs. De kostprijs is een uurtarief op basis van de ingezette deskundigheid (MBO, HBO of HBO+).

De OMWB hanteert in de financiële verrekening met de opdrachtgevers uurtarieven op basis van deskundigheden. Deze zijn afgeleid van de landelijke kwaliteitscriteria. Binnen de OMWB zijn de medewerkers zoveel als mogelijk, volgens de landelijke kwaliteitcriteria ingezet op de diverse producten.

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. De voorziening is bepaald op basis van de geschatte inningskansen.

Liquide middelen en overlopende posten

Deze activa zijn tegen nominale waarde opgenomen.

Passiva

Vaste schulden

Vaste schulden zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde, verminderd met de gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

Viottende passiva

De viottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Tabel met de gehanteerde afschrijvingstermijnen

Gebouwen en kantoren	40 jaar
Idem, semi-permanente situatie	20 jaar
Transportmiddelen	7 jaar
Bestelauto / meetdienst	8/10 jaar
aanhangers	15 jaar
Automatisering: PC's en printers	3-5 jaar
Automatisering: bekabeling	20 jaar
Automatisering: servers, netwerkcomponenten, verbindingen	5 jaar
Automatisering: software, centrale databases, maatwerk	5 jaar
Grote systemen zonder onderhoudscontract	4 jaar
Grote systemen met onderhoudscontract	8 jaar
Meubilair en inventaris	10 jaar
Technische installaties	15 jaar
Mobiele telefoons	2 jaar

3.3.2 Toelichting op de balans per 31 december 2015

Vaste activa

Materiële vaste activa

Investerings met een economisch nut

De materiële vaste activa met een economisch nut bestaan uit de volgende onderdelen:

	Boekwaarde per 31-12-2015	Boekwaarde per 31-12-2014
Huisvesting	485	565
Automatisering	358	585
Tractie	121	128
Machines, apparaten en installaties/technische apparatuur	132	177
Totaal	1.095	1.456

Van het verloop van de boekwaarde van deze investeringen kan het volgende overzicht worden gegeven:

	Boekwaarde 31-12-2014	Investe- ringen	Desinves- teringen	Afschrij- vingen	Bijdragen van derden	Afwaar- deringen	Boekwaarde 31-12-2015
Huisvesting	565	-	-	80	-	-	485
Automatisering	585	14	-	242	-	-	358
Tractie	128	27	-	35	-	-	121
Machines, apparaten en installaties/technische apparatuur	177	23	-	68	-	-	132
Totaal	1.456	64	-	425	-	-	1.095

Onder de bijdragen van derden zijn de inkomsten zoals subsidies van bijvoorbeeld rijk en provincies opgenomen en overige bijdragen die direct gerelateerd zijn aan de investering. Onder de afwaarderingen staan de afwaarderingen vermeld wegens duurzame waardeverminderingen. Beiden zijn voor 2015 niet aan de orde.

De in het boekjaar gedane investeringen betreffen:

Vervanging / aanschaf mobiele telefoons	12.700
Vervanging / aanschaf tablets	1.600
Aanschaf Citroën C4 Picasso	26.900
Meetwagen Ford Transit Custom VH-956-R	22.900
Totaal	64.100

Vlottende activa

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

De in de balans opgenomen uitzettingen met een looptijd van één jaar of minder kunnen als volgt gespecificeerd worden:

	Boekwaarde 31-12-2015	Voorziening oninbaarheid	Balanswaarde 31-12-2015	Balanswaarde 31-12-2014
Vorderingen op openbare lichamen	2.696	43	2.653	1.235
Totaal	2.696	43	2.653	1.235

In het boekjaar 2015 zijn de daarvoor in aanmerking komende oninbare posten afgeboekt.

Onder de debiteuren zijn begrepen de vorderingen inzake de oude hypotheke, zoals de declaraties inzake de SBK gelden, en de ter discussie staande VVGB gelden. Aan het algemeen bestuur wordt inzake deze posten een afzonderlijk voorstel voorgelegd om te komen tot finale afwikkeling.

Van de overige posten was een groot deel per ultimo mei 2016 inmiddels afgewikkeld. Voor enkele oudere posten is een beperkte voorziening voor oninbaarheid getroffen.

Schatkistbankieren

Sinds medio 2015 worden overtollige middelen in het kader van schatkistbankieren in de vorm van een rekening-courantverhouding bij het rijk afgestort.

Voor het boekjaar 2015 bedraagt het drempelbedrag € 250.000. Het bedrag aan middelen dat in het kader van het drempelbedrag door de gemeente buiten 's Rijks schatkist is aangehouden heeft per ultimo van het kwartaal bedragen:

Kwartaal 1: € 794.000
Kwartaal 2: € 738.000
Kwartaal 3: € 44.000
Kwartaal 4: € 69.000

In het eerste en tweede kwartaal is het drempelbedrag derhalve overschreden. Door het instellen van een automatische afroaming van het banksaldo, wordt sinds het derde kwartaal wel aan de gestelde eisen voldaan.

Vlottende activa

Liquide middelen

Het saldo van de liquide middelen bestaat uit de volgende componenten:

	Boekwaarde per 31-12-2015	Boekwaarde per 31-12-2014
Kassaldi	-	1
Banksaldo BNG	-	-
Totaal	-	1

Ultimo 2015 had de dienst geen tegoed in rekening-courant bij de BNG. Door het niet afrekenen met de deelnemers van de tekorten 2014 en 2015, is de liquiditeitspositie gedurende het boekjaar verslechterd.

Vlottende activa
Overlopende activa

De post overlopende activa kan als volgt onderscheiden worden:

	Boekwaarde per 31-12-2015	Boekwaarde per 31-12-2014
De van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel	339	116
Overige nog te ontvangen bedragen, en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	10.963	15.167
Totaal	11.302	15.283

Van de nog te ontvangen voorschotbedragen kan het volgende verloopoverzicht worden gegeven.

	Boekwaarde 31-12-2014	Vermeerderingen	Verminderingen	Boekwaarde 31-12-2015
Interreg IVA broeikasgasreductie	116	-	116	-
SSIB 2014-2015	12-	311	287	12
Impuls Omgevingsveiligheid: Uitvoeringsprogramma Brabantse Omgevingsdiensten 2015	-	474	239	235
Idem provincie Zuid-Holland	-	170	78	92
Totaal	104	955	720	339
Bij: SSIB 2014/2015 van creditzijde balans	12			
aansluiting beginbalans	116			

Dit betreffen te ontvangen bedragen op (subsidiabele) projecten. In de kolom vermeerderingen zijn de over 2015 te ontvangen bedragen verantwoord. In de kolom verminderingen zijn de werkelijk ontvangen voorschotten verantwoord.

De specificatie van de overige nog te ontvangen en de vooruitbetaalde bedragen is als volgt:

	2015	2014
Gefactureerde voorschotten	-	5.350
Eindafrekeningen gemeenten	970	
Nog te factureren omzet, afrekeningen werkprogramma's en onderhanden werk	8.346	
Af: voorziening eindafrekeningen	<u>559 -/-</u>	
	8.757	8.019
BTW	1.644	1.372
Vooruit ontvangen facturen	469	426
Nog te ontvangen bedragen	93	-
Totaal	10.963	15.167

Gefactureerde voorschotten

In het boekjaar 2014 waren al op 1 december 2014 de eerste voorschotten 2015 gefactureerd, tot een bedrag van € 5,3 miljoen.

De voorschotten 2016 konden echter pas na vaststelling van de bijdragen 2016 worden gefactureerd. Het algemeen bestuur heeft op 20 januari 2016 deze bijdragen vastgesteld. Omdat de eerste termijn pas in 2016 is gefactureerd staat er ultimo 2015 geen bedrag voor gefactureerde voorschotten.

Nog te factureren omzet, afrekeningen werkprogramma's

Het saldo van "nog te factureren" ofwel onderhanden werk ad. € 8.757.000 is opgebouwd uit nog te factureren werkzaamheden programma 1 en 2 en de eindafrekening 2015.

Omdat er voor een aantal afrekeningen onzekerheden bestonden over de hoogte van de bedragen, is een voorziening getroffen van € 559.000 voor mogelijke afwikkelingsverschillen. Per medio juni 2016 is voor het merendeel van de deelnemers de afrekening opgesteld en verzonden.

BTW

Het bedrag aan BTW ad 1.644.000 bestaat uit de doorschuif btw en de reguliere btw aangifte. De doorschuif btw is in januari 2016 bij de deelnemers in rekening gebracht. De overige btw is in de aangifte over het vierde kwartaal aangegeven.

Vooruit ontvangen facturen

Dit betreffen facturen die in 2015 zijn geboekt, maar betrekking hebben op het boekjaar 2016.

Nog te ontvangen bedragen

Hieronder is verantwoord een opbrengst over 2015 die per einde van het boekjaar nog niet was gefactureerd.

Passiva
Vaste passiva
Eigen vermogen

Tot het eigen vermogen van de dienst worden gerekend het totaal van alle reserves per 31 december, aangevuld met het resultaat over het boekjaar.

Zowel de algemene reserve als eventuele bestemmingsreserves worden tot het eigen vermogen gerekend. De reden hiervoor is dat alle reserves in principe vrij kunnen worden aangewend en een eerder vastgestelde bestemming altijd door het algemeen bestuur kan worden gewijzigd.

Het in de balans opgenomen (negatief) eigen vermogen bestaat uit de volgende componenten:

	Boekwaarde per 31-12-2015	Boekwaarde per 31-12-2014
Algemene reserve	-1.009	308
Gerealiseerd resultaat boekjaar 2014	-	-1.317
Gerealiseerd resultaat boekjaar 2015	-2.126	-
Reserve huisvesting	249	362
Totaal eigen vermogen	- 2.886	-647

Het boekjaar 2014 sloot met een te bestemmen tekort van € 1.317.000. Dit tekort is in mindering gebracht op de algemene reserve.

De jaarrekening 2015 sluit met een gerealiseerd nadelig resultaat van afgerond € 2.126.000. Overeenkomstig het Besluit begroting en verantwoording Gemeenten en Provincies, is dit saldo afzonderlijk op de balans opgenomen. Het algemeen bestuur zal in een afzonderlijk voorstel worden geadviseerd over afdekking van de tekorten tot en met 2015.

Het verloop van de reserves over het boekjaar was als volgt:

	Boekwaarde 31-12-2014	Toevoe- gingen	Onttrek- kingen	Boekwaarde 31-12-2015
Algemene reserve	308	-	1.317	-1.009
Reserve huisvesting	362		113	249
Totaal	670	-	1.430	-760

Aan de reserves wordt geen rente toegevoegd.

Algemene reserve

De algemene reserve dient als buffer voor rekeningtekorten en zou tevens ingezet moeten worden om het algemeen weerstandsvermogen op peil te houden. Gezien de negatieve stand van de reserve is hiervan geen sprake.

Reserve huisvesting

Het doel van de vorming van de reserve 'huisvesting' is het egaliseren van de huurkosten over de contractperiode. In de eerste twee jaar van het contract werden er geen huurkosten in rekening gebracht door de verhuurder. Om de kosten te egaliseren over de looptijd werd er de eerste twee jaar gestort in de reserve huisvesting. De resterende jaren van het huurcontract (t/m 2022) zal er uit de reserve onttrokken worden, conform het volgende overzicht.

Meerjarige verloop	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
beginsaldo	362	249	136	113	91	68	45	23
storting								
onttrekking	113	113	23	23	23	23	23	23
saldo	249	136	113	91	68	45	23	0

Vaste passiva

Langlopende schulden

Van de vaste schulden met een looptijd >1 jaar is de specificatie als volgt:

	Boekwaarde per 31-12-2015	Boekwaarde per 31-12-2014
Gemeente Tilburg à 4,25%	642	642
Bank Nederlandse gemeenten à 0,8%	2.800	3.500
Totaal	3.442	4.142

Over het boekjaar is € 50.213 aan rentelasten verantwoord op bovenstaande schuld (2014: € 46.802).

Passiva

Vlottende passiva

Onder de vlottende passiva zijn opgenomen:

	Boekwaarde per 31-12-2015	Boekwaarde per 31-12-2014
Overige kasgeldleningen	1.000	-
Overige schulden (crediteuren)	1.457	1.369
Debetsaldo bank	2.071	1.237
Overlopende passiva	9.966	11.871
Totaal	14.494	14.477

De kasgeldlening was noodzakelijk omdat het schuld in rekening-courant bij de BNG tegen de kredietlimiet aan ging lopen. Bij overschrijding daarvan zou relatief hoge boeterente moeten worden betaald.

Debetsaldo bank

Het banksaldo bestaat uit de schuld in rekening-courant bij de Bank Nederlandse Gemeenten per 31 december 2015.

Overlopende passiva

De specificatie van de overlopende passiva is als volgt:

	Boekwaarde per 31-12-2015	Boekwaarde per 31-12-2014
Vooruit gefactureerde bedragen	84	82
Nog te betalen posten	930	989
Afdrachten loonheffing en netto salarissen	893	858
Reservering uitvoering werkzaamheden	150	163
Gefactureerde voorschotten	5.831	9.065
Afrekeningen werkprogramma's	1.684	597
Diversen	11	-
Voorschotbedragen met een specifiek doel	383	117
Totaal	9.966	11.871

Van de voorschotbedragen met een specifiek doel kan het volgende verloopoverzicht worden gegeven.

	Boekwaarde 31-12-2014	Toevoe- gingen	Onttrek- kingen	Boekwaarde 31-12-2015
Brabant Veiliger	6	11	17	-
Luchtkwaliteitsmetingen 2014-2015	99	169	30	238
VNG Energiebesparingsaanpak bedrijven regio Midden- en West Brabant 2015 en 2016	-	154	9	145
Totaal	105	334	56	383
Bij SSIB naar debetzijde balans	12			
Aansluiting beginbalans	117			

Dit betreffen ontvangen voorschotten op (subsidiabele) projecten. In de kolom toevoegingen zijn de in 2015 ontvangen voorschotten verantwoord. Een deel van het werk is reeds uitgevoerd, maar nog niet in rekening gebracht. Dit deel is verantwoord in de kolom onttrekkingen.

Niet uit de balans blijvende vorderingen en verplichtingen

Personele verplichtingen

Op grond van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeente mogen geen voorzieningen worden gevormd voor jaarlijks terugkerende arbeidskostengerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume. Om die reden wordt geen post voor personele verplichtingen opgenomen op de balans.

Het per 31 december opgebouwde tegoed aan vakantiegeld van alle medewerkers (over de periode juni tot en met december 2015) bedraagt afgerond € 536.000 bruto.

Het tegoed aan reguliere vakantiedagen heeft per 31 december circa 2.270 dagen bedragen. Dit is (afgerond) gemiddeld 8 dagen per medewerker.

Leaseverplichtingen

Een deel van de activa is aangeschaft via een leasecontract.

Dit betreffen:

- Kopieer- en printapparatuur: Deze apparatuur wordt van Océ Finance Nederland geleased. Deze overeenkomst is in 2013 afgesloten en brengt een jaarlijkse verplichting met zich mee van € 14.028.
- IT-infrastructuur en omgeving: Hiervoor is in 2012 een overeenkomst afgesloten met Equalit. Deze brengt een jaarlijkse verplichting met zich mee van € 1.500.000.
- Dienstauto's: De dienstauto's worden via Business Lease Nederland B.V. geleased. Deze overeenkomst is in 2013 afgesloten voor 36 maanden en brengt een jaarlijkse verplichting met zich mee van € 8.644.

Huurovereenkomst

De jaarlijkse huurverplichting voor het pand in Tilburg bedraagt vanaf 2015 € 581.647. De huurovereenkomst is aangegaan voor een periode van 10 jaar met als einddatum 2022. Voor de verhuurder is een bankgarantie afgegeven van € 155.000.

Inkoopverplichtingen

De dienst heeft zich gecommiteerd aan diverse meerjarige inkoopverplichtingen. Voor de uit deze inkoopverplichtingen voortvloeiende lasten zijn in de begroting toereikende budgetten opgenomen.

3.3.3 Toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening over 2015

Bij de tweede bestuursrapportage 2015 was een nadelig resultaat geprognoseerd van € 3.392.000. Dit begrotingssaldo is ontstaan doordat bij de behandeling van de bestuursrapportage wel besloten is tot bijstelling van de lasten, maar niet tot bijraming van de corresponderende inkomsten, te weten € 553.000 aan overige baten, en uiteindelijk € 2.839.000 aan aanvullende bijdragen van deelnemers.

Afgezet tegen dit bij de Burap gerapporteerde tekort van € 2.839.000 betekent het saldo van de jaarrekening ad € 2.126.000 ten opzichte van de Burap een voordeel van € 713.000.

Als dit bedrag nog wordt gecorrigeerd met de budgetoverheveling van € 207.000 (Huis op Orde) dan resteert een netto verschil van € 506.000 ten opzichte van het begroot nadelig resultaat.

In de exploitatielasten en –baten zijn posten begrepen die betrekking hebben op 2014. Bij de beoordeling van het resultaat 2015 dienen deze posten feitelijk buiten beschouwing gelaten te worden. Ook is er sprake van een aantal incidentele baten en lasten.

Incidentele lasten en baten en afwikkelingsverschillen

Omschrijving	Voor- nadeel
1. Bijdrage onderhoud pand RMD (2013-2015)	80.000 N
2. Extra storting dubieuze debiteuren 2014	307.000 N
3. Nagekomen baten minus lasten 2014	265.000 V
Totaal	122.000 N

1 Bijdrage onderhoud pand RMD

Er is afgesproken voor 3 jaar een bijdrage te betalen voor het pand van voormalig RMD. 2015 was het laatste jaar.

2 Extra afboeking dubieuze debiteuren

In 2014 was er rekening gehouden met een voorziening dubieuze debiteuren van 850.000 voor afwikkelingsverschillen. Gedurende het jaar 2015 bleek dit niet voldoende en is aanvullend gestort ter afwikkeling over de boekjaren 2014 en eerder.

3 Nagekomen lasten en baten 2014

In 2015 zijn enkele kosten en opbrengsten verantwoord die betrekking hebben op het boekjaar 2014. Voor de beoordeling van het resultaat 2015 dienen deze posten feitelijk buiten beschouwing gelaten te worden.

Hierna worden zowel voor de lasten als de baten, de belangrijkste verschillen ten opzichte van de begroting nader toegelicht. Bij de verantwoording is aansluiting gezocht bij de indeling volgens de tweede bestuursrapportage 2015.

Nadere toelichting op de lasten

De bijstelling van de lasten is conform de besluitvorming van het algemeen bestuur. De begroting na wijziging komt uit op een lastentotaal van € 31.791.000. De realisatie heeft € 31.667.000 bedragen. Hierna worden de belangrijkste verschillen nader toegelicht.

	Begroting 2015 na wijziging	realisatie 2015
Personeelslasten		
Salarissen en vergoedingen primair proces	15.910.000	15.914.000
Salarissen en vergoedingen overhead	2.991.000	2.992.000
Inhuur primair proces	2.606.000	2.659.000
Inhuur overhead	2.703.000	2.460.000
Subtotaal personeel	24.211.000	24.025.000

Salarissen en vergoedingen € 15.914.000

Salarissen en vergoedingen overhead € 2.992.000

Het totaal van de salarissen en de vergoedingen was nagenoeg conform de begroting.

Inhuur primair proces € 2.659.000

Om de werkprogramma's te kunnen realiseren was het noodzakelijk om meer in te huren op het primaire proces.

Inhuur overhead € 2.460.000

De inhuur op directieniveau is lager dan bij de tweede bestuursrapportage werd aangenomen. Daarnaast is er al bezuinigd op de inhuur van de overhead. Dit levert een voordelig resultaat van € 243.000 op.

	Begroting 2015 na wijziging	realisatie 2015
Huisvesting/facilitair etc		
Overige lasten	94.000	49.000
Werkplekken	116.000	398.000
Huisvesting en facilitaire kosten	1.101.000	1.154.000
Tractie	60.000	60.000
ICT	1.849.000	1.801.000
Afschrijvingen/rentelasten	444.000	409.000
Meetdienst	610.000	533.000
Huis op Orde	340.000	133.000
Subtotaal Huisvesting/facilitair etc	4.613.000	4.537.000

Werkplekken € 398.000

In de tweede bestuursrapportage (en de begrotingen 2016 en 2017) is reeds rekening gehouden met een aanzienlijke in te boeken besparing op de kosten van de externe werkplekken. Voor de onderbouwing van deze ingeboekte besparing wordt verwezen het Financieel Kader 2016 en de verwerking hiervan in de begroting 2016. Ten tijde van het opstellen van de jaarrekening 2015 was hierover echter nog geen besluit genomen. Daarom zijn in de jaarrekening de kosten vooralsnog volledig verantwoord.

Huisvesting en facilitaire kosten € 1.154.000

De huur van het gebouw aan de Spoorlaan en de parkeerplaatsen is €26.000 hoger uitgevallen dan begroot. Dit komt mede doordat tijdens de BURAP II de huur van de parkeerplaatsen voor 2 maanden te weinig was meegenomen. De kantoorbenodigdheden zijn € 10.000 hoger uitgevallen dan begroot. De servicekosten voor het gebouw zijn in 2014 te laag ingeschat. Hierdoor waren de voorschot nota's servicekosten 2015 te laag. In de loop van dit jaar is dit geconstateerd en verhoogd. Dit zorgt voor een extra last van € 70.000. De overige kosten zijn €46.000 hoger dan begroot. De OMWB heeft de gemeente Dongen een vergoeding betaald voor gemaakte kosten in het verleden. Er is onderzocht of deze kosten verhaalbaar waren bij de verzekering dit bleek echter niet het geval te zijn. Een deel van de kantinekosten wordt doorbelast aan de gemeente Tilburg. In het boekjaar 2015 is zowel de opbrengst 2014 als 2015 verantwoord.

Afschrijvingen en rentekosten € 409.000

Hieronder zijn verantwoord de werkelijke afschrijvingskosten ad € 354.000 (excl. meetdienst), de rentekosten van de langlopende leningen ad € 50.000 en de overige bankkosten ad € 5.000.

Huis op orde € 133.000

Voor het project 'Huis op Orde' was voor 2015 € 340.000 in de begroting opgenomen. Na vaststelling van het actieplan Huis op Orde en goedkeuring voor de start van fase I, is direct met de uitvoering gestart. Het budget voor fase I werk in 2015 niet volledig ingezet. De reden hiervoor is dat een groot deel van de acties in de eerste helft van 2016 zou worden afgerond. Omdat de kosten dus nog komen in 2016 zal voor het restantbudget ad € 207.000 bij de bestemming van het rekeningsaldo worden voorgesteld dit over te hevelen naar het boekjaar 2016.

	Begroting 2015 na wijziging	realisatie 2015
Overige lasten		
Kapitaallasten	425.000	486.000
Extra dotatie voorziening voor oninbaar afrekeningen oude jaren	-	307.000
Dotatie voorziening afwikkeling Eindafrekeningen 2015	-	559.000
Dotatie voorziening dubieuze debiteuren		43.000
Doorschuif BTW	722.000	-
Externe kosten en Briks	1.821.000	1.819.000
Subtotaal overige lasten	2.967.000	3.214.000

Kapitaallasten € 486.000

De post kapitaallasten ad € 486.000 is eveneens aan de batenkant verantwoord. Dit betreft een dubbeltelling die vanaf de begroting 2016 niet meer opgenomen zal worden. De post is opgebouwd uit afschrijvingen (€ 424.000) en toegerekende rentelasten (€ 62.000).

Dotatie voorziening oninbaar € 307.000

Bij de jaarrekening 2014 was een voorziening voor oninbare posten gevormd. Bij de afwikkeling van de oude vorderingen bleek de voorziening niet toereikend en is ten laste van de exploitatie 2015 een extra storting gedaan.

Dotatie voorziening afwikkeling eindafrekeningen € 559.000

Ten behoeve van mogelijke afwikkelingsverschillen inzake de eindafrekeningen 2015 met de deelnemers is rekening gehouden met een lagere opbrengst van € 559.000. Een AB voorstel met betrekking tot de (gedeeltelijke) aanwending van deze voorziening is in voorbereiding.

Dotatie voorziening dubieuze debiteuren € 43.000

Voor de reguliere debiteuren van vóór 2015 is eveneens een relatief kleine voorziening gevormd.

Doorschuif BTW € 0

De doorschuif BTW was in de begroting 2015 zowel aan de baten als de lastenkant geraamd. Doorschuif BTW is voor de OMWB een budgettair neutrale post, en is om die reden buiten de exploitatiebaten en -lasten gehouden. Ook in de begrotingen 2016 en verder is deze post niet meer opgenomen.

Toelichting op de baten

Bij de tweede bestuursrapportage heeft het algemeen bestuur besloten de baten niet bij te stellen. De hieronder gepresenteerde ramingen betreffen dus de inkomsten zoals die bij de primaire begroting inclusief eerste wijziging waren begroot.

De realisatie 2015 is gunstiger dan was begroot.

	Begroting 2015 na wijziging	realisatie 2015
Programma 1: Vergunningverlening, Toezicht en handhaving	17.397.000	16.646.000
Programma 2: Advies en projecten Idem nog te acquireren	4.154.000 3.403.000	9.426.000
Programma 3: Collectieve taken	1.229.000	1.246.000
Programma 4: Overige exploitatiebaten	2.103.000	2.219.000

De specificatie per programma is als volgt:

Programma 1

Realisatie volgens eindafrekening 2015	14.852.000
Verschil realisatie lager dan de begroting	1.082.000
Omzet niet-deelnemers	333.000
Externe kosten PNB (metingen en onderzoek)	352.000
Extra omzet Lump-sum	27.000
Totaal programma 1	16.646.000

Programma 2

Realisatie volgens eindafrekening 2015	7.534.000
Omzet niet deelnemers	929.000
Extra omzet PNB (aanvullende opdrachten)	963.000
Totaal programma 2	9.426.000

Programma 3

Realisatie volgens eindafrekening 2015

1.246.000**Programma 4**

Overige inkomensoverdrachten van de gemeente

336.000

Ziektewetuitkeringen etc.

64.000

Diverse opbrengsten

760.000

Bijdrage inzet technische apparatuur

573.000

Doorbelaste rente en afschrijving (intern)

486.000

Totaal programma 4**2.219.000***Deelprogramma 4 : Overige exploitatiebaten*

In deel programma 4 zijn de overige baten opgenomen. Van de overige baten lichten wij nog de volgende zaken toe:

- Onder de overige inkomensoverdrachten vallen de opbrengsten SBK gelden.
- Onder de diverse opbrengsten zijn oa de enkele afwikkelingsverschillen eindafrekeningen 2014 én 2015 meegenomen. Nadat de jaarrekening 2014 was afgerond, kwamen er aanpassingen op de eindafrekening 2014. Deze zijn meegenomen in de jaarrekening 2015. De gevolgen van de eindafrekening 2015 zijn meegenomen in de jaarrekening 2015. Daarnaast zijn de opbrengsten van projecten die buiten het werkprogramma vallen verantwoord onder de diverse opbrengsten.
- De bijdrage inzet technische apparatuur is de bijdrage van de Provincie NB aan de exploitatielasten die gemaakt worden voor metingen en onderzoek.

Verantwoordingsinformatie Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)

Publicatieverplichting beloning regulier

Uit hoofde van de WNT moet de bezoldiging van alle topfunctionarissen worden verantwoord, ook als de norm niet is overschreden. Dit geldt ook voor externe topfunctionarissen, ongeacht de duur van het dienstverband of de periode van de inhuur. Van overige medewerkers moet alleen een vermelding plaatsvinden bij overschrijding van de norm.

Van elke topfunctionaris en van elke andere functionaris, die in het betreffende jaar een totale bezoldiging heeft ontvangen hoger dan de maximale bezoldigingsnorm, moet onze organisatie op grond van de WNT en het gewijzigde artikel 28 BBV in de toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening het volgende opnemen:

- De beloning;
- De belastbare vaste en variabele onkostenvergoeding;
- De voorzieningen ten behoeve van beloningen betaalbaar op termijn;
- De functie of functies;
- De duur en omvang van het dienstverband in het verslagjaar;
- De beloning in het voorgaande jaar;
- Een motivering voor de overschrijding van de maximale bezoldigingnorm (dit geldt ook voor externe topfunctionarissen).

Van topfunctionarissen moet bovendien ook de naam openbaar worden gemaakt. Bij de niet-topfunctionarissen is dit niet verplicht en kan worden volstaan met het noemen van de functie(s).

Onderstaande verantwoording is opgesteld op basis van de volgende op de Omgevingsdienst van toepassing zijnde regelgeving. Dit is het algemene WNT-maximum.

Het bezoldigingsmaximum in 2015 voor de omgevingsdienst is € 178.000 voor topfunctionarissen met een dienstverband. Voor topfunctionarissen zonder dienstverband geldt de bezoldigingsnorm uit 2014, zijnde € 230.474.

Het weergegeven toepasselijke WNT-maximum per persoon of functie is berekend naar rato van de omvang (en voor topfunctionarissen tevens de duur) van het dienstverband, waarbij voor de berekening de omvang van het dienstverband nooit groter kan zijn dan 1,0 fte.

Bezoldiging in het kader van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (beloningen regulier)

Algemeen directeur Dhr A. Houtman	Norm WNT	Realisatie 2015	Realisatie 2014
Beloning*		€ 107.938	€ 132.652
Belastbare vaste en variabele onkostenvergoeding		-	€ 20.054
Voorzieningen ten behoeve van beloningen betaalbaar op termijn		€ 9.990	€ 18.728
Totaal	€ 130.208*	€ 117.928	€ 171.434
Duur en omvang van het dienstverband in het verslagjaar		10 mnd/ 40 uur pw	12 mnd/ 40 uur pw
Motivering voor de overschrijding van de maximale bezoldigingsnorm.		n.v.t.	n.v.t.

* bezoldigingsnorm 2015 berekend naar rato duur dienstverband

De heer Houtman is van 24 september tot 1 november met buitengewoon verlof gegaan. Per 1 november is het dienstverband beëindigd. De periode van non-activiteit wordt voor de WNT niet meer als periode van dienstverband aangemerkt. Voor de normering van de WNT wordt de periode 1 januari tot 24 september 2015 gehanteerd.

De bezoldiging tijdens de periode van non-activiteit met een omvang van € 11.892 wordt als uitkering wegens beëindiging van het dienstverband beschouwd en niet als reguliere beloning. Dit bedrag is derhalve niet in bovenstaande tabel opgenomen maar in de tabel uitkeringen wegens beëindiging van het dienstverband.

Naast de genoemde bezoldiging heeft dhr. Houtman wegens afkoop van verlofuren uit 2012 € 25.147 ontvangen. Dit bedrag dient te worden toegerekend aan het jaar 2012 en telt niet mee voor de toets aan de bezoldigingsnorm 2015.

Algemeen directeur Dhr R. Verschoor	Norm WNT	Realisatie 2015	Realisatie 2014
Beloning		€ 62.066	n.v.t.
Belastbare vaste en variabele onkostenvergoeding		n.v.t.	n.v.t.
Voorzieningen ten behoeve van beloningen betaalbaar op termijn		n.v.t.	n.v.t.
Totaal	n.v.t.	€ 62.066	n.v.t.
Duur en omvang van het dienstverband in het verslagjaar		7 okt. tot en met 31 dec. 40 uur pw	n.v.t.
Motivering voor de overschrijding van de maximale bezoldigingsnorm.		n.v.t.	n.v.t.

De heer Verschoor is ingehuurd en is van de periode van 7 oktober tot en met 31 december algemeen directeur geweest. Dhr. Verschoor was daarmee topfunctionaris zonder dienstbetrekking. Omdat hij niet voldoet aan de duurbepalingen van artikel 2.1 van de WNT is geen normering van toepassing. De tabel heeft betrekking op de genoemde periode.

De leden van het Algemeen Bestuur (AB) en Dagelijks Bestuur (DB) krijgen uit hoofde van hun functie als bestuurslid bij de OMWB geen bezoldiging. Ook ontvangen zij geen onkostenvergoeding van de OMWB.

Lid Dagelijks Bestuur	Functie	Vergoeding
De heer F. Naterop, Burgemeester gemeente Aalburg (tot 23 maart 2016)	Voorzitter van het Dagelijks en Algemeen bestuur	n.v.t.
De heer J. van den Hout, Gedeputeerde Provincie Noord-Brabant	Waarnemend voorzitter en belast met Brabantbrede coördinatie handhavingstaken en uitvoering BRZO-taken en uniformering informatievoorziening	n.v.t.
De heer O.S. Akinci, Wethouder gemeente Breda (tot en met 23 september 2015)	Portefeuillehouder financiën	n.v.t.
De heer P. Depla, Burgemeester gemeente Breda (vanaf 23 september 2015)	Portefeuillehouder financiën	n.v.t.
De heer J.P.M. Klijs, Burgemeester gemeente Moerdijk	Portefeuillehouder uitvoering BRZO-taken en handhavingssamenwerking	n.v.t.
De heer M. Jacobs, Wethouder gemeente Tilburg	Portefeuillehouder personeelszaken	n.v.t.
De heer T. Theunis, Wethouder gemeente Etten-Leur	Portefeuillehouder relatiebeheer deelnemers OMWB	n.v.t.
De heer R.F.I. Palmen, Burgemeester gemeente Hilvarenbeek	Portefeuillehouder innovatie	n.v.t.

Algemeen Bestuur	Vertegenwoordiger	Vergoeding
Provincie Noord-Brabant	De heer J. van den Hout	n.v.t.
Gemeente Aalburg (tot en met 23 maart 2016)	De heer A.M.T. Naterop	n.v.t.
Gemeente Aalburg (vanaf 23 maart 2016)	De heer P. Bouwman	n.v.t.
Gemeente Alphen Chaam	De heer A. van de Heijning	n.v.t.
Gemeente Baarle Nassau	De heer J. van Cranenbroek	n.v.t.
Gemeente Bergen op Zoom	De heer P. van der Velden	n.v.t.
Gemeente Breda (tot en met 23 september 2015)	De heer O.S. Akinci	N.v.t.
Gemeente Breda (vanaf 23 september 2015)	De heer P. Depla	n.v.t.
Gemeente Dongen	Mevrouw B. van Beers	n.v.t.
Gemeente Drimmelen	De heer G. de Kok	n.v.t.
Gemeente Etten-Leur	De heer R. Dujardin	n.v.t.
Gemeente Geertruidenberg	Mevrouw W. van Hees	n.v.t.
Gemeente Gilze en Rijen	Mevrouw A. Zwarts	n.v.t.
Gemeente Goirle	De heer G. van der Put	n.v.t.
Gemeente Halderberge	De heer F. Harteveld	n.v.t.
Gemeente Heusden	De heer J. Hamming	n.v.t.
Gemeente Hilvarenbeek	De heer R.F.I. Palmen	n.v.t.
Gemeente Loon op Zand	De heer W.C. Luijendijk	n.v.t.
Gemeente Moerdijk	De heer J.P.M. Klijs	n.v.t.
Gemeente Oisterwijk (tot en met 1 juli 2015)	De heer W. Lemmens	n.v.t.
Gemeente Oisterwijk (vanaf 23 september 2015)	De heer S. Verhoeven	n.v.t.
Gemeente Oosterhout	De heer S.W.Th. Huisman	n.v.t.
Gemeente Roosendaal	De heer T. Theunis	n.v.t.

Gemeente Rucphen	Mevrouw L. Matthijsen-De Jong	n.v.t.
Gemeente Steenberg (tot en met 9 december 2015)	De heer J. Vos	n.v.t.
Gemeente Steenberg (vanaf 9 december 2015)	De heer R. van den Belt	n.v.t.
Gemeente Tilburg	De heer M. Jacobs	n.v.t.
Gemeente Waalwijk	Mevrouw J. Keijzers	n.v.t.
Gemeente Werkendam	De heer M. de Gelder	n.v.t.
Gemeente Woensdrecht	De heer S. Adriaansen	n.v.t.
Gemeente Woudrichem	De heer I. Koedoot	n.v.t.
Gemeente Zundert	De heer J.C.M. de Beer	n.v.t.

Publicatieverplichting uitkeringen wegens beëindiging van het dienstverband

Volgens de WNT zal voor elke topfunctionaris en voor elke gewezen topfunctionaris moeten worden vermeld:

- De uitkeringen wegens beëindiging van het dienstverband;
- De naam, functie of functies die tijdens het dienstverband zijn bekleed;
- Het jaar waarin het dienstverband is beëindigd.

Er is sprake van een maximum norm voor ontslagvergoedingen voor topfunctionarissen, die niet mag worden overschreden. Voor alle andere medewerkers zal een uitkering wegens beëindiging van het dienstverband moeten worden vermeld indien:

1. In enig voorafgaand jaar voor deze persoon een Wopt- / WNT-melding is gedaan. Of
2. Het totaal van de uitkering in verband met beëindiging van het dienstverband meer bedraagt of zal bedragen dan de maximale bezoldigingsnorm in het jaar waarin het dienstverband is beëindigd. De norm moet pro rata worden toegepast als geen sprake is van een fulltime dienstverband, of als dit korter heeft geduurd dan een kalenderjaar.

In dat geval moeten de volgende gegevens worden vermeld:

- De uitkering wegens beëindiging dienstverband;
- De functie of functies die tijdens het dienstverband zijn bekleed;
- Het jaar waarin het dienstverband is beëindigd.

Uitkeringen wegens beëindiging van het dienstverband

Algemeen directeur A. Houtman	Norm WNT	Realisatie 2015
Uitkeringen wegens beëindiging van het dienstverband	€ 75.000	€ 11.892
Het jaar waarin het dienstverband is beëindigd		2015

De algemeen directeur is eind september met buitengewoon verlof gestuurd tot 1 november, de ontslagdatum. Het salaris over deze periode van non-activiteit wordt in het kader van de WNT als uitkering wegens beëindiging van het dienstverband beschouwd.

Bijlage 1 Afkortingenlijst

- AO/ IC	Administratieve organisatie/ Interne controle
- BBV	Besluit Begroting en Verantwoording
- BNG	Bank Nederlandse Gemeenten
- BOA	Buitengewoon Opsporings Ambtenaar
- BRIKS	Bouw-, Reclame-, Inrit-, Kap- en Sloopvergunning
- BRZO	Besluit Risico's Zware Ongevallen
- BTW	Belasting Toegevoegde Waarde
- EMU-saldo	Economische- en Monetaire Unie-Saldo
- EVC	Eerder Verworven Competenties
- Fido	(wet) Financiering decentrale overheden
- IT	Informatietechnologie
- IMOC	Indexatie van de prijzen van de netto Materiële OverheidsConsumptie
- INK	Instituut Nederlandse Kwaliteitszorg
- OM	Openbaar ministerie
- OMWB	Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant
- PNB	Provincie Noord-Brabant
- RUD	Regionale UitvoeringsDienst
- SBK	Sociaal BeleidsKader
- VTH	Vergunningverlening, Toezicht & Handhaving
- VVGB	Verklaring Van Geen Bezwaar
- WABO	Wet Algemene Bepalingen Omgevingsrecht

